

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

UNIwersYTET KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY

ul. J.K. Chodkiewicza 30

85-064 Bydgoszcz

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Kryminologia

1. Poziom/y studiów: Studia licencjackie
2. Forma/y studiów: stacjonarne/niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹ : Nauki prawne

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki prawne	155	86

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Psychologia	14	8
2.	Socjologia	11	6

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- nauczyciel przedmiotu²
- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- nauczyciel prowadzący zajęcia²
- nauczyciel psycholog

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU
określone Uchwałą Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
Nr 110/2017/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r.

Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek studiów: Wydział Prawa i Ekonomii			
Nazwa kierunku studiów: kryminologia			
Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia			
Profil kształcenia: praktyczny			
L.p.	symbol kierunkowych efektów kształcenia	kierunkowe efekty kształcenia	odniesienie do charakterystyki ogólnej efektów kształcenia (kod składnika opisu)
Wiedza			
1.	K_W01	zna i rozumie metodologię pracy umysłowej, w szczególności badań i pisanie prac naukowych w zakresie kryminologii	P6S_WG
2.	K_W02	zna podstawowe zagadnienia teoretyczne z zakresu kryminologii oraz techniki wyszukiwania wiedzy jej dotyczącej	
3.	K_W03	zna i rozumie miejsce kryminologii w systemie nauk społecznych oraz jej relacje do innych nauk	
4.	K_W04	zna systemy informatyczne i zasoby sieciowe	
5.	K_W05	zna i rozumie miejsce kryminologii jako nauki interdyscyplinarnej łączącej elementy wiedzy w szczególności z zakresu prawa, socjologii, psychologii, nauk przyrodniczych i ścisłych	
6.	K_W06	zna i rozumie cechy człowieka determinujące popełnianie przestępstw, stawanie się ich ofiarą, podejmowanie zachowań patologicznych, w tym autodestrukcyjnych	

7.	K_W07	zna rodzaje struktur społecznych instytucji oraz norm i zasad, w oparciu o które one funkcjonują w sferze determinowania, zapobiegania i zwalczania przestępczości	P6S_WK	
8.	K_W08	zna i rozumie zależność zależności poziomu i rodzajów przestępczości od otoczenia społecznego i ekonomicznego		
9.	K_W09	zna i rozumie pojęcia i instytucje z zakresu poszczególnych obszarów kryminologii i nauk z nią związanych mających znaczenie dla zapobiegania, rozpoznawania i zwalczania przestępczości oraz zachowań patologicznych z nią związanych		
10.	K_W10	zna i rozumie wzajemne zależności pomiędzy symptomatologią przestępczości i zachowań patologicznych, a zmianami społeczno-gospodarczymi		
11.	K_W10	zna i rozumie społeczne, filozoficzne i etyczne oraz psychologiczne uwarunkowania kryminologii i jej elementów, w szczególności wiktyologii i suicydologii		
12.	K_W12	zna oraz rozumie istotę i zasady ochrony własności intelektualnej w tym własności przemysłowej i praw autorskich oraz rolę prawa, filozofii i etyki w tym zakresie		
13.	K_W13	Zna i rozumie cechy charakterystyczne przestępczości przeciwko dobrom intelektualnym		
Σ	13			
Umiejętności				
1.	K_U01	potrafi identyfikować negatywne zjawiska, w szczególności przestępczość, konstrukcje prawne oraz instytucje ją rozpoznające i zwalczające w kontekście umocowań prawnych ich organizacji i funkcjonowania		P6S_UW
2.	K_U02	potrafi identyfikować problemy, zjawiska i procesy wpływające na przestępczość i inne zjawiska patologiczne oraz wykorzystywać wiedzę teoretyczną w praktycznym rozwiązywaniu problemów dotyczących w szczególności ich zapobieganiu i zwalczaniu		

3.	K_U03	potrafi prognozować zmiany społeczne i gospodarcze mające wpływ na poziom i rodzaje przestępczości oraz innych zachowań patologicznych z wykorzystaniem właściwych metod	
4.	K_U04	potrafi posługiwać się systemem prawa polskiego, w szczególności prawa karnego, które dotyczy rozpoznawania, przeciwdziałania i zwalczania przestępczości oraz innych zjawisk patologicznych	
5.	K_U05	potrafi wyszukiwać przepisy prawne, ustalać zakres ich obowiązywania z uwzględnieniem dokonanych nowelizacji, interpretować je zgodnie z regułami wykładni	
6.	K_U06	potrafi odnaleźć i przeanalizować piśmiennictwo z zakresu kryminologii i dziedzin wiedzy z nią związanych, w szczególności prawa, odnoszące się do określonych stanów faktycznych dotyczących przestępczości oraz innych zjawisk patologicznych	
7.	K_U07	potrafi sporządzać typowe pisma w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw oraz podejmować podstawowe czynności w tych postępowaniach, w szczególności dotyczących zapobiegania i zwalczania przestępczości	
8.	K_U08	posiada umiejętność obsługi programów komputerowych i narzędzi informatycznych	
9.	K_U09	potrafi komunikować się przy użyciu specjalistycznej terminologii	P6S_UK
10.	K_U10	potrafi brać udział w debacie w oparciu o argumentację kryminologiczną	
11.	K_U11	potrafi nawiązywać relacje interpersonalne oraz komunikować się z innymi osobami	
12.	K_U12	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2	

13.	K_U13	potrafi planować i organizować pracę mającą na celu przeciwdziałanie i zwalczanie przestępczości oraz innych niekorzystnych zjawisk społecznych	P6S_UO
14.	K_U14	potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową	
15.	K_U15	potrafi planować i realizować poznawanie niekorzystnych zjawisk społecznych i ich wpływ na strukturę przestępczości i innych zachowań patologicznych oraz identyfikować przepisy prawne ich dotyczące	P6S_UU
Σ	15		
Kompetencje społeczne			
1.	K_K01	jest gotów do oceny posiadanej wiedzy w zakresie kryminologii, niezbędnej do rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości i innych niekorzystnych zjawisk społecznych przez pryzmat zmieniającej się rzeczywistości społecznej oraz gospodarczej	P6S_KK
2.	K_K02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu prawa	
3.	K_K03	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych w ramach zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz innych zjawisk patologicznych	P6S_KO
4.	K_K04	jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	
5.	K_K05	jest przygotowany do przedsiębiorczego myślenia oraz działania w zakresie zwalczania i zapobiegania przestępczości i innych niekorzystnych zjawisk społecznych	
6.	K_K06	jest gotów do odpowiedzialnego, zgodnego z prawem pełnienia ról zawodowych w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości i innych zjawisk patologicznych	P6S_KR
7.	K_K07	umie odnaleźć się w sytuacjach trudnych	
8.	K_K08	jest przygotowany do przestrzegania zasad etyki	
9.	K_K09	ma świadomość dbałości o dorobek i tradycje zawodu	
Σ	9		

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Justyna Karaźniewicz	Dr hab. prof. uczelni, przewodnicząca Rady Kierunku Kryminologia
Radosław Krajewski	Dr hab., prof. uczelni, Dziekan WPIE, członek Rady Kierunku
Anna Koziczak	Dr hab., prof. uczelni, członkini Rady Kierunku
Dagmara Jaroszevska-Choraś	Dr, p.o. Prodziekan ds. kształcenia (nauki prawne)
Jarosław Janikowski	Dr, Pełnomocnik kierunku kryminologia, członek Rady Kierunku
Adam Jakuszewicz	Dr, pełnomocnik ds. umiędzynarodowienia
Marek Mrówczyński	Dr. hab., prof. uczelni
Ewa Stępka -Tykwińska	Dr, członkini Rady Kierunku

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	9
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	11
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	19
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	30
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	38
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	45
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	53
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	62
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	66
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	82
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	85
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	97
Część III. Załączniki	100
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	100
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	106

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy jest dynamicznie rozwijającą się uczelnią, największą w mieście i drugą w województwie kujawsko-pomorskim, zarówno pod względem liczby nauczycieli akademickich, liczby oferowanych kierunków studiów i form kształcenia, jak również pod względem liczby studentów i absolwentów.

Historia Uczelni sięga 1969 roku. W tym czasie została powołana w Bydgoszczy Wyższa Szkoła Nauczycielska (1969-1974), przekształcona następnie w Wyższą Szkołę Pedagogiczną (1974-2000). Kolejna transformacja zaowocowała powołaniem Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego (2000-2005). Ostatecznie ranga uniwersytecka Uczelni została usankcjonowana ustawą z 21.04.2005 r. powołującą w Bydgoszczy Uniwersytet Kazimierza Wielkiego (UKW). Obecnie jest on jednym z najmłodszych szerokoprofilowych uniwersytetów w kraju, największą uczelnią w mieście i drugą w województwie. UKW prowadzi kształcenie na blisko 70 kierunkach studiów, realizowanych na trzech poziomach kształcenia: studiach licencjackich i inżynierskich (I stopnia), studiach magisterskich uzupełniających (II stopnia) oraz studiach doktoranckich (III stopnia – ostatni rok) lub uczestniczy w Szkole Doktorskiej. Uniwersytet prowadzi również studia podyplomowe poszerzające kwalifikacje i nadające nowe uprawnienia <https://www.studiapodyplomowe.ukw.edu.pl/kierunki/> Obecnie na Uniwersytecie studiuje około 7,5 tysiąca studentów. Kadre badawczo-dydaktyczną Uniwersytetu stanowi ponad 660 nauczycieli akademickich. Wśród nich jest ponad 160 profesorów, w tym około 60 tytułarnych. Dużą uwagę poświęca się rozwojowi potencjału kadry, dlatego pracownicy uczestniczą w szkoleniach, projektach badawczych, współpracują z jednostkami polskimi i zagranicznymi. UKW posiada 17 uprawnień do nadawania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego.

Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego od roku 2019 są wydziały i instytuty. Na UKW funkcjonuje 17 wydziałów (Prawa i Ekonomii, Edukacji Muzycznej, Historyczny, Mechatroniki, Językoznawstwa, Literaturoznawstwa, Nauk Biologicznych, Nauk o Polityce i Administracji, Pedagogiki, Psychologii, Filozofii, Fizyki, Nauk o Geografii, Nauk o Kulturze, Informatyki, Inżynierii Materiałowej, Nauk o Zdrowiu i Kulturze Fizycznej) oraz 2 instytuty (Komunikacji Społecznej i Mediów i Matematyki). Badania naukowe prowadzone są w 20 dyscyplinach tożsamyh z podstawowymi jednostkami organizacyjnymi za które uważa się wydziały i instytuty (§ 74 Statutu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego <https://www.ukw.edu.pl/download/34386/statut-ukw-2019.pdf>).

Kształcenie na kierunku kryminologia profil praktyczny związane jest działalnością badawczo-dydaktyczną oraz praktyczną pracowników Wydziału Prawa i Ekonomii (WPiE). Wydział ten jest następcą funkcjonującego w poprzedniej strukturze Wydziału Administracji i Nauk Społecznych, a przekształconego następnie w Instytut Prawa i Ekonomii. Obecnie (dane na dzień 1.11.2023 na podstawie danych z rekrutacji) na studiach I stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym studiuje łącznie 2076 studentów.

Senat UKW w dniu 26 czerwca 2018 r. przyjął uchwałę Nr 109/2017/2018 r. w sprawie utworzenia na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych kierunku studiów pierwszego stopnia kryminologia o praktycznym profilu kształcenia profilu. Wniosek o utworzenie kierunku został przekazany do Polskiej Komisji Akredytacyjnej, która pozytywnie go zaopiniowała (uchwała Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 grudnia 2018 r. nr 755/2018 w sprawie wniosku Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy o nadanie Wydziałowi Administracji i Nauk Społecznych uprawnień do prowadzenia na kierunku kryminologia studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym).

Następnie na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego DSW. WNN.6051.2.2018.4.EK/AL z dnia 10.01.2019 r. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego otrzymał uprawnienia do prowadzenia kierunku kryminologia, który uruchomiony został od roku akademickiego 2019/2020.

Obecnie w ramach Wydziału poza studiami z kryminologii prowadzone są trzy kierunki studiów licencjackich: administracja, ekonomia, prawo w biznesie oraz trzy kierunki studiów magisterskich administracja, ekonomia oraz prawo jako studia magisterskie jednolite. Studia z zakresu administracji (I i II stopień) prowadzone są jako studia o profilu ogólnoakademickim.

Wszystkie szczegółowe informacje o Wydziale Prawa i Ekonomii oraz prowadzonym przez Wydział kierunku studiów można znaleźć na stronie jednostki:

<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl//jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/>

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego stanowi wspólnotę akademicką dążącą do poszukiwania prawdy i szanującą godność człowieka. Celem Uniwersytetu jest prowadzenie badań naukowych o najwyższej jakości, upowszechnianie wiedzy oraz dziedzictwa kulturowego, a także wspieranie gospodarki innowacyjnymi projektami. Uczelnia wypełniając również swoją służbę wobec mieszkańców Bydgoszczy, regionu kujawsko-pomorskiego, Polski i Europy promuje działalność zgodną z zasadami etycznymi oraz tradycjami uniwersyteckimi. Badania prowadzone w UKW odbywają się z poszanowaniem autonomii oraz wolności. Kształcenie studentów odbywa się w duchu uczciwości, kreatywności oraz tolerancji. Dzięki temu absolwenci są gotowi na wyzwania zmieniającego się świata.

Młodzi ludzie wybierają studia na kierunkach, które dają dobre perspektywy zawodowe, a jednym z nich jest kryminologia – kierunek o charakterze interdyscyplinarnym, w którym przekazywana wiedza teoretyczna podparta jest wiedzą i umiejętnościami praktycznymi. Kierunek ten jest istotny zarówno z perspektywy funkcjonowania państwa jak i jego obywateli. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy prowadząc studia na kierunku kryminologia spełnia więc swoją misję na rzecz obywateli i państwa „dostarczając” specjalistów na rynek pracy. Uniwersytet dzięki współpracy w otoczeniu społeczno-gospodarczym przyczynia się do wzrostu konkurencyjności Bydgoszczy oraz całego województwa kujawsko-pomorskiego. Ważną wartością uczelni jest dbałość o relacje międzyludzkie, które budowane są w oparciu o wzajemne zaufanie i współpracę. Szanowana jest podmiotowość każdego członka wspólnoty pracowników, studentów oraz absolwentów. Wydział Prawa i Ekonomii wpisuje się w założenia ww. strategii.

Kierunek ten podlega procedurze akredytacji po raz pierwszy. Warto pokreślić, że Wydział otrzymał zgodę Ministra oraz pozytywną opinię PKA na uruchomienie kierunku. Senat UKW w dniu 26 czerwca 2018 r. przyjął uchwałę Nr 109/2017/2018 r. w sprawie utworzenia na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych kierunku studiów pierwszego stopnia kryminologia o praktycznym profilu kształcenia. W dalszej kolejności wniosek o utworzenie kierunku został przekazany do Polskiej Komisji Akredytacyjnej, która pozytywnie go zaopiniowała (uchwała Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 grudnia 2018 r. nr 755/2018 w sprawie wniosku Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy o nadanie Wydziałowi Administracji i Nauk Społecznych uprawnień do prowadzenia na kierunku kryminologia studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym). Następnie na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego DSW.WNN.6051.2.2018.4.EK/AL z dnia 10.01.2019 r. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego otrzymał uprawnienia do prowadzenia kierunku kryminologia, który uruchomiony został od roku akademickiego 2019/2020.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku kryminologia są spójne z misją i celami strategicznymi Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz strategią rozwoju Wydziału Prawa i Ekonomii. Zgodnie ze strategią rozwoju UKW przyjętą na lata 2021-2026 (uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 44/2020/2021 z dnia 29 czerwca 2021 r., dostępna pod adresem: <https://bip.ukw.edu.pl/jednostka/biuletyn-informacji-publicznej/uczelnia/56437/strategia-uczelni>).

Kształcenie na kierunku kryminologia jest również zgodne z misją i strategią rozwoju Wydziału Prawa i Ekonomii, przyjętą przez Radę Naukową Instytutu Prawa i Ekonomii (uchwała Rady Naukowej nr 1/01/2022 z 17 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Instytutu Prawa i Ekonomii UKW) (ZAL_WPIE_01) oraz zaopiniowaną pozytywnie przez Radę kierunku Kryminologia. Pozostaje to w zgodzie ze strategią rozwoju UKW na lata 2021-2026 (Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 44/2020/2021 Senatu UKW z dnia 29 czerwca 2021 r. https://bip.ukw.edu.pl/download/60627/STRATEGIA_UKW_z%C5%82acznik_nr_1.pdf)

Misją Wydziału Prawa i Ekonomii jest prowadzenie działalności badawczej i dydaktycznej na najwyższym poziomie. W ramach aktywności badawczej na Wydziale Prawa i Ekonomii prowadzone są szerokoprofilowe badania naukowe w ramach dyscypliny nauki prawne oraz dyscypliny ekonomia i finanse. Z kolei przestrzeń dydaktyczna obejmuje ważne i chętnie wybierane kierunki studiów – kryminologia, prawo, prawo w biznesie, administracja, oraz ekonomia.

Cele strategiczne Wydziału są spójne ze strategią rozwoju Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego i uwzględniają specyfikę realizowanych na Wydziale studiów na kierunku kryminologia I stopnia oraz prowadzonych badań w obrębie nauk społecznych/prawnych. Cele strategiczne Wydziału Prawa i Ekonomii zostały podzielone na kilka obszarów, takie jak badania naukowe, jakość kształcenia i rozwój kierunków studiów, komunikacja i promocja, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz organizacja.

Zgodnie ze strategią Wydziału kryterium „jakość kształcenia i rozwój kierunków studiów” tworzy kilkanaście celów szczegółowych, m.in.:

- Utrzymanie dotychczasowej oferty dydaktycznej na kierunkach administracja, ekonomia, kryminologia, prawo oraz prawo w biznesie z zachowaniem najwyższych standardów kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów i modułów.
- Utrzymanie na najwyższym poziomie oferty kształcenia realizowanego w ramach studiów podyplomowych.
- Doskonalenie metod kształcenia, w tym z zakresu innowacyjnych technik dydaktycznych oraz kształcenia zdalnego, w szczególności cyfrowych platform dydaktycznych.
- Weryfikacja programów kształcenia z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy oraz w dialogu z interesariuszami.
- Wypracowywanie dobrych standardów udziału studentów w badaniach naukowych na kierunku administracja oraz odbywania praktyk i udziału w innych formach adekwatnych do praktycznego profilu kierunków ekonomia, kryminologia, prawo i prawo w biznesie.
- Wdrażanie działań mających na celu osiągnięcie jak najwyższej jakości prac dyplomowych na prowadzonych kierunkach studiów.
- Aktywizowanie studentów w ramach kół naukowych, spotkań z praktykami, wykładów otwartych i innych dodatkowych form.
- Doskonalenie systemu nagród i wyróżnień dla najlepszych studentów, absolwentów i autorów prac dyplomowych.

Kierunek kryminologia wpisuje się w strategię WPIE, w szczególności w zakresie oferowania kierunków studiów, których absolwenci znajdą swoje miejsce na rynku pracy. Warto podkreślić, iż kryminologia jest jednym z kilku atrakcyjnych kierunków prowadzonych od roku akademickiego 2019/2020 przez Wydział Prawa i Ekonomii – obok prawa (studia jednolite), administracji (studia I i II stopnia), prawa w biznesie oraz ekonomii (studia I i II stopnia). Kryminologia współtworzy przestrzeń umacniania pozycji naukowej i dydaktycznej Uniwersytetu.

Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową

Profil naukowy Wydziału Prawa i Ekonomii UKW jest tożsamy z prowadzonymi kierunkami studiów. Zatrudnieni do prowadzenia zajęć na kierunku kryminologia pracownicy naukowo-dydaktyczni w swojej działalności badawczej zajmują się zagadnieniami o rozległej problematyce.

Wśród gałęzi i dziedzin prawa będących przedmiotem ich zainteresowań naukowych wyróżnić można w szczególności: prawo karne, prawo rodzinne i opiekuńcze, prawo wykroczeń, prawo gospodarcze, prawo ochrony środowiska, prawo własności intelektualnej, prawo międzynarodowe publiczne i wiele innych. Na kierunku kryminologia zajęcia dydaktyczne prowadzą również osoby reprezentujące inne dyscypliny naukowe, w tym w szczególności: socjologię, psychologię czy pedagogikę. Należy zwrócić uwagę na fakt, że znaczna część kadry prowadzącej zajęcia na kierunku kryminologia posiada doświadczenie praktyczne, które jest niezmiernie ważne w procesie kształcenia na kierunku praktycznym. Prowadzący zajęcia to czynni prawnicy - adwokaci, radcowie prawni, przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości, funkcjonariusze służb mundurowych, pracownicy instytucji publicznych oraz sektora prywatnego.

Ważną rolę w koordynowaniu aktywności naukowej pracowników Wydziału Prawa i Ekonomii spełnia Rada Naukowa będąca organem doradczym Dziekana Wydziału. Ważna w tym zakresie jest także struktura Wydziału, która obejmuje: Katedrę Prawa Administracyjnego, Katedrę Prawa Cywilnego, Katedrę Prawa Gospodarczego i Finansowego, Katedrę Prawa Karnego, Katedrę Prawa Międzynarodowego i Konstytucyjnego oraz Katedrę Ekonomii.

Program kształcenia dla kierunku kryminologia prowadzonego na Wydziale Prawa i Ekonomii był przedmiotem ewaluacji w roku akademickim 2019/2020 i 2021/2022 roku. Podczas prac nad udoskonalaniem programu studiów Rada kierunku kryminologia dokonała analizy aktualności i przydatności poszczególnych przedmiotów, liczby godzin praktyk oraz efektów uczenia się. Koncepcje te zostały zweryfikowane w toku dyskusji z Dziekanem i Prodziekan do spraw kształcenia w dyscyplinie nauki prawne, członkami rad kierunku, oraz interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. W programie kształcenia Rada uwzględniła wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu, a także wnioski koordynatorów przedmiotów (np. dotyczące zmiany efektów uczenia się, liczby godzin, czy też punktów ECTS). Efektem tych prac jest program studiów dla kierunku kryminologia, który cechuje się dużym powiązaniem z warunkami funkcjonowania rynku pracy. Jest to program kompleksowy ujmujący kryminologię jako przestrzeń interdyscyplinarną, nowoczesny oraz w pełni oryginalny.

Podjęmowane we wskazanym okresie zmiany dotyczyły przede wszystkim wymiaru godzin praktyk oraz zmian w układzie przedmiotów w blokach do wyboru. Liczba godzin praktyk była przedmiotem dyskusji w ramach Rady Kierunku oraz konsultacji ze studentami oraz z interesariuszami zewnętrznymi współpracującymi z WPiE. Została ona zwiększona z 480 godzin do 720 na studiach stacjonarnych oraz z 480 do 540 na studiach niestacjonarnych. Zmiany zostały zatwierdzone mocą uchwały Nr 63/2019/2020 Senatu UKW z dnia 30 czerwca 2020 r. https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11657/63_ustalenie_program%C3%B3w.pdf. Zwiększenie godzin praktyk nastąpiło w ślad za wytycznymi w tym względzie Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wymagana liczba godzin w naszej ocenie wydaje się być jednak zbyt rozległa, w przedmiocie braku proporcji między dydaktyką a praktykami, co zwłaszcza dotyczy studentów niestacjonarnych.

Rozwój kierunku kryminologia jako obszaru interdyscyplinarnego umożliwia wprowadzanie nowych przedmiotów. Takim przedmiotem jest także wprowadzony do planów studiów przedmiot „archeologia kryminalistyczna”, którego przedmiotem jest oryginalność i przydatność dla jak najszerszej perspektywy poznawczej. Dodanie w planie studiów tego przedmiotu było odpowiedzią

na potrzeby studentów, którzy sygnalizowali potrzebę jego dodania, ze względu na fakt istnienia przedmiotu archeologia sądowa na kierunku prawo. Ten spotkał się z bardzo dobrym odbiorem studentów. Ponadto, wprowadzenie tego przedmiotu jest działaniem wykorzystującym potencjał kadry etatowej UKW. Przedmiot ten czyni plan studiów oryginalnym, i na swój sposób unikatowym w skali kraju.

W modułach zajęć do wyboru dokonano zmiany polegającej na zamianie dwóch przedmiotów pomiędzy nimi. Z modułu A do modułu B przeniesiono przedmiot „przestępczość kobiet”, a z modułu B do modułu A przedmiot „zabójstwa”. Zabieg ten miał na celu zoptymalizowanie oferty i dopasowanie jej do potrzeb studenta.

W semestrach, w których odbywają się praktyki, zajęcia trwają przez 10 tygodni. Pozwala to na sprawniejszą organizację praktyk. Informację o tej zmianie dodano pod tabelą zawierającą plan studiów.

Pod tabelą zawierającą plan studiów dodano informację o zajęciach wprowadzających dla studentów pierwszego roku. Obowiązek i zakres zajęć wprowadzających określa Zarządzenie Rektora nr 96/2020/2021 z dnia 21.09.2021 r. Zgodnie z §2 ust. 5 Zarządzenia zajęcia wprowadzające umieszczone są pod planem studiów. Zmiany zostały zatwierdzone mocą uchwały Nr 73/2021/2022 Senatu UKW z dnia 28 czerwca 2022 r. https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12927/73_ustalenie_zmian_w_programie_studi%C3%B3w.pdf

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy

Koncepcje i cele kształcenia na kierunku kryminologia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Województwo kujawsko-pomorskie, ale przede wszystkim miasto Bydgoszcz i gminy ościenne, charakteryzuje rozwój gospodarczy i społeczny, dla którego obsługa prawna, ochrona prawa i wymiar sprawiedliwości mają istotne znaczenie. W samej Bydgoszczy istnieją: sąd okręgowy, sąd rejonowy, prokuratura okręgowa, dwie prokuratury rejonowe, siedziby licznych wojewódzkich jednostek instytucji ochrony prawa, inspekcji i straży, jednostki wojskowe, NATO, kilkaset kancelarii adwokackich, radcowskich, notarialnych i komorniczych, liczne urzędy i przedsiębiorstwa potrzebujące nowych kadr dla prawidłowego swojego funkcjonowania w przyszłości.

Kryminologia to interdyscyplinarna wiedza o przestępczości i innych zjawiskach patologicznych, które występują w otaczającej nas rzeczywistości, a jej studiowanie daje szerokie perspektywy zawodowe. Docelowym miejscem praktyk dla studentów kierunku Kryminologia są instytucje ochrony prawa, w szczególności Policja, Sądy, Prokuratury, Inspekcja Transportu Drogowego, Straż Graniczna, Straż miejska, Służba Więzienna, Służba Celno-Skarbowa, Żandarmeria Wojskowa, oraz inne liczne inspekcje i straże, ale także prywatny sektor ochrony osób i mienia oraz firmy detektywistyczne, jak również instytucje i organizacje działające na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym.

Studia na kierunku kryminologia wpisują się w formułę współpracy nauki z potrzebami społeczno-gospodarczymi, dostarczając wykwalifikowane kadry do pracy i służby w strukturach odpowiedzialnych zwłaszcza za zwalczanie oraz zapobieganie przestępczości, co bardzo ważne z perspektywy funkcjonowania państwa. Ten wrażliwy społecznie obszar wymaga szczególnego zaangażowania na poziomie transparentnej i skutecznej komunikacji pomiędzy ośrodkami badawczymi, a sektorem praktyki zawodowej. Kierunek kryminologia za sprawą współpracy Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy z licznymi interesariuszami stanowi aktualną odpowiedź na potrzeby rynku pracy w wyżej wymienionym obszarze, a jego koncepcja kształcenia

czyni zadość potrzebom wyzwań jakie stawia obecny kształt przestępczości. Dążenie do tak optymalnej formuły jest możliwe dzięki wypracowanej koncepcji współpracy pomiędzy WPIE, a interesariuszami, w zakresie realizacji wspólnych badań naukowych, wspierania kształcenia w zakresie realizacji zajęć prowadzonych na kierunku kryminologia, udziału pracowników stron w prezentowaniu wyników badań naukowych na wykładach, spotkaniach ze studentami, w tym prezentacji wiedzy i doświadczeń, przygotowywanie wspólnych publikacji naukowych i dydaktycznych oraz umożliwianie studentom kierunku kryminologia odbywania praktyk zawodowych u interesariuszy.

Wydział Prawa i Ekonomii tworząc kierunek kryminologia o praktycznym profilu kształcenia wyszedł naprzeciw oczekiwaniu również lokalnego środowiska instytucji publicznych, przedsiębiorców oraz władz lokalnych miasta Bydgoszczy i regionu. W ten sposób Uniwersytet Kazimierza Wielkiego odpowiada na potrzeby rozwijającej się gospodarki miasta Bydgoszczy i regionu i rosnących potrzeb rynku pracy na wykwalifikowane kadry. Absolwent, który kończy kierunek kryminologia o profilu praktycznym, szybciej dostosuje się do potrzeb stale zmieniającego się rynku pracy. Ponadto profil praktyczny opisywanego kierunku umożliwia studentom nie tylko zdobycie szerokiej wiedzy pozwalającej na rozumienie, diagnozowanie i wyjaśnianie współczesnych procesów i zjawisk odnoszących się do przestępczości, ale również nabycie doświadczenia praktycznego w tym zakresie. Celem kierunku kryminologia jest dostarczanie rynkowi pracy specjalistów przygotowanych do zwalczania przestępczości oraz jej przeciwdziałania oraz osób przygotowanych do przeciwdziałania patologiom społecznym zgodnie ze standardami prawnymi. Warto zaznaczyć, że informacji odnośnie do tego, na ile zakładane efekty uczenia się są zgodne z potrzebami rynku pracy dostarczać mogą interesariusze zewnętrzni, jak też studenci odbywający praktyki oraz absolwenci.

Aspiracją Uniwersytetu jest jego rozwój w służbie miastu, regionu oraz kraju, w co wpisuje się uruchomienie przedmiotowego kierunku. Bydgoszcz jest jedną z wiodących aglomeracji w kraju, a w regionie kujawsko - pomorskim jest miastem o największym potencjale, a zatem potrzebuje specjalistów różnych dziedzin, w tym w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości i innych niekorzystnych zjawisk społecznych. Nie chodzi tu wyłącznie o perspektywę Bydgoszczy, lecz o szerszą, gdyż obejmującą ościennie powiaty województwa kujawsko - pomorskiego, a nawet w szerszej perspektywie także województwa wielkopolskiego oraz pomorskiego. Kształcenie w zakresie kryminologii ma znaczenie dla całego regionu kujawsko - pomorskiego, w tym dużych miast, takich jak Toruń, Włocławek, Inowrocław i Grudziądz.

Zadaniem Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, zgodnie z jego misją, jest także udział w rozwiązywaniu najważniejszych problemów życia społecznego i gospodarczego oraz działalność dla poprawy jakości życia mieszkańców. Kształcenie wyspecjalizowanej kadry specjalistów w zakresie kryminologii może wydatnie przyczynić się do osiągnięcia takich celów. Wszak przestępczość i inne niekorzystne obszary życia społecznego i gospodarczego mają niewłaściwy wpływ na wszelkie dziedziny naszego funkcjonowania i aby to zmieniać potrzeba wysoce wykwalifikowanych specjalistów, których na rzecz regionu kujawsko - pomorskiego i szerzej chciałby kształcić Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Kształcenie na kierunku kryminologia ma charakter interdyscyplinarny. Łączy w sobie wiedzę z zakresu nauk prawnych oraz przedmiotów związanych z szeroko pojętą przestępczością, w tym w szczególności z procesem pojmowania kryminogenezy. Są to studia pierwszego stopnia, które oprócz przedmiotów teoretycznych oferują kształcenie praktyczne. Dzięki temu student zostaje „wyposażony” w wiedzę i umiejętności oraz kompetencje społeczne poszukiwane na rynku pracy. W

ramach prowadzonego kształcenia od IV semestru studenci mają prawo wyboru określonego modułu zajęć A i B. Bloki te oferują bardziej szczegółowe przedmioty z zakresu kryminologii.

Program studiów charakteryzuje się dwiema podstawowymi i kilkoma dodatkowymi cechami. Pierwsza to kompleksowy, jak na studia pierwszego stopnia, zakres obejmujący wiele przedmiotów zaliczanych do przedmiotów związanych z prawem oraz przedmiotów je uzupełniających, dzięki czemu absolwent tych studiów zyskuje gruntowną wiedzę, kompetencje i umiejętności i będzie przygotowany do podjęcia zatrudnienia w przedsiębiorstwach prywatnych, w administracji publicznej, wymiarze sprawiedliwości lub prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Po ukończeniu studiów I stopnia studenci są również przygotowani do kontynuowania edukacji na studiach drugiego stopnia. Drugą cechą jest praktyczny ich wymiar, o czym przesądza staranny dobór tak przedmiotów, jak i form ich realizowania, w szczególności jako ćwiczeń, konwersatoriów i laboratoriów oraz praktyki zawodowe, będących integralną częścią programu studiów. Należy podkreślić, iż konwersatoria poszerzają wiedzę przez zajęcia praktyczne. Często stanowią one uzupełnienie wykładu. Dzięki temu wykładowca może prowadzić rozmowy ze studentami na tematy poruszane podczas wykładów. Udział w konwersatoriach jest dla studentów obowiązkowy. Student biorący udział w wyżej wskazanym rodzaju zajęć, samodzielnie bądź w grupach analizuje i rozwiązuje problemy prawne, rozwija swoje umiejętności i co istotne - uczy się praktyki. Oprócz tego prowadzone są zajęcia w formie ćwiczeń, dzięki którym studenci poszerzają wiedzę o zajęcia praktyczne (np. zajęcia z języków obcych).

Zachowując dużą staranność poszczególnym przedmiotom przypisano stosowną liczbę godzin, jak też zadbano o właściwą merytorycznie kolejność ich realizacji w poszczególnych semestrach. Program studiów jest nowoczesny i odpowiada potrzebom rynku pracy oraz szczegółowym oczekiwaniom pracodawców zgodnym z wymaganiami współczesnych realiów gospodarczych i społecznych, dzięki czemu absolwenci kierunku kryminologia na UKW w Bydgoszczy są dobrze przygotowani do sprostania tym wymaganiom i podjęcia pracy.

Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsce zatrudnienia absolwentów

Absolwent studiów pierwszego stopnia posiada wiedzę z zakresu różnych dziedzin prawa i innych obszarów niezbędną do prawidłowego identyfikowania przyczyn przestępczości, jej zwalczania oraz przeciwdziałania, a także przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznych. Absolwent kierunku kryminologia potrafi wyszukiwać i interpretować obowiązujące przepisy prawne oraz stosować je w praktyce związanej z kryminologią w jej interdyscyplinarnym charakterze.

Absolwent posiada interdyscyplinarną wiedzę niezbędną do rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości i innych patologicznych zjawisk społecznych. Potrafi wyszukiwać i interpretować obowiązujące przepisy prawne oraz stosować je w praktyce kryminologicznej. Umie sporządzać pisma procesowe i dokumenty z nimi związane. Posiada umiejętności rozpoznawania zmian społecznych i zagrożeń z nimi związanych w zakresie przestępczości i innych negatywnych zjawisk społecznych. Posiada wiedzę i umiejętności w zakresie podstaw psychologii, socjologii, kryminalistyki i innych obszarach niezbędnych w praktyce kryminologicznej.

Jest przygotowany do pracy w instytucjach ochrony prawa i innych podmiotach, w tym należących do administracji państwowej i samorządowej, do których kompetencji należy rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie przestępczości oraz innych patologii społecznych. Jest przygotowany do pracy w podmiotach komercyjnych związanych z zapewnianiem bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Studia przygotowują do kontynuacji edukacji na różnych kierunkach, w tym przede wszystkim na studiach drugiego stopnia na kierunkach: kryminologia, administracja czy pedagogika resocjalizacyjna.

Obecny kryzys kadrowy m.in. w takich formacjach jak Policja, Wojsko, Służba Więzienna, czy Straż Miejska, stwarza realne szanse zatrudnienia absolwentów kierunku kryminologia. Ponadto szerokie możliwości zatrudnieniowe stwarza podjęcie pracy w charakterze urzędników sądów, prokuratury i podobnych podmiotów.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia

Cechami wyróżniającymi koncepcję kształcenia są:

- dopasowanie oferty edukacyjnej do współczesnych wymogów rynku pracy;
- wprowadzenie modułów kształcenia zgodnych z oczekiwaniami studentów oraz zwiększających ich perspektywę na rynku pracy (wprowadzane od IV semestru);
- budowanie potencjału kadrowego;
- współpraca z jednostkami administracji publicznej, ochrony prawa i wymiaru sprawiedliwości;
- stałe kontakty z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w tym w zakresie dostosowywania oferty kształcenia i programów studiów do ich potrzeb i sugestii;
- organizowanie studentom możliwości osobistego rozwoju i twórczego działania w różnych dziedzinach aktywności społecznej poprzez sprawne i efektywne funkcjonowanie Uczelni;
- kształcenie specjalistów wyposażonych w jak najszerszą wiedzę, wysokie kompetencje i umiejętności, dzięki którym odnajdą lub umocnią oni swoje miejsce w konkurencyjnej perspektywie zawodowej i społecznej;
- regularne spotkania z praktykami (które są profilowane na aspekty praktyczne)

Zespół, który tworzył koncepcję kształcenia na kierunku kryminologia w szczególności brał pod uwagę konieczność zapewnienia studentom przygotowania do praktycznego rozwiązywania problemów prawnych oraz społecznych. Prowadzący zajęcia w wielu przypadkach łączą wiedzę teoretyczną z doświadczeniem praktycznym, co przekłada się na jakość prowadzonych zajęć jak i późniejszą wiedzę studentów. Warto dodać, że realizacji przyjętej koncepcji kształcenia służy w równym stopniu dobór przedmiotów w planie studiów oraz nacisk na formy zajęć i metody dydaktyczne aktywizujące studentów.

Kluczowe kierunkowe efekty kształcenia

Kierunkowe efekty uczenia się (wcześniej kształcenia) na kierunku kryminologia, studia I stopnia, zostały przyjęte Uchwałą Senatu Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 110/2017/2018z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie określenia zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów kryminologia – studia pierwszego stopnia, praktyczny profil kształcenia https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9883/110_efekty_kształcenia.pdf

Na studiach kryminologia zostało określonych 37 efektów uczenia się, z czego: 13 efekty kształcenia w obszarze wiedzy, 15 efektów w obszarze umiejętności i 9 w obszarze kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się są dostosowane do specyfiki kierunku, zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie wiodącej dyscypliny nauki prawne oraz dyscyplin dodatkowych: dyscypliny nauki socjologiczne, dyscypliny psychologii oraz dyscypliny pedagogiki, do których

kierunek jest przyporządkowany. Są one zgodne także ze stanem praktyki w obszarach działalności instytucji publicznych oraz adekwatne do potrzeb rynku pracy właściwych dla kierunku kryminologia.

Opracowując je przyjęto założenie, że są możliwe do osiągnięcia dla przeciętnie zdolnego studenta. Sformułowano je w sposób zrozumiały w celu stworzenia odpowiedniego systemu ich weryfikacji.

Pośród wszystkich kierunkowych efektów uczenia się, można wyróżnić efekty kluczowe z punktu widzenia strategii kształcenia na kierunku kryminologia. Do najważniejszych efektów w kategorii wiedzy należy zaliczyć te, które prowadzą do uzyskania w stopniu podstawowym wiedzy o: podstawowych zagadnieniach teoretycznych z zakresu kryminologii; technikach wyszukiwania wiedzy dotyczącej kryminologii; miejscu kryminologii w systemie nauk społecznych oraz jej relacji do innych nauk; cechach człowieka determinujących popełnianie przestępstw oraz stawianie się ich ofiarą; rodzajach struktur społecznych, instytucji oraz norm i zasad w oparciu o które one funkcjonują w sferze determinowania, zapobiegania i zwalczania przestępczości; wzajemnych zależnościach pomiędzy symptomatologią przestępczości i zachowaniami patologicznymi a zmianami społeczno-gospodarczymi.

W kategorii umiejętności, za kluczowe efekty uczenia się należy uznać: identyfikowanie negatywnych zjawisk, w szczególności przestępczości, a także identyfikowania konstrukcji prawnych oraz instytucji ją rozpoznających i zwalczających w kontekście umocowań prawnych ich organizacji i funkcjonowania; identyfikowanie problemów, zjawisk i procesów wpływających na przestępczość i inne zjawiska patologiczne oraz wykorzystywanie wiedzy teoretycznej w praktycznym rozwiązywaniu problemów ich dotyczących w szczególności ich zapobieganiu i zwalczaniu; posługiwanie się systemem prawa polskiego, w szczególności prawa karnego, które dotyczy rozpoznawania, przeciwdziałania i zwalczania przestępczości oraz innych zjawisk patologicznych; planowanie i realizowanie poznawania niekorzystnych zjawisk społecznych i ich wpływ na strukturę przestępczości i innych zachowań patologicznych oraz identyfikowanie przepisów prawnych ich dotyczących.

W ostatniej z kategorii efektów – kompetencjach społecznych – do najistotniejszych kompetencji należy zaliczyć: gotowość do oceny posiadanej wiedzy w zakresie kryminologii, niezbędnej do rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości i innych niekorzystnych zjawisk społecznych przez pryzmat zmieniającej się rzeczywistości społecznej oraz gospodarczej; gotowość do wypełniania zobowiązań społecznych w ramach zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz innych zjawisk patologicznych; gotowość do odpowiedzialnego, zgodnego z prawem, pełnienia ról zawodowych w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości i innych zjawisk patologicznych; umiejętność odnalezienia się w sytuacjach trudnych.

Ważną częścią procesu kształcenia są efekty w zakresie znajomości języków obcych. Dzięki temu studenci mają możliwość posługiwania się językiem specjalistycznym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego na poziomie B2.

Weryfikacji uzyskania zakładanych efektów kształcenia dokonują nauczyciele akademicki danego przedmiotu w sposób adekwatny do założonych efektów kształcenia oraz formy zajęć.

Program studiów i propozycje jego zmian postuluje Rada Kierunku Kryminologia. W programie uwzględnia się wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu, jak również ewentualne wnioski koordynatorów zajęć (zmiany efektów, liczby godzin, punktów ECTS itp.). Rada Kierunku Kryminologia sprawuje również nadzór nad prawidłowością konstruowania sylabusów pod względem opisu efektów uczenia się, adekwatności metod ich osiągania i weryfikacji. Rada funkcjonuje w oparciu o Zarządzenie Nr 19/2019/2020

Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Rady Kierunku w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Obecny skład Rady kierunku Kryminologia jest następujący:

- dr hab. Justyna Karaźniewicz, prof. uczelni - Przewodnicząca RK
- dr hab. Anna Koziczak, prof. uczelni
- dr hab. Radosław Krajewski, prof. uczelni
- dr Jarosław Janikowski
- dr Ewa Stępka - Tykwińska
- 2 przedstawicieli studentów
 - Wiktoria Maciejewska
 - Anna Ostrychalska
- 1 interesariusz zewnętrzny
 - Jacek Anhalt, Komendant Straży Miejskiej w Bydgoszczy

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści programowe i harmonogram realizacji programu studiów

Koncepcja programu studiów opisana w kryterium nr 1 jest podstawą dla efektów uczenia się, a na tych efektach zostały oparte konkretne treści programowe. W nawiązaniu do kluczowych efektów uczenia się (wskazanych w opisie kryterium nr 1) można wyodrębnić kluczowe treści programowe, wśród nich te z zakresu wiedzy związane są z rozumieniem kryminologii jako nauki interdyscyplinarnej oraz poznaniem, rozumieniem i identyfikacją cech człowieka determinujących popełnianie przestępstw i podejmowanie innych zachowań patologicznych, a także stawanie się ofiarą przestępstw.

Ze względu na praktyczny profil kierunku zakłada się, że szczególna rola przypada efektom uczenia się z zakresu umiejętności. Z tego obszaru za kluczowe – w nawiązaniu do kluczowych efektów uczenia się – należy uznać treści programowe dotyczące identyfikowania zjawisk ze sfery przestępczości oraz identyfikowanie problemów, zjawisk i procesów wpływających na przestępczość. W ramach zakładanych umiejętności nacisk położony jest na to, by student potrafił komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii, zwłaszcza prawniczej. Od samego początku – i to przez dwa semestry – student nabywa też umiejętności z technologii informacyjnej.

W zasadzie każdy przedmiot (moduł) ma przypisane też efekty uczenia się z zakresu kompetencji społecznych, w tym kluczowy charakter na kierunku kryminologia ma kształtowanie u studenta z jednej strony postawy odpowiedzialności w pełnieniu ról zawodowych, z drugiej – zdolności do kierowania sobą i swoim rozwojem.

W programie studiów kierunek przyporządkowany jest w przeważającej części do dyscypliny nauk prawnych, co wpisuje się w przyjętą w kręgu europejskim koncepcję traktowania kryminologii jako nauki uprawianej przede wszystkim przez prawników zajmujących się gałęzią prawa karnego. W gruncie rzeczy jednak kryminologia jest nauką interdyscyplinarną, stąd istotnymi treściami programowymi są także te z dyscyplin psychologia i socjologia. W istocie treści programowe

obejmują zarówno kryminologię, jak i nauki pomocnicze względem kryminologii, do których należą w szczególności wiktymologia, kryminalistyka, medycyna sądowa. Treści te znajdują przełożenie na wyodrębnienie z jednej strony przedmiotów (modułów) stanowiących pewien kanon, z drugiej – tych wysoce wyspecjalizowanych.

W programie dąży się do tego, by kluczowe treści programowe były związane z praktyką. Przykładem takiego powiązania z praktyką - są przedmioty takie jak przestępczość przeciwko dokumentom, czy też cyberprzestępczość. Prowadzenie zajęć przez osoby aktywne na gruncie praktyki lub z doświadczeniem praktycznym pozwala uwzględniać nie tylko aktualny stan wiedzy, ale też aktualny stan jej praktycznego zastosowania. Unikatowa w skali kraju jest idea spotkań z praktykami, organizowanych co najmniej kilka razy w semestrze, o czym jest mowa w ramach kryterium nr 6.

Kompleksowość programu wpływa na wyodrębnienie przedmiotów, które same też uzyskują charakter kompleksowy i interdyscyplinarny, jak przemoc w rodzinie, handel ludźmi czy terroryzm i konflikty zbrojne. Uwagę zwracają przedmioty związane z pewnymi nowoczesnymi obszarami kryminologii czy z kryminologią – w jej szerokim ujęciu - powiązane, jak bezpieczeństwo imprez masowych czy biometria. Pozwalają one na zapoznanie z aktualnymi trendami w praktyce. Moduły zajęć do wyboru obejmują bardziej specjalistyczne, wręcz wysublimowane obszary kryminologiczne, często niedostrzegane, jak ochrona zwierząt i odpowiedzialność za nadużycia wobec nich czy bezpieczeństwo w komunikacji. Mając na względzie przygotowanie studenta w zakresie praktyki wśród przedmiotów do wyboru umieszczono też zajęcia z najważniejszych dyscyplin prawnych innych niż szeroko rozumiane prawo karne, tj. prawa administracyjnego, cywilnego, gospodarczego, finansowego, pracy. Dzięki temu student zdobędzie umiejętności w zakresie interpretacji kluczowych przepisów, co może być niezbędne w jego późniejszej pracy zawodowej.

Przywiązanie do standardów akademickiego kształcenia humanistycznego znajduje odzwierciedlenie w nauczaniu podstaw filozofii, podstaw logiki, problematyki przestępczości w literaturze i przestępczości w filmie oraz problematyki historycznej zbrodni nazistowskich i komunistycznych. Zawartość merytoryczna bloków jest równorzędna, w każdym bloku przedmioty są różnorodne, ale też zakładać należy ich jednakową atrakcyjność dla studentów. Studenci podejmują decyzję w zakresie wyboru określonego bloku. Podział na bloki – w celu jego udoskonalenia – podlegał zresztą korekcie dokonanej przez Radę Kierunku Kryminologia, o czym jest mowa w ramach opisu kryterium nr 1 i nr 10. Dopełnieniem przyjętej koncepcji jest kształtowanie u studentów umiejętności społecznych w ramach przedmiotów takich, jak komunikacja interpersonalna, negocjacje i mediacje, organizacja i zarządzanie.

Bogactwo treści wręcz czyni omawiany program nowatorskim i odróżnia go od wielu innych programów kształcenia z tego zakresu. Tym samym stworzona zostaje jednocześnie możliwość konkurencji z powodzeniem z programami kryminologii na innych uczelniach. To decyduje o wyjątkowej i niesłabnącej atrakcyjności kierunku, czego dowodem jest zainteresowanie studiami ze strony studentów nawet z miejscowości odległych od Bydgoszczy. Warto zaznaczyć, że treści programowe uzyskały aprobatę Ministra jako organu, za zgodą którego kierunek został otwarty. Wniosek o utworzenie kierunku został przekazany do Polskiej Komisji Akredytacyjnej, która pozytywnie go zaopiniowała (uchwała Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 grudnia 2018 r. nr 755/2018 w sprawie wniosku Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy o nadanie Wydziałowi Administracji i Nauk Społecznych uprawnień do prowadzenia na kierunku kryminologia studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym). Następnie na podstawie decyzji Ministra Nauki i

Szkolnictwa Wyższego DSW. WNN.6051.2.2018.4.EK/AL z dnia 10.01.2019 r. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego otrzymał uprawnienia do prowadzenia kierunku kryminologia.

Założenia przyjęte w ramach programu w matrycy efektów uczenia się przekładają się na efekty uczenia się przedmiotowe i treści programowe konkretnych przedmiotów. Treści te w zasadzie mają kompleksowy charakter i zapewniają osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Świadectwem tego są karty przedmiotu (sylabusy), sporządzane dla każdego modułu określonego planem studiów (ZAL_01 SYL). W sylabusie, formułując konkretny efekt przedmiotowy, wskazuje się jednocześnie na jego powiązanie z efektem lub efektami kierunkowymi.

Stosuje się regułę, że w ramach każdego modułu powinny być realizowane równolegle efekty zarówno z zakresu wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych. Sylabusy konstruowane są zgodnie z Zarządzeniem Nr 57/2017/2018 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie wprowadzania opisu modułu/przedmiotu do systemu USOS i USOSweb https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9878/57_Sylabus.pdf. Sylabusy udostępniane są studentom w systemie USOSweb oraz omawiane ze studentami na pierwszych zajęciach z przedmiotu.

W planie studiów figuruje (z uwzględnieniem praktyk) – 79 przedmiotów (modułów). Lista przedmiotów odzwierciedla założenia programu studiów w zakresie procentowego rozkładu efektów uczenia się między dyscypliny nauki. Generalnie dobór treści programowych należy do koordynatora przedmiotu, który ma doświadczenie dydaktyczne z zakresu tematyki objętej przedmiotem lub prowadzi działalność naukową związaną z tą tematyką. Punktem wyjścia przy określaniu tych treści jest matryca kierunkowych efektów uczenia się. Przykładowo w wypadku przedmiotu przestępczość zorganizowana wśród treści programowych mieści się poznanie wskazanego rodzaju przestępczości jako zjawiska interdyscyplinarnego, cech, form, obszarów działań zorganizowanych grup przestępczych (i to również w aspekcie historycznym), a więc elementów składających się na obraz kryminologiczny zjawiska, jak również rozwiązań prawnych i instytucjonalnych mających praktycznie przeciwdziałać temu zjawisku, a także socjologicznej problematyki wpływu przestępczości zorganizowanej na społeczeństwo i państwo.

Oznacza to realizowanie takich kierunkowych efektów uczenia się, jak: rozumienie interdyscyplinarnego charakteru kryminologii jako nauki łączącej m. in. nauki prawne, naukę socjologii, psychologii (K_W05), znajomość i identyfikację struktur społecznych determinujących przestępczość, instytucji i norm ukierunkowanych na zwalczanie przestępczości i zapobieganie jej (K_W07), rozumienie wzajemnych zależności między symptomatologią przestępczości i zachowań patologicznych a zmianami społeczno-gospodarczymi (K_W10). Przykładem kompleksowego podejścia i tym samym realizowania przez przedmiot zróżnicowanych efektów uczenia się jest przedmiot uzależnienia, w ramach którego student poznaje nie tylko pojęcie, rodzaje, mechanizmy uzależnień, charakterystykę wybranych, przyczyny i następstwa, relacje między uzależnieniami a przestępczością innymi zachowaniami patologicznymi, rozwiązania prawne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. Z kolei na przykładzie przedmiotu cyberprzestępczość widać ścisłe połączenie realizacji efektów z zakresu wiedzy i umiejętności, gdyż stosownie do przewidzianych treści programowych student nie tylko w szczególności poznaje stronę przedmiotową i obraz kryminologiczny przestępstw przeciwko bezpieczeństwu elektronicznie przetwarzanej informacji, przestępstw związanych z treścią informacji i przestępstw związanych z instrumentalnym wykorzystaniem sieci i systemów teleinformatycznych, ale też równolegle do wykładu - w ramach formy zajęć laboratoryjnych - nabywa umiejętności rozpoznawania czynów zabronionych

dokonywanych za pomocą komputerów i sieci internetowej, jak również rozpoznaje programy służące zabezpieczeniu informacji i danych.

Student zatem w rezultacie: zna i rozumie interdyscyplinarny charakter kryminologii jako nauki łączącej zwłaszcza nauki prawne, naukę socjologii, psychologii, nauki przyrodnicze i ścisłe, zna systemy informatyczne i zasoby sieciowe, zna i rozumie cechy charakterystyczne przestępczości skierowanej przeciwko dobrom intelektualnym (efekty K_W05, K_W04, K_W13), identyfikuje problemy, zjawiska i procesy wpływające na przestępczość i potrafi wykorzystywać wiedzę do zapobiegania i zwalczania przestępczości, potrafi obsługiwać programy komputerowe i narzędzia informatyczne, i to w ramach pracy zarówno indywidualnej, jak i zespołowej (efekty K_U02, K_U08, K_U14).

Treści programowe i przedmioty pierwszego i drugiego semestru koncentrują się na położeniu pewnych fundamentów dla nauczanych w dalszej kolejności wiedzy i umiejętności. Taką rolę pełnią przedmioty: kryminologia jako nauka, podstawy socjologii, podstawy psychologii, podstawy wiedzy o państwie i prawie, teorie kryminologiczne, instytucje ochrony prawa. W sumie kolejność wprowadzania przedmiotów jest oparta na idei, że pewne spośród nich zawierają wiedzę i umiejętności o charakterze bardziej podstawowym; w ten sposób jeden przedmiot stanowi swego rodzaju wprowadzenie do innego. Tym samym jeden i ten sam efekt uczenia się jest realizowany na jednym przedmiocie w stopniu podstawowym, a na kolejnych przedmiotach w stopniu bardziej zaawansowanym i pogłębionym.

Przykładowo w ramach semestru pierwszego występuje przedmiot przestępczość i jej struktura, a już poszczególne rodzaje przestępczości – jak gospodarcza, zorganizowana, narkotykowa, seksualna czy nieletnich – student poznaje w ramach semestru trzeciego, czwartego i piątego. Podobnie prawo karne: jest ono nauczane w ramach pierwszego semestru, natomiast postępowanie karne, prawo karne skarbowe, prawo karne międzynarodowe i europejskie, prawo karne wykonawcze – w ramach semestrów drugiego, trzeciego i piątego. Ujmując rzecz od strony treści programowych, można powiedzieć, że w kolejnych semestrach realizowana jest problematyka charakteryzująca się coraz to większym stopniem trudności. Jednocześnie stopniowo pojawiają się przedmioty pod względem treści programowych bardziej szczegółowe, a student koncentruje się na wiedzy i umiejętnościach w zakresie pewnego wycinka wcześniej poznanej problematyki o charakterze ogólnym. Z kolei na trzecim roku student według założeń powinien w pewnym zakresie rozwinąć umiejętności pracy naukowej. Służy temu seminarium dyplomowe.

W zakresie języków obcych treści kształcenia zapewniają osiągnięcie znajomości języka obcego na studiach I stopnia co najmniej na poziomie B2. Jednostką koordynującą i prowadzącą kształcenie językowe jest Studium Języków Obcych i Tłumaczeń. Student może pogłębiać znajomość języka obcego przez uczęszczanie na przedmioty w wersji anglojęzycznej prowadzonych dla studentów Erasmus+ (<https://erasmus.ukw.edu.pl/en/courses/>) oraz uczestnicząc w zajęciach osób odwiedzających Wydział w ramach programu Erasmus+ jak też programów uczelnianych wskazanych w opisie kryterium 7.

Praktyki – tak, jak inne przedmioty - mają przypisane efekty uczenia się (w tym wypadku z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych). Student ma nabyć przede wszystkim umiejętność praktycznego stosowania wiedzy teoretycznej i komunikowania się z otoczeniem. Program praktyk zawodowych określa koncepcję praktyk i formułuje szereg szczegółowych zadań i celów. Szerzej o praktykach jest mowa w dalszej części opisu kryterium 2.

Koordynatorzy przedmiotów okresowo wskazują na potrzeby zmian w programach studiów. Od roku akademickiego 2020/2021 wprowadzono system raportowania o ewentualnych potrzebach

zmian w koordynowanych przedmiotach. Zasady raportowania określa Zarządzenie Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego nr 1/01/2021 z dnia 7 stycznia 2021 w sprawie monitorowania treści uczenia się (ZAL_WPIE_02).

Pomimo dążenia do zapewnienia studentowi w miarę kompletnego zasobu wiedzy i umiejętności, pozostaje szeroka przestrzeń dla rozważenia utworzenia studiów kryminologicznych drugiego stopnia. Obecna koncepcja kształcenia stwarza wręcz doskonały grunt do ewentualnego rozwijania wiedzy i umiejętności na takich studiach. W ich ramach studenci mogliby poznawać np. politykę kryminalną, statystykę kryminalną, penologię, ekokryminologię, podstawy psychiatrii czy wreszcie problematykę przestępstw niewykrytych, niesłusznych skazań, najstydniejszych przestępstw i najbardziej znanych przestępców.

Forma i organizacja zajęć

Formy zajęć w planie studiów są następujące: wykład, ćwiczenia (przewidziane dla języków obcych i wychowania fizycznego), konwersatorium, laboratorium i seminarium. Formy te zdefiniowano w uchwale Senatu Nr 44/2016/2017 z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych, pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania, zasad ustalania godzin obliczeniowych oraz liczebności grup zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, zmienionej uchwałą Senatu Nr 41/2017/2018 z dnia 30 stycznia 2018 r. <https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9355>. W planie studiów przestrzegana jest reguła, by wykłady stanowiły co najmniej 40% ogólnej liczby godzin; reguła ta wynika z uchwały Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 6/2018/2019 z dnia 27 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia Wytycznych Senatu dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań Uczelni od roku akademickiego 2019/2020 <https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/10309>.

W planie studiów od początku, tj. od roku akademickiego 2019/2020, było: 705 godzin wykładów z zajęć podstawowych i 120 w każdym bloku, ćwiczeń – 120 godzin, konwersatoriów – 420 godzin i ponadto po 150 godzin w każdym z bloków, laboratorium – 75 godzin, seminarium – 60 godzin, a na studiach niestacjonarnych – 420 godzin wykładów z zajęć podstawowych, 65 – w każdym bloku, ćwiczeń – 60 godzin, konwersatoriów – 260 godzin i ponadto po 100 godzin w każdym z bloków, laboratorium – 45 godzin i seminarium – 40 godzin. Liczbę godzin praktyk, która początkowo wynosiła 360, od roku akademickiego 2020/2021 zwiększono na studiach stacjonarnych do 720, a na studiach niestacjonarnych - do 540.

Przedmioty, które mają fundamentalne znaczenie dla kierunku studiów i którym przypisano większą liczbę efektów uczenia się i większą liczbę punktów ECTS, tworzą moduł złożony z wykładu i konwersatorium (ewentualnie laboratorium). Zajęcia te wymagają największego nakładu pracy studenta. W takim wypadku w ramach wykładu realizowane są głównie efekty uczenia się z zakresu wiedzy, natomiast w ramach konwersatorium ma miejsce koncentracja na efektach z zakresu umiejętności. Wymiar godzinowy formy zajęć wynosi 15 godzin lub 30 godzin.

Liczebność grup zajęciowych określa Zarządzenie Nr 61/2018/2019 Rektora UKW z dnia 20 września 2019 r. w sprawie określenia liczebności grup oraz zasad uruchamiania zajęć do wyboru - zajęć specjalnościowych/bloków zajęć do wyboru https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11262/61_liczebno%C5%9Bci_grup.pdf. Wykłady prowadzone są dla wszystkich

studentów kierunku na danym roku, konwersatoria w grupach 25 - 35 osób, laboratoria 12 - 20 osób, seminaria do max. 16 osób.

Metody kształcenia

Metody kształcenia są dobierane przez koordynatorów przedmiotów w zależności od formy zajęć przewidzianej w planie studiów. W odniesieniu do konkretnego modułu określone zostają w sylabusach. Metody te charakteryzują się zróżnicowaniem. W wypadku formy wykładowej zajęć podstawowe znaczenie ma metoda wykładu, z tym, że – ze względu na praktyczny profil studiów – często jest to wykład konwersatoryjny, a więc zawierający ujęcie problemowe danej tematyki i aktywizujący studentów, a przy tym wspierany pracą ze źródłami. W ramach zajęć konwersatoryjnych i laboratoryjnych jest to cały szereg metod uzależnionych od tego, czy w danym wypadku student ma nabyć wiedzę, umiejętności czy kompetencje społeczne oraz jakiego rodzaju. Przykładowo jeżeli student ma nabyć umiejętność wypowiedzi ustnych i debatowania stosuje się prezentacje studenckie i dyskusję. W szczególności w ramach przedmiotu prawo karne wykonawcze część godzin zajęć przeznaczona jest na debatę o celach kary pozbawienia wolności.

Dla modułów z zakresu nauk prawnych najbardziej charakterystyczna jest metoda pracy ze źródłami prawa; niemniej kompleksowy charakter studiów sprawia, że studenci pracują również ze źródłami historycznymi (przedmiot zbrodnie nazistowskie i komunistyczne) i literackimi (przedmiot przestępczość w literaturze). Szeroko stosowane są ćwiczenia konwersatoryjne i ćwiczenia laboratoryjne, a z kolei w ramach tego praca w grupach ma prowadzić do nabycia umiejętności w zakresie współdziałania. W sumie pozwala to studentowi nauczyć się nie tylko posługiwać wiedzą w sposób prosty, ale też podejmować próby pogłębionej analizy i samodzielnego formułowania problemów. Warto zwrócić uwagę, że metody tradycyjne wzbogacane są metodami innowacyjnymi., np. w ramach przedmiotu media a przestępczość student przygotowuje projekt audiowizualny, mogący mieć w szczególności postać filmu lub podcastu.

Swoistą metodą kształcenia, warunkowaną praktycznym profilem studiów, są organizowane dodatkowo – tj. poza programem studiów - spotkania z praktykami i wyjścia studyjne. Spotkania odbywają się zarówno online (na platformie MS Teams), jak i stacjonarnie; bywa, że przybierają formę warsztatową, jak np. warsztaty z policją, warsztaty psychologiczne. Szczegółowy wykaz spotkań z praktykami, które oferuje Wydział, dostępny jest na stronie: https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/68958/wykaz-wykladow-otwartych-wydzialu-prawa-i-ekonomii---semestr-letni

Studenci w ramach poszerzania metod kształcenia zapraszani są również do udziału i organizacji konferencji naukowych i członkostwa w kołach naukowych, gdzie pod okiem opiekuna realizują swoje zainteresowania naukowe. W zakresie kompetencji językowych swoistymi metodami są: analiza i interpretacja tekstów źródłowych, tłumaczenie tekstu z języka obcego, praca z książką. Proces dydaktyczny wspierany jest nowoczesnymi środkami dydaktycznymi, takimi jak prezentacje multimedialne, aplikacje (np. Microsoft 365, Google Analytics oraz Google Trends), monitor dotykowy (AVTEK Touchscreen Connect +65 z mobilnym statywem), ekrany multimedialne.

Metody i techniki kształcenia na odległość

W każdym programie studiów wskazane są przedmioty o łącznej czasochłonności 5 ECTS, które w części realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia zdalnego. Prowadzący zajęcia na kierunku kryminologia korzystać mogą z nowej platformy Moodle <https://nowemoodle.ukw.edu.pl/>

oraz z Microsoft Teams. Do obu platform z poziomu Wydziału utworzono tutorial <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/tutorial-z-aplikacji-ms-teams> aby studenci i pracownicy mogli zapoznać się z możliwościami dydaktycznymi aplikacji.

W planie studiów kierunku kryminologia do tych przedmiotów należą dwa przedmioty z zakresu zajęć kierunkowych i po jednym przedmiocie z modułów zajęć do wyboru. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość miał obowiązek przeszkolić w tym zakresie studentów na pierwszych zajęciach, które – podobnie jak zaliczenie - odbywały się stacjonarnie. Podstawowym narzędziem w tym zakresie była platforma Moodle <https://nowemoodle.ukw.edu.pl/>

W ramach funkcjonowania platformy przewidziano moduł wspierający metodycznie: e-UKW oraz wsparcie informatyczne (kontakt do osoby wspierającej podany na stronie platformy). Wyjątkowa sytuacja panowała w semestrze letnim 2019/20, gdyż – na podstawie Zarządzenia Nr 48/2019/2020 Rektora UKW z dnia 9 marca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy i Zarządzenia Nr 58/2019/2020 Rektora UKW z dnia 7 maja 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacjiezaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji roku akademickiego 2019/2020 w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11576/58_dostosowanie_dydaktyka.pdf – wszystkie zajęcia prowadzone były z użyciem technik kształcenia zdalnego wybranych indywidualnie przez pracowników (e-poczta uczelniana, Zoom, Google Meet, itp.).

Nadzór nad realizacją zajęć sprawowany był zgodnie z Zarządzeniem Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia nr 2/03/2020 z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie nadzoru nad poprawnością realizacji zajęć zdalnych. W roku akademickim 2020/2021 – na podstawie kolejnych zarządzeń rektora – zajęcia były prowadzone w technice kształcenia zdalnego na platformach Microsoft Teams, Moodle. Nauczyciele zostali przeszkoleni z metod pracy podczas zebrania pracowników. Tutoriale do obu wykorzystywanych aplikacji rozesłano studentom pocztą elektroniczną. Osobne tutoriale opracowano i rozesłano do pracowników. Część pracowników ukończyła ponadto szkolenie z metodyki kształcenia zdalnego. Pozostali nauczyciele akademicy otrzymali krótkie wytyczne dotyczące metodyki kształcenia zdalnego. Wpierająco korzystać mogą również treści zawarte na stronie <https://zdalnenauczanie.ukw.edu.pl/jednostka/zdalne-nauczanie>.

Również rok akademicki 2021/2022 objęty był regułą prowadzenia zajęć z użyciem technik kształcenia na odległość, z tym, że przez większą część tego roku ten sposób prowadzenia zajęć dotyczył tylko wykładów i zajęć z języka obcego. Umiejętności korzystania z narzędzi i technik kształcenia na odległość są ponadto wykorzystywane przez pracowników i studentów w wypadkach doraźnych decyzji władz uczelni o przeprowadzeniu zajęć zdalnych. Od następnego roku akademickiego zastosowanie znajdzie Zarządzenie nr 102/2022/ 2023 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 12 września 2023 r. w sprawie zasad planowania i realizacji zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13597/102_Zarz%C4%85dzenie_e-learning_6.09.pdf Władze Wydziału jak i Rada Kierunku planują zwiększyć liczbę zajęć dydaktycznych w formie e-learningu. Jednakże proces ten będzie wprowadzony w optymalny sposób, tak aby zadbać o kwalifikacje kadry w tym zakresie oraz jednocześnie nie zaburzyć systemu planowania zajęć.

Dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych

Wydział stara się zapewnić w miarę możliwości dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych. Planowanie zajęć jest tak zorganizowane, aby studenci mogli samodzielnie wybierać grupy zajęciowe z danego przedmiotu, na które chcą uczęszczać, jeśli jest większa liczba grup. Zapisy do grup odbywają się poprzez USOSweb przed każdym semestrem. Osobom wykonującym pracę zawodową zgodną z kierunkiem i osobom studiującym dwa kierunki umożliwia się indywidualną organizację studiów (IOS) stosownie do Regulaminu Studiów (uchwała Senatu nr 45/2022/2023 Senatu UKW z dnia 27 kwietnia 2023 r., <https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13337/regulamin-studi%C3%B3w-2023.pdf> oraz procedury Kolegium IV (https://www.ukw.edu.pl/download/54046/IV_Procedura_IOS.pdf). Na kierunku studiują również osoby z niepełnosprawnościami (w roku akademickim 2023/2024 - 7 osób). Szczególne potrzeby w tym zakresie są realizowane poprzez możliwość wykorzystywania w procesie kształcenia mobilnego monitora dotykowego przystosowanego do potrzeb osób słabowidzących, możliwość realizacji zajęć w budynku dostosowanym w zakresie likwidacji barier architektonicznych (opis w kryterium 5) możliwość odbywania studiów w systemie IOS.

Zadania te są realizowane przy współpracy z Działem ds. Osób z Niepełnosprawnościami. W ramach tejże współpracy studenci mają możliwość skorzystania z programu dotyczącego m.in. prowadzenia zajęć indywidualnych ze studentami z niepełnosprawnością metodą tutoringu. Jego celem jest poprawa dostępności uczelni dla osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie zmian organizacyjnych, podniesienie świadomości i kompetencji kadry UKW z zakresu niepełnosprawności oraz poprawa dostępności uczelni dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Nauczyciele akademicy przygotowani do pracy metodą tutoringu rozwojowego realizują indywidualne, semestralne programy tutoringowe.

Praktyki zawodowe

Podstawowym celem praktyk zawodowych jest stworzenie warunków do osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Priorytetem jest sprawdzenie w praktyce wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych w trakcie studiów oraz pomoc przy sprecyzowaniu zainteresowań zawodowych na przyszłość. Są to założenia przyświecające programowi praktyk. W programie praktyk dla kierunku kryminologia określono w szczególności: szczegółowe cele i zadania praktyki zawodowej, jej organizację, przebieg i warunki zaliczenia. Program praktyk opracowują osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk; realizacja praktyk, jak również efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie, dokonywanej z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu.

Praktyki na kierunku kryminologia studenci mogą odbywać w instytucjach publicznych lub u podmiotów prywatnych. W planie studiów godzin praktyk jest od roku akademickiego 2020/2021 na studiach stacjonarnych 720, a na studiach niestacjonarnych – 540. Pierwotnie było to 360 godzin (na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych). Liczba godzin praktyk była przedmiotem dyskusji w ramach Rady Kierunku, jak również konsultacji ze studentami oraz gronem podmiotów współpracujących z WPIE. Doprowadziło to do konkluzji, iż liczba godzin praktyk jest optymalna i pozwala osiągnąć zakładane efekty uczenia się. Zwiększenie jej byłoby sprzeczne z ogólną tendencją skracania tygodnia pracy i skupiania się na wykonywaniu zadań (bez przeliczeń godzinowych, co z resztą rozumie również ustawodawca, gdyż wskazał na czas a nie na liczbę godzin praktyk).

Zdaniem studentów zwiększenie liczby godzin praktyk uniemożliwiłoby im uczestnictwo w licznych aktywnościach w ramach Wydziału (koła naukowe, wykłady otwarte, projekty zewnętrzne),

wpisujących się zresztą w koncepcję kształcenia praktycznego. W związku z powyższym w ostatnich miesiącach na Wydziale rozpoczęły się prace zmierzające do przekształcenia profilu kierunku na ogólnoakademicki, z tym, że z założeniem utrzymania praktyk w odpowiednio wyważonej liczbie godzin.

Praktyki na studiach stacjonarnych realizowane są w pięciu etapach począwszy od drugiego semestru, a kończąc na semestrze szóstym. Na studiach niestacjonarnych praktyki realizowane są w trzech etapach począwszy od I roku studiów, a kończąc na III w corocznym terminie 1.10. -30.08.

Na studiach stacjonarnych od roku akademickiego 2022/2023 za zgodą Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia UKW praktyki odbywają się bez kolidowania z procesem dydaktycznym, a mianowicie na zasadzie zmiany organizacji semestru. Studenci odbywają zajęcia dydaktyczne przewidziane w programie studiów przez dziesięć pierwszych tygodni semestru, a pozostałe tygodnie przeznaczone są na praktykę. Określenie terminów praktyki każdorazowo ustalane jest przed rozpoczęciem roku akademickiego z uwzględnieniem wytycznych i terminów wynikających z organizacji roku akademickiego wyrażonych w Zarządzeniu Rektora UKW.

Nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad praktykami sprawuje kierunkowy opiekun praktyk, wyznaczany przez Prodziekana ds. Kształcenia. Nadzór organizacyjny nad praktykami sprawuje Kierownik Studium Praktyk. Na poziomie ogólnouczelnianym organizację praktyk i zadania kierunkowego opiekuna praktyk, jak również obowiązki studenta związane z praktykami i warunki ich zaliczenia określone zostały Regulaminem Praktyk (obecnie obowiązuje Zarządzenie nr 101/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 27 września 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Praktyk Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, <https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12493/101>).

Z § 5 Regulaminu wynika, że praktyki są realizowane w formie praktyk ciągłych i odbywają się zgodnie z programem praktyk w semestrze lub po jego zakończeniu. Praktyki realizowane są dla poszczególnych kierunków i specjalności oraz rodzajów studiów w kolejno po sobie następujących tygodniach kalendarzowych lub w wyznaczonych terminach zatwierdzonych przez Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. Student może uzyskać zaliczenie praktyki bez obowiązku jej odbywania na zasadach określonych w § 9 ust. 7 Regulaminu.

Zgodnie z wymienionym Regulaminem w celu odbycia praktyk studenci mogą skorzystać z oferty praktyk proponowanej przez Uczelnię (głównie przez kierunkowego opiekuna praktyki z ramienia Uniwersytetu) lub samodzielnie poszukiwać miejsca realizacji praktyki. Rodzaj placówki, w której student winien odbyć praktykę, określa program praktyk. Student odbywa praktyki w wybranym przez siebie miejscu. Wybierając miejsce praktyki, studenci wspierani są przez kierunkowego opiekuna praktyk w trakcie grupowych lub indywidualnych konsultacji. Studenci na tym etapie informowani są przez kierunkowego opiekuna praktyk o rekomendowanych instytucjach, w których odbycie praktyki jest zgodne z programem praktyk. W razie problemów ze znalezieniem miejsca praktyk Wydział Prawa i Ekonomii kieruje studenta na praktykę do podmiotów, które wyraziły taką wolę i chęć na etapie przygotowywania wniosku o pozwolenie na uruchomienie tego oraz innych kierunków studiów, pod warunkiem weryfikacji, czy zapewniona jest realizacja efektów uczenia się.

Z uwagi na potrzebę rozwoju kompetencji społecznych zachęca się studentów do podejmowania samodzielnych inicjatyw, co do miejsc odbywania praktyk. Uczelnia jest jednak przygotowana na zapewnienie wystarczającej liczby miejsc ich odbywania. Dotychczas nie zdiagnozowano w tym zakresie problemów. Dla zapewnienia miejsc praktyk dla kierunku studiów kryminologia z poziomu Wydziału podpisano szereg porozumień o współpracy w przedmiotowym zakresie. Do grona podmiotów zapewniających corocznie miejsca praktyk studentom należą m.in. Sąd Okręgowy w

Bydgoszczy i jednostki podległe, Prokuratura Okręgowa w Bydgoszczy i jednostki podległe, Komenda Wojewódzka w Bydgoszczy, Straż Miejska w Bydgoszczy, Okręgowa Rada Adwokatów w Bydgoszczy, Izba Administracji Gospodarczej. Liczbę miejsc praktyk w podmiotach współpracujących z wydziałem w zakresie praktyk ustala się według bieżących potrzeb zależnie od zapotrzebowania studentów i możliwości podmiotów w danym roku akademickim. W związku ze stanem pandemii SARS-Cov-2 zaistniała również możliwość odbywania wyznaczonych kursów, szkoleń i udziału w projektach.

Zwraca się uwagę, by zapewnić możliwość odbywania praktyk w zróżnicowanych typach podmiotów. Dla studenta mającego miejsce zamieszkania poza Bydgoszczą istotne może być to, że ma możliwość odbywania praktyki w miejscu swojego zamieszkania. W tych wypadkach, w których realizowana jest praktyka, którą student zorganizował własnymi staraniami, ma to dodatkowe znaczenie takie, że przy okazji rozwija u studenta umiejętności odnalezienia się na rynku pracy. Przy doborze miejsca odbywania praktyki zwraca się na uwagę na to, by kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiały prawidłową realizację praktyk, a także aby infrastruktura i wyposażenie miejsc ich odbywania były zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz umożliwiały osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i prawidłową realizację praktyk.

Stosownie do Regulaminu Praktyk miejsce realizacji praktyki student wskazuje dokonując wpisu na listę praktyk swojego kierunku. Listę imienną studentów pracownicy Studium Praktyk przekazują kierunkowemu opiekunowi praktyk. Na podstawie przekazanej przez kierunkowego opiekuna praktyk imiennej listy miejsc praktyk kierunku Kierownik Studium Praktyk, z upoważnienia Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia, zawiera z dyrektorem instytucji lub placówki, w której student zamierza odbyć praktykę „Porozumienie o prowadzeniu praktyk studenckich”. Dyrektor instytucji lub placówki, dla każdego studenta skierowanego na praktykę, otrzymuje osobiście dostarczone przez studenta lub drogą pocztową dokumenty praktyki: „pismo przewodnie do dyrektora”, „porozumienie o prowadzeniu praktyk studenckich”, program praktyki i druk „opinii dla studenta”.

Porozumienie o prowadzeniu praktyk studenckich zawiera wskazanie minimalnego okresu praktyki w danym etapie oraz liczbę godzin praktyki do zrealizowania. Opinia dla studenta zawiera określenie etapu praktyki w cyklu, liczbę wymaganych godzin praktyki w danym etapie w cyklu, konieczne do zrealizowania efekty uczenia się zgodne z planem studiów oraz możliwość wpisania dodatkowych uwag z realizacji praktyki przez instytucję przyjmującą na praktykę.

Po zakończonej praktyce student dostarcza dziennik praktyk oraz opinię z praktyki do weryfikacji kierunkowemu opiekunowi praktyk. Opiekun praktyki na podstawie przedstawionych dokumentów dokonuje zaliczenia praktyki zawodowej studenta. Przyjęty sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Po zakończonej praktyce każdorazowo kierunkowy opiekun praktyk przekazuje do Studium Praktyk do archiwizacji opinię dla studenta, wystawioną przez instytucję przyjmującą na praktykę.

Mając na uwadze rolę praktyk w realizacji efektów uczenia się, w 2021 r. powołano Pełnomocnika Dyrektora Instytutu (obecnie Dziekana WPIE) ds. Praktyk Studenckich. Jego zadaniem jest współorganizowanie sprawnego systemu praktyk.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się

W planie studiów godzin zajęć – łącznie z praktykami - jest na studiach stacjonarnych 2430, a na studiach niestacjonarnych 1530 (łączny wymiar dla każdej z form zajęć podano wyżej). Moduły – oprócz praktyk – dzielą się na: moduły kierunkowe, do wyboru i moduły zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych. W ramach modułów zajęć podstawowych mieści się 47 przedmiotów o łącznej liczbie 1320 godzin na studiach stacjonarnych i 855 na studiach niestacjonarnych.

Co do bloków do wyboru, to student od czwartego semestru wybiera blok A lub blok B. W każdym z bloków jest 15 modułów o łącznej liczbie godzin 270 na studiach stacjonarnych i 165 godzin na studiach niestacjonarnych. Przy wyborze bloków student kieruje się swoimi zainteresowaniami; jeżeli chodzi o rozkład modułów, to bloki te nie mają charakteru specjalizującego. Wymiar godzinowy języka obcego wynosi 120 godzin na studiach stacjonarnych, 60 na studiach niestacjonarnych. Od roku akademickiego 2021/2022 studenci pierwszego roku mają obowiązkowe zajęcia wprowadzające. Obowiązek i zakres zajęć wprowadzających określa Zarządzenie Rektora nr 96/2020/2021 z dnia 21 września 2021 r. Jest to w sumie 15 godzin z zakresu: szkolenia bhp, szkolenia bibliotecznego, planowania kariery zawodowej, praw studenta, organizacji uczelni i etykiety akademickiej oraz z zakresu szkolenia antydyskryminacyjnego. Ponadto w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022 studenci pierwszego roku objęci byli zajęciami wyrównawczymi. W całym cyklu kształcenia student uzyskuje 180 punktów ECTS. Z tego więcej niż połowa uzyskiwana jest w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli i studentów. W pozostałym czasie objętym punktacją ECTS studenci zobligowani są uczyć się samodzielnie z ewentualnym wykorzystaniem konsultacji indywidualnych. Liczba punktów ECTS jest taka sama na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

Ze względu na praktyczny profil kierunku wśród modułów szczególne miejsce zajmują te, które wiążą się z praktycznym przygotowaniem zawodowym. W ramach planu studiów dokonano osobnego zestawienia takich zajęć, z którego wynika, że pozwalają one uzyskać 111 punktów ECTS. Standardowo wymiar godzinowy formy zajęć wynosi 15 godzin lub 30 godzin. Zajęcia w ciągu każdego z dwóch semestrów w roku akademickim trwają przez 15 tygodni. Tak więc jeżeli forma zajęć ma wymiar 30-godzinny, odbywają się po dwie godziny zajęć w tygodniu. Natomiast jeżeli forma zajęć ma wymiar 15-godzinny, zajęcia w planie semestralnym są blokowane w ten sposób, że odbywają się dwie godziny zajęć co dwa tygodnie. Harmonogram odnoszący się do blokowania zajęć jest załącznikiem do Zarządzenia nr 23/2022/2023 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 24 stycznia 2023 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2023/2024 https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13455/zaj%C4%99cia_blokowane_2023-24.pdf

Przewidziana jest możliwość zmiany organizacji semestru, tak aby zajęcia dydaktyczne trwały do 10 tygodni w semestrze. Warunkowana jest ona potrzebą zapewnienia sprawniejszego przebiegu praktyk i w danym semestrze rozwiązanie to może być wprowadzone do planu po uzyskaniu zgody Rektora. W systemie internetowym USOS znajdują się karty przedmiotu (sylabusy). Sylabusy konstruowane są zgodnie z Zarządzeniem Nr 57/2017/2018 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie wprowadzania opisu modułu/przedmiotu do systemu USOS i USOSweb https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9878/57_Sylabus.pdf. W sylabusie określa się efekty uczenia się wraz ze wskazaniem ich powiązania z efektami kierunkowymi, przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne oraz bilans pracy studenta.

Następnie w odniesieniu do każdej formy zajęć osobno określa się te efekty uczenia się, które są przypisane do danej formy, literaturę, metody i kryteria oceniania, zakres tematów zajęć, metody

dydaktyczne oraz rygor zaliczenia zajęć. Przed rozpoczęciem każdego nowego roku akademickiego nauczyciel akademicki zobowiązany jest do aktualizacji i sprawdzenia karty przedmiotu. Szczegółowa organizacja roku akademickiego ogłaszana jest przez Rektora UKW w semestrze poprzedzającym rozpoczęcie roku akademickiego. Obecnie obowiązuje w tym zakresie wyżej wymienione Zarządzenie nr 23/2022/2023 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Przydziału zajęć poszczególnym nauczycielom akademickim dokonuje się w taki sposób, aby prowadzone przez nich zajęcia związane były z ich działalnością naukową. Zasady przydziału zajęć określa Zarządzenie Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia nr 1/04/2020 z dnia 15 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad przydziału zajęć dydaktycznych (ZAL_WPIE_03). Zgodnie z jego treścią zajęcia przydzielane są w oparciu o osiągnięcia naukowe pracowników, ich doświadczenie dydaktyczne, jak również doświadczenie praktyczne. Przydziału zajęć dokonuje Prodziekan do spraw kształcenia w porozumieniu z kierownikami katedr.

Planowanie zajęć odbywa się na jeden semestr. Dla studentów stacjonarnych nie później niż 14 dni przed rozpoczęciem semestru plany zajęć publikowane są w USOSweb. Plany dla studiów niestacjonarnych znajdują się również w UOSweb. Zajęcia planowane są zgodnie z Zarządzeniem Nr 39/2019/2020 Rektora UKW z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie organizacji procesu kształcenia https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11437/39_organizacja_procesu_kszta%C5%82cenia.pdf.

Dla studiów stacjonarnych zajęcia odbywać się mogą od poniedziałku do piątku w godzinach 8 do 19:00, przerwy pomiędzy zajęciami planowane są w wymiarze 15 min. https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13598/103_zasady_funkcjonowania_uczelni.pdf. Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i niedziele zgodnie z terminarzem zjazdów https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/download/64280/HARMONOGRAM_ZJAZD%C3%93W_23-24.pdf który jest podawany do wiadomości co najmniej miesiąc przed rozpoczęciem roku akademickiego. Zajęcia na studiach niestacjonarnych planowane są w soboty i niedziele z 15-minutowymi przerwami. Tym samym rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Rekrutacja

Warunki i tryb rekrutacji, w tym przedmioty kwalifikacyjne i liczbę miejsc określają właściwe Uchwały Senatu UKW <https://rekrutacja.ukw.edu.pl/>. Równe szanse kandydatom zapewnia przyjęcie jednakowych kryteriów kwalifikacji oraz podanie do publicznej wiadomości treści Uchwał określających zasady rekrutacji. Proces rekrutacji na studia na kierunku Kryminologia odbywa się zgodnie z Uchwałą Nr 22/2022/2023 Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2023/2024 <https://rekrutacja.ukw.edu.pl/resources/ftp/394/Uchwala-nr-22-2022-2023.pdf>.

W przypadku laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów zastosowanie mają zasady określone w Uchwale Nr 23/2022/2023 Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów w latach 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026 <https://rekrutacja.ukw.edu.pl/resources/ftp/343/laureaci-23.pdf>. Zasady rekrutacji publikowane są na stronie internetowej <https://rekrutacja.ukw.edu.pl/oferta/studia-pierwszego-stopnia/kryminologia>

Opis kierunku, sylwetka absolwenta i wykaz przedmiotów znajdują się na stronie [www Wydziału \(https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/kryminologia\)](https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/kryminologia).

Przyjęta procedura rekrutacyjna zawiera tryb odwoławczy. Kandydat na studia ma prawo złożyć podanie o ponowne rozpatrzenie sprawy, które kierowane jest do Rektora. Decyzja Rektora jest ostateczna. Za prowadzenie procesu rekrutacji odpowiada Dział Rekrutacji i Spraw Studenckich.

Przyjęcie kandydatów na kierunek Kryminologia na I rok studiów pierwszego stopnia trybu stacjonarnego odbywa na podstawie rankingu średniej ocen (punktów) uzyskanej z części pisemnej na egzaminie maturalnym („nowa matura”, matura międzynarodowa) lub na egzaminie dojrzałości („stara matura”). Ocenom ze świadectwa dojrzałości uwzględnianym w procesie kwalifikacji przyznaje się liczbę punktów wg § 3 Uchwały Nr 22/2022/2023 Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2023/2024. Jeżeli kandydat na egzaminie maturalnym lub na egzaminie dojrzałości zdawał historię lub wiedzę o społeczeństwie, to liczbę przyznanych punktów za wymienione przedmioty podwyższa się o 20%.

Wynik końcowy uzyskany przez kandydata w postępowaniu kwalifikacyjnym jest wyrażany w punktach i podawany z dokładnością do trzeciego miejsca po przecinku. Przyjęcie kandydatów na I rok studiów na kierunek Kryminologia pierwszego stopnia trybu niestacjonarnego odbywa się na tych samych zasadach.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się

Student może realizować część programu kształcenia w innej polskiej lub zagranicznej uczelni (np. w ramach programu MOST lub ERASMUS+) na podstawie porozumień międzyuczelnianych. Szczegółowe informacje dotyczące tych programów dostępne są na stronach Działu Jakości i Organizacji Kształcenia (www.most.ukw.edu.pl/jednostka/most_ukw) oraz Biura Współpracy Międzynarodowej (<https://erasmus.ukw.edu.pl/>) Prodziekan ds. Kształcenia w porozumieniu ze studentem zamierzającym realizować część programu studiów poza Uniwersytetem ustala na piśmie lub drogą elektroniczną program studiów dla danego studenta, który jest traktowany jako równoważny i stanowi podstawę zaliczenia semestru/roku studiów odbytych w innej uczelni.

Jeżeli z powodu różnic programowych między planem studiów w Uniwersytecie, a ofertą dydaktyczną uczelni, do której został skierowany student, nie jest spełniony warunek równoważności zajęć, wówczas Dyrektor Kolegium IV przed wyjazdem studenta na studia w innej uczelni wyznacza na piśmie lub drogą elektroniczną przedmioty uzupełniające różnice programowe i termin ich zaliczenia. Szczegółowe zasady uznawania efektów uczenia się dla studenta realizującego część programu w innej uczelni reguluje Regulamin Studiów (Uchwała Nr 45/2022/2023 Senatu UKW z dnia 27 kwietnia 2023 r. (<https://www.ukw.edu.pl/download/64340/regulamin-studi%C3%B3w-2023.pdf>))

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym określa Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 246/2018/2019 z dnia 24 września 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11339/246_Organizacja_potwierdzenia_efekt%C3%B3w_uczenia_si%C4%99.pdf).

W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć studentowi nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia. Wszelkie procedury zamieszczone są na stronie internetowej Kolegium IV (https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/procedury) Uznanie efektów uczenia się może nastąpić także na podstawie osiągnięć studenta zdobytych w zakresie danego przedmiotu na innym kierunku studiów na tej samej lub innej uczelni. Procedurę i

zasady uznawania efektów uczenia się w tym trybie reguluje Zarządzenie Prodziekan ds. Kształcenia (nauki prawne) WPIE w sprawie wytycznych dotyczących uwzględnienia ocen z zaliczonego przedmiotu z dnia 20 lutego 2023 r. (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/download/62913/WPIE_przepisywanie_ocen.pdf)

Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów

Analizy sprawności kształcenia oraz terminowości ukończenia studiów dokonuje się na podstawie informacji otrzymanych z Biura Obsługi Studentów, dotyczących wyników kształcenia (zawierają one np. liczbę studentów powtarzających rok, liczbę studentów, którzy zaliczyli rok, liczbę studentów, którzy uzyskali dyplom w terminie do 30 września). Liczba studentów monitorowana jest również na bieżąco na podstawie informacji otrzymywanych od Kierownika Działu Jakości i Organizacji Kształcenia na temat dopuszczalnej liczby grup konwersatoryjnych, ćwiczeniowych i laboratoryjnych.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studenta odbywa się w trakcie całego cyklu kształcenia. Prowadzący określa szczegółowe efekty uczenia się, rodzaj oraz formę ich weryfikacji i umieszcza je w sylabusie przedmiotu. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się ujęte są w sylabusie przedmiotu, sporządzanym przez koordynatora modułu, dostępnym dla studentów w USOSweb.

Sylabus przedmiotu zawiera metody i kryteria oceniania efektów uczenia się oraz opis czynności studenta związanych z daną formą zaliczenia oraz kryteria oceny danej formy. Po zakończeniu cyklu dydaktycznego nauczyciel akademicki zobowiązany jest do przekazania do sekretariatu Wydziału dokumentacji związanej z efektami uczenia się.

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się także poprzez proces dyplomowania, bowiem poprzez prace dyplomowe weryfikuje się zakładane efekty uczenia się. Skuteczność osiągania efektów uczenia się oceniana jest również poprzez analizę ankiet wypełnianych przez studentów. Zasady i tryb prowadzenia ankietyzacji jakości kształcenia określa Zarządzenie Nr 46/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie ustalenia ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia (https://jakoscksztalcenia.ukw.edu.pl/zdj/https/682/46_zarz%C4%85dzenie_ankietyzacja.pdf).

Po każdym semestrze przeprowadzana jest ankietyzacja studentów, która dostarcza informacji o sposobie prowadzenia przez nauczycieli zajęć dydaktycznych oraz uwag dotyczących poszczególnych przedmiotów. Ankiety ewaluacyjne obejmują ocenę zajęć dydaktycznych m.in. w obszarze sposobu prowadzenia zajęć, dostrzeganych korzyści z udziału w zajęciach oraz oceny efektów uczenia się. Prodziekan ds. Kształcenia przeprowadza analizę ankiet i jej wyniki poddaje dyskusji Rady Kierunku.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się są dostosowane do programu i przedstawione w sylabusach przedmiotów:

- w zakresie wiedzy prowadzący najczęściej stosują egzaminy pisemne lub ustne, przy czym student ma możliwość wglądu do pracy i przedyskutowania popełnionych błędów; na

niektórych konwersatoriach, laboratoriach czy ćwiczeniach studenci piszą w trakcie semestru krótkie sprawdziany z wiedzy potrzebnej na danym etapie;

- w zakresie umiejętności sprawdzenie efektów ma najczęściej postać kolokwiów pisemnych z zadaniami otwartymi lub w formie testu; niejednokrotnie obowiązkowe jest wykonanie projektu, *case-study*, wygłoszenie referatu lub napisanie eseju; aktywność na zajęciach ma znaczący wpływ na końcową ocenę uzyskania efektów w zakresie wiedzy i umiejętności, co jest wyraźnie zaznaczane w sylabusach;
- w zakresie kompetencji społecznych praktykuje się metody oceniania udziału w dyskusjach, referowania zagadnień przedmiotowych, pracę zespołową przy projektach i prezentacjach, ogólne zaangażowanie w samorozwój;
- kompetencje językowe sprawdzane są poprzez: kolokwia, dyskusje, analizę i interpretację tekstów źródłowych, indywidualne projekty studenckie (np. prezentacje).

Metody oceniania odnoszące się do aktywności praktycznych, ale i powiązanych z nauką, np.:

- seminarium licencjackie: dyskusja na temat opracowywanych zagadnień w ramach pracy dyplomowej, identyfikacja problemów praktycznych, referowanie tematu na podstawie prac naukowych.

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów

Każda osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne obowiązana jest do dokumentowania osiąganych przez studentów efektów uczenia się zgodnie z procedurą Kolegium IV. Sposoby dokumentacji weryfikacji efektów uczenia się wskazane są w Procedurze oraz Zasadach dokumentowania efektów uczenia się

([https://www.ukw.edu.pl/download/61953/Procedura_dokumentowania_efekt%C3%B3w_uczenia_si%C4%99_\(1\).docx](https://www.ukw.edu.pl/download/61953/Procedura_dokumentowania_efekt%C3%B3w_uczenia_si%C4%99_(1).docx))

[https://www.ukw.edu.pl/download/61954/Zasady_dokumentowania_efekt%C3%B3w_uczenia_si%C4%99_\(1\).docx](https://www.ukw.edu.pl/download/61954/Zasady_dokumentowania_efekt%C3%B3w_uczenia_si%C4%99_(1).docx) Dokumentacja ta jest przechowywana w Sekretariacie Wydziału przez dwa lata. Zawiera ona (w miarę możliwości) wszystkie testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, zadania dodatkowe wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów.

Prowadzący zajęcia dokumentują osiągnięcie efektów uczenia się poprzez gromadzenie i przechowywanie prac egzaminacyjnych i etapowych (testy, egzaminy pisemne, analizy przypadków, projekty). Wszystkie prace etapowe i końcowe przechowywane są przez dwa kolejne lata od zakończenia zajęć. Po zakończeniu sesji poprawkowej prowadzący mają obowiązek dostarczyć prace etapowe i końcowe do sekretariatu. Prace muszą być opisane w sposób umożliwiający ich identyfikację (kierunek, przedmiot, rok, tryb). Od semestru letniego 2020/2021 wprowadzono procedurę dostępu do prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych (Zarządzenie Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii nr 1/10/2020 z dnia 1 października 2020 w sprawie zasad wglądu studentów do prac zaliczeniowych oraz egzaminów (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/download/58593/01_10.2020_z_dnia_01.10.2020_ZD_prace_etapowe.pdf)).

W systemie USOSweb przechowywane są prace dyplomowe oraz ich recenzje. Protokoły przebiegu egzaminów dyplomowych przechowywane są w formie papierowej w dokumentacji studenta prowadzonej przez Biuro Obsługi Studentów (BOS). Zasady przeprowadzania i dokumentowania egzaminów określają dokumenty przyjęte na poziomie Kolegium IV (https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv)

Zajęcia w roku akademickim 2022/2023 prowadzone były hybrydowo (Zarządzenie Nr 28/2022/2023 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie zasad funkcjonowania uczelni od dnia 20 lutego 2023 r. do dnia 18 czerwca 2023 r. w związku z koniecznością zmniejszenia zużycia energii elektrycznej (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13211/28_zasady_funkcjonowania_uczelni.pdf) Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem Microsoft Teams lub platformy do zdalnego nauczania Moodle pozwalają na elektroniczną archiwizację osiągniętych przez studentów efektów uczenia się. Zgodnie z opracowanymi rekomendacjami pełna archiwizacja obejmuje wszystkie formy aktywności, które miały miejsce podczas zajęć zdalnych (w zależności od platformy: logowania, prace etapowe, prace końcowe, dyskusje na forum, zapis czat). Niezależnie od archiwizacji prowadzonej przez Uczelnię w ramach systemów elektronicznych dla zajęć zdalnych, prowadzący mają obowiązek dostarczyć prace etapowe i końcowe w formie tradycyjnej lub na odpowiednich nośnikach do sekretariatów, jak również wykonać samodzielnie kopię zapasową swoich treści w ramach kursu (dotyczy platformy Moodle).

Koncepcja i zasady dyplomowania

Dyplomowanie podporządkowane jest przede wszystkim regułom wynikającym z Regulaminu Studiów (będącego załącznikiem do Uchwały Nr 45/2022/2023 Senatu UKW z dnia 27 kwietnia 2023 r. (<https://www.ukw.edu.pl/download/64340/regulamin-studi%C3%B3w-2023.pdf>)) Stosownie do tego Regulaminu warunkiem ukończenia studiów i otrzymania dyplomu jest m.in. uzyskanie pozytywnej oceny przygotowanej pracy dyplomowej i złożenie egzaminu dyplomowego. Z kolei warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie ostatniego semestru studiów i uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej.

Zgodnie z programem studiów przygotowanie pracy następuje w ramach seminarium dyplomowego. Udział studenta w seminarium ma doprowadzić do osiągnięcia konkretnych efektów uczenia się (określonych w sylabusie przedmiotu). Nacisk położony jest na to, by student potrafił nie tylko samodzielnie zdobywać wiedzę, ale też nabył elementarne umiejętności badawcze, w tym w zakresie pisania prac naukowych. Efektywnej współpracy z promotorem sprzyjają małe liczebnie grupy seminaryjne, co daje możliwość większej indywidualizacji przygotowania prac.

Szczegółowe regulaminy dyplomowania, w tym zasady przygotowywania prac oraz przeprowadzania egzaminu dyplomowego, przygotowuje Rada kierunku. Dokument ten, zgodnie z Regulaminem studiów, zatwierdzają członkowie Rady Kolegium IV. Zgodnie z tymi założeniami dla kierunku obowiązuje Regulamin Dyplomowania https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/download/59806/Kryminologia_regulamin_od_X.2023.pdf z którym studenci mogą zapoznać się na stronie internetowej Wydziału.

Jednocześnie szczegółowy podział zadań między Radę Kolegium IV, Dyrektora Kolegium IV, Prodziekana ds. Kształcenia, promotora, recenzenta i administrację kolegium IV z uwzględnieniem obowiązków studenta i wraz z określeniem terminów dokonywania czynności wynika z Procedury dyplomowania Kolegium IV (Uchwała Rady Kolegium IV nr 8/2022/2023 z 14 września 2023 roku w sprawie procedury dyplomowania (https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/uchwaly)). Istotne regulacje, takie jak termin ustalenia tematów prac czy obowiązujące studentów terminy złożenia pracy, określa Regulamin Studiów.

Kandydatów na recenzentów i promotorów proponuje Prodziekan ds. Kształcenia, a akceptuje Rada Kierunku (w terminie do 1 czerwca). Student wybiera promotora, zapisując się na seminarium. Na stronie Wydziału znajduje się zakładka z opisem obszarów naukowych i zainteresowań wynikających z praktycznych umiejętności poszczególnych osób prowadzących seminaria

https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/download/61843/Wyk%C5%82adowcy_obszary_tematyczne_prac_dyplomowych.pdf.

Studenci mają prawo swobodnego wyboru spośród bardzo licznej grupy promotorów o niezwykle szerokim spektrum zainteresowań badawczych, co pozwala im na uczestniczenie w seminarium zgodnym z profilem własnych zainteresowań i przygotowanie prac w obrębie wielu różnorodnych, często szczegółowych zagadnień kryminologicznych. Procedurę weryfikacji tematów prac oraz podejmowania decyzji w sprawie ich zatwierdzenia przez Radę Kierunku określa Procedura zatwierdzenia tematów prac dyplomowych przyjęta przez Radę Kolegium IV (Uchwała Rady Kolegium IV nr 9/2022/2023 z 14 września 2023 roku w sprawie ramowej procedury zatwierdzenia tematów prac dyplomowych; https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/procedury

Praca pisana jest pod kierunkiem promotora. W załączniku do Regulaminu dyplomowania znajdują się wskazówki dla studentów dotyczące pisania pracy. Obejmują one zarówno wymagania dotyczące koncepcji pracy, jak i wytyczne techniczne i redakcyjne. Stanowią one pomoc dla studentów, a także służą zapewnieniu jednolitości zasad przygotowywanych na Wydziale prac. Rada Kierunku otrzymuje od koordynatorów poszczególnych przedmiotów propozycje pytań na egzamin dyplomowy. Obowiązujące na egzaminie dyplomowym zbiory pytań znajdują się w załączniku do Regulaminu Dyplomowania.

Z bezpośrednim przygotowaniem do egzaminu dyplomowego wiążą się określone obowiązki promotora i studenta, wynikające z Zarządzenia Nr 53/2022/2023 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA) https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13378/53_Zarz%C4%85dzenie_APD.pdf.

Zarządzenie to nakazuje zarejestrowanie pracy przez studenta i jej wprowadzenie do systemu Archiwum Prac Dyplomowych. Poza tym konieczne jest złożenie przed egzaminem dyplomowym jednego egzemplarza pracy w postaci papierowej, z numerami kontrolnymi wydrukowanej z systemu APD, który jest przeznaczony do zarchiwizowania w aktach osobowych studenta; student składa też oświadczenie o samodzielnym napisaniu pracy. Obowiązkiem promotora jest przesłanie pracy do Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Jeżeli po otrzymaniu raportu z badania pracy promotor dokona pozytywnej oceny pracy, wówczas kieruje pracą do recenzji. Według Regulaminu Studiów recenzje są jawne i podlegają opublikowaniu w Archiwum Prac Dyplomowych.

Oceny pracy dyplomowej dokonuje kierujący pracą oraz jeden recenzent. Jeśli recenzent ocenił pracę dyplomową na ocenę niedostateczną, Dyrektor Kolegium powołuje drugiego recenzenta. Jeśli drugi recenzent ocenił pracę na ocenę niedostateczną, nie może ona być podstawą ukończenia studiów i Rektor podejmuje decyzję o skreśleniu z listy studentów.

W terminie do 10 kwietnia ogłaszany jest, przygotowany przez Prodziekana ds. Kształcenia i zatwierdzony przez Dyrektora Kolegium IV, harmonogram egzaminów dyplomowych. Regulamin Studiów wymaga, aby egzamin dyplomowy odbył się nie później niż w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od daty zaakceptowania pracy dyplomowej przez promotora w systemie APD. Skład komisji do przeprowadzenia egzaminu formowany jest zgodnie z regułą określoną w Regulaminie Studiów i obejmuje: przewodniczącego, promotora oraz recenzenta. Komisję powołuje Dyrektor Kolegium IV https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/procedury

Zgodnie z Regulaminem Dyplomowania w trakcie egzaminu student omawia pracę, a następnie odpowiada na pytania dotyczące zagadnień z programu studiów. Egzamin ma na celu sprawdzenie, czy student posiada ogólną wiedzę z modułów kierunkowych, czy potrafi przekonująco i

wyczerpująco odpowiedzieć na pytania z obszaru tematycznego pracy dyplomowej, posługując się przy tym wiadomościami z literatury modułu, jak również sądami własnymi i czy potrafi samodzielnie identyfikować problemy postawione w pytaniach. Sposób obliczania końcowej oceny egzaminu dyplomowego określa Regulamin Studiów. Z przeprowadzonego egzaminu dyplomowego sporządza się protokół.

Rada Kierunku dba o to, by w razie potrzeby wdrażać działania mające podnieść jakość przygotowywanych prac oraz poziom egzaminów dyplomowych. Rada Kierunku w trakcie dyskusji przed zatwierdzeniem tematów prac dyplomowych odnosi się zwłaszcza do praktycznego profilu proponowanych prac, a także ich zgodności z zagadnieniami objętymi modułami kształcenia. Rada zwraca szczególną uwagę na prace promowane przez osoby nowozatrudnione lub takie, które pełnią rolę promotora po raz pierwszy.

W ramach Kolegium IV odbywają się konkursy na najlepszą pracę dyplomową. Wniosek o wyróżnienie pracy dyplomowej składa promotor wraz z kserokopiami recenzji, wydrukiem raportu badania pracy przez JSA oraz opinią uzasadniającą każde kryterium uwzględniane przy wyróżnieniu pracy, określone w Szczegółowych warunkach wyróżniania prac dyplomowych (Uchwała Rady Kolegium IV nr 1/2022/2023 z 24 listopada 2022 roku w sprawie szczegółowych warunków wyróżniania prac dyplomowych; https://www.ukw.edu.pl/download/62379/Szczeg%C3%B3%C5%82owe_warunki_wyr%C3%B3%C5%BCniania_prac_dyplomowych.docx). Wyróżnienia przyznawane są przez Radę Kolegium IV. Obowiązujące w tym zakresie procedury i zasady dostępne są dla studentów na stronie Kolegium IV https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/konkursy-dla-studentow.

W okresie od rozpoczęcia prowadzenia kierunku Kryminologia liczby egzaminów dyplomowych kształtowały się następująco:

Rok akademicki	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
2021/2022	83	37
2022/2023	73	35

W swoich pracach studenci podejmowali tematykę zaproponowaną w ramach zagadnień przypisanych do danego promotora, zgodnych z jego doświadczeniem dydaktycznym, praktycznym i dorobkiem naukowym. Tematyka prac dotyczyła zarówno prawnych, jak i społecznych, czy psychologicznych aspektów przestępczości jako zjawiska, sprawcy oraz ofiary przestępstwa, a także instytucji i mechanizmów kontrolnych służących zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości. Prace prezentowały wyniki własnych badań studentów, polegających np. na analizie wybranych spraw karnych (badania aktowe, case-study), przeprowadzeniu sondażu diagnostycznego lub wywiadu z ekspertami. W pracach studenci starali się wykorzystywać wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte podczas studiów oraz kierowali się wyborem tematu pod kątem własnych zainteresowań praktycznych oraz wizji przyszłego miejsca zatrudnienia.

Współpraca z promotorami w ramach seminariów dyplomowych polegała na konsultowaniu i dyskusowaniu koncepcji oraz metod badawczych adekwatnych do podjętego tematu, a następnie na przekazywaniu przez studentów fragmentów prac (osobiście, za pomocą poczty elektronicznej lub na

platformie Microsoft Teams), które podlegały weryfikacji i dyskusji. Ponadto, promotorzy ukierunkowywali studentów na nowe koncepcje i trendy występujące w praktyce.

Monitoring losu absolwentów

Podstawę prowadzenia monitoringu losów absolwentów kierunku Kryminologia stanowi Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 123/2014/2015 z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie wprowadzenia Ogólnouczelnianej procedury monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego (https://www.ukw.edu.pl/zdj/ftp/2835/ukw_uchwala_senatu_123_monitoring_karier_zawodowych.pdf).

Badania karier absolwentów dokonuje co roku Biuro Karier UKW (<http://www.biurokarier.ukw.edu.pl/>), kierując do absolwentów anonimową ankietę. Wnioski z badania referowane są na spotkaniu Rady Kierunku oraz zebraniu pracowników i stanowią przyczynek do sformułowania zaleceń dla doskonalenia programu studiów. Badaniem obejmuje się absolwentów po 1 i po 3 latach od ukończenia studiów.

Z uwagi na bardzo krótki okres prowadzenia studiów monitorowanie losu absolwentów kierunku Kryminologia przeprowadzone zostało do tej pory jednokrotnie. Obejmuje ono losy absolwentów rocznika 2021/2022 rok po ukończeniu studiów. Biorąc pod uwagę fakt, że jest to pierwsze badanie losów absolwentów oraz wypełnienie ankiet przez część absolwentów (22 osoby), analizy losów pierwszych absolwentów pozwalają na wyciągnięcie kilku zasadniczych wniosków. Duża część ankietowanych (63,6%) kontynuuje naukę, przy czym zwrócić trzeba uwagę, że absolwenci wybierają takie kierunki drugiego stopnia, dla których wiedza i umiejętności zdobyte podczas studiów na kierunku Kryminologia stanowią bardzo dobrą podstawę uzupełnienia i rozwijania kształcenia w zakresie specjalizacji (przede wszystkim kierunki: Administracja, Zarządzanie bezpieczeństwem narodowym, Pedagogika, Praca socjalna). Interdyscyplinarność kierunku Kryminologia predestynuje absolwentów studiów pierwszego stopnia do kontynuowania nauki w celu uzyskania wykształcenia umożliwiającego wykonywanie określonych zawodów. Ponadto respondenci deklarowali dalsze podnoszenie swoich kwalifikacji po studiach, m.in. poprzez studia podyplomowe, inny kierunek studiów, kursy, szkolenia, warsztaty, praktyki, samokształcenie i wolontariat. Sposoby realizacji współpracy z praktykami oraz otoczeniem zewnętrznym określa Strategia współpracy WPIE z otoczeniem społecznym i gospodarczym (ZAL_WPIE_07).

Znaczna część absolwentów wysoko lub bardzo wysoko ocenia nie tylko wiedzę kierunkową wyniesioną ze studiów (72,7%), a także bardzo pożądaną na rynku pracy umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania wiedzy (72,7%), analizowania i rozwiązywania problemów (68,2%) oraz argumentowania i formułowania wniosków (72,2%). Ponad 86% absolwentów pracuje (jest zatrudniona lub prowadzi działalność gospodarczą), głównie na stanowiskach związanych z administracją, służbą zdrowia i prawem.

Z obszarów, które identyfikowane są jako wymagające poprawy, absolwenci wskazywali potrzebę wykorzystywania współpracy z praktykami z branży związanej z kierunkiem (63,6%), stworzenie większych możliwości wyboru zajęć (77,3%) oraz większe wykorzystywanie technik informatycznych podczas zajęć (54,6%). Wskazane obszary, od czasu odbywania studiów przez pierwszych absolwentów kierunku Kryminologia, uległy znacznym zmianom w kierunku pożądanym przez absolwentów (porozumienia o współpracy podpisane z podmiotami zewnętrznymi, bardzo liczne spotkania studentów z praktykami, zmiany w programie studiów, wykorzystywanie narzędzi

informatycznych w toku zajęć zdalnych oraz kanały komunikacji ze studentami na platformach Microsoft Teams oraz Moodle).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

W odpowiedzi na potrzeby wynikające z sytuacji na Ukrainie przyjęto również rozwiązania pozwalające na studiowanie osobom z Ukrainy. Kwestię tę reguluje Zarządzenie nr 49/2021/2022 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 21 kwietnia 2022 r. w sprawie zasad przyjmowania na studia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego studentów ubiegających się o przeniesienie z ukraińskiej uczelni na podstawie weryfikacji efektów uczenia się (https://bip.ukw.edu.pl/download/61280/49_przyjmowanie_obywateli_z_Ukrainy.pdf).

W odpowiedzi na to zapotrzebowanie Rada Kierunku ustaliła z osobami, które odbyły przeszkolenie tutorskie, by w razie potrzeby włączyły się w proces wsparcia studentów w ramach Wydziału. W tym zakresie osoby te mają już stosowne doświadczenie. Osobne działania o charakterze szczególnego wsparcia zobowiązani są również podjąć opiekunowie poszczególnych roczników oraz opiekunowie praktyk (w zakresie realizacji praktyk przez studentów). Obecnie na kierunku Kryminologia studiuje 6 cudzoziemców, w tym 5 studentów z Ukrainy.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Charakterystyka kadry dydaktycznej

Na kierunku Kryminologia zajęcia prowadzi łącznie 51 wykładowców, z czego 36 osób to etatowi pracownicy Katedr (Prawa Administracyjnego, Prawa Cywilnego, Prawa Karnego, Prawa Gospodarczego i Finansowego, Prawa Międzynarodowego i Konstytucyjnego oraz Katedry Ekonomii) Wydziału Prawa i Ekonomii, dla których UKW jest podstawowym miejscem zatrudnienia. 4 osoby prowadzą zajęcia na podstawie zawartej z Uczelnią umowy cywilnoprawnej. Tak duża liczba osób prowadzących zajęcia odpowiada zapotrzebowaniu dydaktycznemu prowadzonego kierunku jak również jest odzwierciedleniem jego złożoności i interdyscyplinarności. Większość wykładowców ocenianego kierunku reprezentuje dyscyplinę nauki prawne, pozostali reprezentują dziedziny nauk ważne dla kierunku kryminologia ze względu na jego interdyscyplinarny charakter. W stosunku do roku akademickiego 2019/2020, w którym uruchomiono oceniany kierunek, nastąpił wzrost etatowej kadry badawczo-dydaktycznej, od początku bieżącego roku akademickiego kadrę dydaktyczną Wydziału wspiera kolejnych 8 osób, co jest także odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie dydaktyczne związane z dużą liczbą studentów wybierających kierunki na Wydziale Prawa i Ekonomii. Kadra Wydziału jest znacznie zróżnicowana pod względem płci, doświadczenia praktycznego jak i jednostek macierzystych, w których zdobywała wiedzę merytoryczną.

Z początkiem roku akademickiego 2023/2024 kadra WPIE wzrosła do 73 etatów, z czego 12 są to etaty częściowe. Wielu z pracowników wcześniej było zatrudnionych na innych uczelniach, jednak zdecydowali się podjąć zatrudnienie na Wydziale Prawa i Ekonomii UKW, widząc w tej jednostce dobrze prognozujące na przyszłość miejsce zatrudnienia. Wśród etatowych pracowników WPIE prowadzących zajęcia na kierunku kryminologia jest 5 samodzielnych pracowników naukowych z zakresu nauk prawnych. Ich dorobek naukowy jest znaczący i koresponduje z tematyką realizowanych zajęć. Opracowania obejmują publikacje i monografie odpowiadające interdyscyplinarnemu charakterowi ocenianego kierunku. Ponadto zajęcia na kierunku kryminologia prowadzą reprezentanci takich dyscyplin naukowych jak filozofia, socjologia, psychologia oraz wielu praktyków

z zakresu prawa karnego, cywilnego, gospodarczego, co jest niezwykle wartościowe w kontekście praktycznego profilu ocenianego kierunku.

Aktywność naukowa pracowników WPIE była wielokrotnie doceniana otrzymywanymi nagrodami Rektora UKW.

Najliczniejszą grupę wykładowców, dla których WPIE stanowi podstawowe miejsce pracy, są doktorzy nauk prawnych. Warto podkreślić, iż większość pracowników w tej grupie to osoby młode, które uzyskały stopień doktora w latach 2015-2021. Zatrudnieni są na stanowiskach adiunktów, w większości badawczo-dydaktycznych, adiunktów dydaktycznych oraz asystentów badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych. Dorobek naukowy tej grupy pracowników jest bogaty i cechuje go różnorodność.

Publikacje badań naukowych tej grupy pracowników obejmują szeroko rozumiane zagadnienia prawa karnego, prawa administracyjnego, prawa cywilnego, międzynarodowego, własności intelektualnej oraz dyscyplin nauk istotnych ze względu na interdyscyplinarny charakter kierunku kryminologia. Wśród znaczących opracowań monograficznych ważnych z perspektywy ocenianego kierunku, które ukazały się w latach 2020-2023 należy wskazać takie pozycje jak: „Prawne aspekty cyberprzestrzeni”, „Żebractwo-studium prawnokarne”, „Postępowanie egzekucyjne w administracji - teraźniejszość i perspektywy”, „Prawne aspekty aktywności obywatelskiej”, „Podatkowe bariery w swobodnym przepływie towarów w związku z przekroczeniem granicy przez produkt w świetle prawa Unii Europejskiej”, „Przemiany w popycie na pracę. Ujęcie przekrojowe”, „Gospodarka i społeczeństwo wobec zagrożeń pandemią COVID-19”, „Children in migration status and identity”, „Polskie rewolucje i przełomy. Od konfederacji barskiej do roku 1989. Zbiór studiów interdyscyplinarnych”, „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych na tzw. Ziemiach Odzyskanych w świetle orzecznictwa sądów okręgowych w Zielonej Górze i Głogowie z siedzibą w Nowej Soli w latach 1945-1950”, „Kobieta i prawo”, „Prawo wykroczeń w Polsce. Doświadczenia i perspektywy”, „Międzynarodowe prawo rodzinne. Filiacja. Piecza nad dzieckiem. Alimentacja”, „Prawo autorskie w praktyce. O prawach twórców i odbiorców utworów”, „Suicydologia dla prawników i śledczych”, „Przestępstwa z pokrzywdzeniem dzieci”.

Dla ocenianego kierunku wskazać należy również artykuły naukowe oraz teksty w opracowaniach zbiorowych, z których należy wyróżnić: „Powstanie ciąży w następstwie czynu zabronionego jako przesłanka legalnego jej przerwania”, „Podmiotowy zakres prawa do obrony w postępowaniu karnym w świetle art. 45 ust. 2 Konstytucji RP”, „Guidelines for Stego/Malware Detection Tools : Achieving GDPR Compliance (Impact Factor 1.554)”, „Specyfika psychoterapii uzależnień w postępowaniu karnym”, „Przedawnienie karalności przestępstw seksualnych popełnionych na szkodę małoletnich”, „Prawo do obrony w trybach szczególnych postępowania karnego”, „Catcalling - pytanie o potrzebę kryminalizacji „ulicznego molestowania” w Polsce. Społeczna ocena zjawiska”, „Zmiany kształtu przestępstwa zgwałcenia w polskich kodeksach karnych”, „Orzekanie o umorzeniu postępowania karnego i zastosowanie środka zabezpieczającego w postaci internacji psychiatrycznej. Analiza w kontekście konstytucyjnej zasady równości oraz wymogów poprawnej legislacji”, „(Nie)bezpieczeństwo dziecka w sieci – analiza krytyczna zjawiska sharentingu, troll parentingu i monetyzacji wizerunku dziecka”, „Pomiędzy prawem a etyką - wolność słowa w zawodzie adwokata w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka”.

Ponadto wykładowcy są autorami haseł encyklopedycznych oraz redaktorami lub współredaktorami opracowań zbiorowych oraz komentarzy aktów prawnych. Wszystkie efekty badań naukowych wykładowców Wydziału są na bieżąco aktualizowane w bazie dorobku naukowego UKW znajdującego się pod adresem: <http://bibliografia.ukw.edu.pl>.

Dodatkowo należy zaznaczyć chęć dalszego rozwoju pracowników Wydziału - wielu z nich ukończyło studia podyplomowe, dodatkowe kursy czy szkolenia (również w zakresie metodyki nauczania zdalnego), oraz z sukcesem wnioskowało o grant naukowy np. w konkursach organizowanych przez NCN. Wśród pracowników nie brakuje również osób, które występowały w roli recenzentów, promotorów oraz promotorów pomocniczych w przewodach doktorskich.

Obsada zajęć

Większość osób zatrudnionych w WPIE posiada również doświadczenie praktyczne poza szkolnictwem wyższym. Pracują lub pracowali jako radcowie prawni, adwokaci obsługujący podmioty gospodarcze, sędziowie, prokuratorzy, komornicy, pracownicy spółek, osoby zajmujące się marketingiem, pracownicy administracji publicznej współpracujący z otoczeniem gospodarczym, w szczególności w administracji jednostek samorządu terytorialnego. Osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku to również funkcjonariusze służb mundurowych czy detektyw. Liczna grupa spośród osób zatrudnionych na Wydziale prowadzi działalność gospodarczą oraz posiada bogate doświadczenie w praktycznym zastosowaniu nauk prawnych.

Przygotowaną przez Prodziekana do spraw kształcenia i skonsultowaną przez kierowników katedr obsadę zajęć opiniuje Rada Kierunku, zgodnie z wymogami ustawowymi dla profilu praktycznego. Przy obsadzie zajęć bierze się pod uwagę: dorobek badawczo-dydaktyczny - zgodnie z bieżącą aktualizacją danych, doświadczenie praktyczne, wyniki ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez studentów. Procedurę przydziału zajęć określa Zarządzenie Zastępcy Dyrektora (nauki prawne) Wydziału Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 1/04/2020 z dnia 15 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad przydziału zajęć dydaktycznych (ZAL_WPIE_03).

Na obsadę zajęć wpływa również monitoring jakości pracy i rozwoju kadry. Jest on realizowany poprzez ocenę okresową, hospitacje prowadzonych zajęć oraz system ankietowania zajęć dydaktycznych. Podczas oceny okresowej oceniany jest dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny pracownika. Do końcowej oceny wlicza się również opinię bezpośredniego przełożonego oraz ocenę przedstawioną przez studentów w postaci ankiet po zakończeniu każdego cyklu dydaktycznego. Ankiety studenckie są anonimowe, realizowane w formie elektronicznej zgodnie z Zarządzeniem Nr 46/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie ustalenia ogólnounuczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11522/46_zarzadzenie_ankietyzacja.pdf

Zbiorcze wyniki ankiet są omawiane podczas zebrań pracowników WPIE oraz na posiedzeniach Rady Kierunku. Zbiorcze wnioski z rocznych ankiet Władze Wydziału przedstawiają również studentom za pośrednictwem opiekunów roczników podczas organizowanych przez nich spotkań. Inną formą kontroli jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych jest hospitacja zajęć, prowadzona w sposób planowy i zgodny z przyjętym w WPIE regulaminem hospitacji. Procedura ta została dostosowana do Zarządzenia Nr 33/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie wytycznych Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia dotyczących hospitacji zajęć dydaktycznych realizowanych w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11904/33_wytyczne.pdf), w szczególności w zakresie wzoru protokołu z hospitacji.

Polityka kadrowa

Kadra ustawicznie rozwija się i doskonali swoje kompetencje poprzez udział w licznych konferencjach o zasięgu krajowym oraz międzynarodowym jak również poprzez realizowanie inicjatyw związanych z praktyką. W tym kontekście, oprócz uczestnictwa biernego, będącego istotnym elementem samodoskonalenia i wymiany doświadczeń, pracownicy naukowcy Wydziału występowali często jako prelegenci czy organizatorzy najróżniejszych przedsięwzięć naukowych. Pracownicy współpracują również z przedsiębiorstwami, instytucjami publicznymi, służbami mundurowymi czy prowadzą kancelarie.

Nie bez znaczenia jest też zaangażowanie pracowników WPiE w prowadzenie zajęć dydaktycznych w języku obcym, za granicą w ramach programu „Erasmus” i „Erasmus +”, między innymi na uniwersytetach w Zassari, Granadzie, Lizbonie, czy na Teneryfie. Wymienić także warto uczestnictwo pracowników w licznych międzynarodowych konferencjach.

Wykładowcy biorą udział również w realizacji grantów badawczych z Narodowego Centrum Nauki mających za przedmiot kwerendy i badania wstępne/pilotażowe np. w ramach konkursu MINIATURA 3 czy MINIATURA 6. Ponadto rozwój i doskonalenie kadry następuje poprzez udział w licznych seminariach oraz szkoleniach, których efektem są zdobywane kwalifikacje. Tytułem przykładu wskazać można kwalifikacje inspektora ochrony danych osobowych, szkolenia z zakresu tutoring, metodyki kształcenia zdalnego. Pracownicy Wydziału Prawa i Ekonomii prowadzą także zajęcia na studiach podyplomowych. Pracownicy są również członkami międzynarodowych zespołów eksperckich np. Europejskiego paktu na rzecz klimatu.

Wśród wydarzeń naukowych (konferencji), które odbyły się w ostatnich latach warto wymienić te organizowane przez pracowników WPiE: „Przestępczość wobec dzieci w Polsce i na świecie” 2022 r., „Chrześcijaństwo. Społeczeństwo. Prawo” 2022 r., „Mieszkanie i prawo” 2022 r., „Nowelizacja Kodeksu Karnego” 2023 r., „Kryminologia wobec aktualnych problemów społecznych” 2023 r., „Zwierzęta i prawo” 2023 r. oraz te, w których pracownicy Wydziału uczestniczyli: „Transgraniczna (zorganizowana) eko-przestępczość w Europie i poza jej granicami” (Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko - Mazurskiego, Konferencja Międzynarodowa, 2022 r.), „Przestępczość narkotykowa – wybrane zagadnienia materialno-prawne, procesowe i kryminologiczne” (Stowarzyszenie Temida, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości im. Księcia Kazimierza Kujawskiego, Inowrocław, Konferencja pod patronatem Okręgowej Izby Adwokackiej w Bydgoszczy, 2022 r.), „Children’s Rights in theory and practice” (Budapeszt Ferenc Madl Institute of Comparative Law, Konferencja Międzynarodowa, 2022 r.), „Seksualność, a prawo, psychologia i nauki społeczne” (Center for European Studies, Center for American Studies we współpracy z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Konferencja ogólnopolska, 2023 r.), „VI Forum Nauczycieli Dzieci/Uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – Nauczyciel w obliczu zachowań samobójczych dzieci i młodzieży - zrozumieć, aby móc przeciwdziałać” (Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Zielonogórskiego, pod patronatem honorowym Lubelskiego Kuratora Oświaty, 2023 r.), „VIII Kujawsko-Pomorskie Forum Psychiatrii Środowiskowej - Prawo do ochrony zdrowia psychicznego jako powszechne prawo człowieka” (Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy, 2023 r.), „3rd International Conference of contemporary Problems of Law and Politics” (Center for American studies, Konferencja międzynarodowa, 2023 r.).

Powyżej wskazane aktywności naukowe są istotne z perspektywy interdyscyplinarnego charakteru ocenianego kierunku. Wskazują również na szerokie zainteresowania kadry naukowej Wydziału, chęć dzielenia się osiągnięciami naukowymi nie tylko na arenie krajowej, ale również międzynarodowej. Podejmowane współprace z jednostkami naukowymi w innych krajach mogą zaowocować w

przyszłości wieloma interesującymi i ważnymi z punktu widzenia rozwoju nauk prawnych, projektami badawczymi.

Warto również wspomnieć, iż pracownicy Wydziału, w celu wsparcia rozwoju naukowego i poszerzania perspektyw studentów, organizują seminaria naukowe, zwykle w formie zdalnej, aby ułatwić studentom uczestnictwo w tych wydarzeniach. W roku 2022/2023 seminarium dotyczyło obrony koniecznej („Vim vi Repellere licet” (siłą wolno odeprzeć siłą). Obrona konieczna w perspektywie dogmatycznej i praktycznej), natomiast w roku akademickim 2023/2024 zjawiska samobójstw (“Różne oblicza suicydologii – aspekty prawne, kryminologiczne, psychologiczne i praktyczne”).

Praca naukowa oraz osiągnięcia konferencyjne i publikacyjne pracowników Wydziału poskutkowały otrzymaniem przez dyscyplinę nauki prawne Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego od Ministra Edukacji i Nauki z dniem 2 stycznia 2023 kategorii naukowej B+. Tym samym funkcjonujący do tej pory Instytut Prawa i Ekonomii stał się Wydziałem. Warto zaznaczyć, iż była to pierwsza tego typu ocena Wydziału Prawa i Ekonomii UKW, która jednocześnie okazała się sukcesem całej kadry - otrzymanie kategorii B+ przez tak młody Wydział plasuje go w tej samej kategorii co wiele starszych Wydziałów Prawa innych polskich uczelni czy też szereg starszych, funkcjonujących już od wielu lat, Wydziałów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy .

Kadra dydaktyczna poddawana jest systematycznej ocenie z jednej strony za pośrednictwem ankiet wypełnianych przez studentów, z drugiej zaś w ramach cyklicznych ocen pracowniczych przeprowadzanych przez władze Wydziału. Wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni i dydaktyczni zatrudniani są w drodze otwartego konkursu. Informacje o konkursach oraz ich wynikach ogłaszane są na stronie internetowej WPiE oraz stronie Uniwersytetu jak również w wymaganych prawem bazach MNiSW (obecnie MEN) i Euress.

Motywacją do podnoszenia kompetencji dydaktycznych i rozwoju naukowego są przyznawane corocznie nagrody Rektora UKW za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. W latach 2016-2022 nagrody Rektora otrzymało niemal 40 pracowników Wydziału Prawa i Ekonomii.

Warto zaznaczyć, że Wydział wpiera również swoich najlepszych absolwentów, kilkoro z nich po zakończeniu studiów II stopnia rozpoczęło pracę na Wydziale, a przeważająca część uzyskała już stopień doktora. Z uwagi na stosunkowo krótki czas prowadzenia kierunku kryminologia taka praktyka nie została jeszcze odnotowana, jednakże wybory studentów związane z pozostaniem na studiach II stopnia oraz jednolitych magisterskich na WPiE dają pozytywną prognozę w tym zakresie.

Należy również podkreślić, że na Uczelni wprowadzono zasady rozwiązywania konfliktów pomiędzy pracownikami. Rektor UKW powołał 7 grudnia 2022 r. Pełnomocnika ds. rozwiązywania konfliktów pracowniczych - dra hab. Piotra Siudę, prof. uczelni, którego zadaniem jest podejmowanie działań służących rozwiązywaniu konfliktów pracowniczych dotyczących osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz umowy cywilnoprawnej. Do zadań Pełnomocnika należy w szczególności: przyjmowanie i wstępna ocena zgłoszeń dotyczących konfliktów pracowniczych; zapoznawanie się ze stanem faktycznym sprawy (wysłuchiwanie stron konfliktu oraz innych osób mających wiedzę na temat konfliktu, zwłaszcza bezpośrednich przełożonych stron, zorganizowanie spotkania lub spotkań stron konfliktu w celu wypracowania reguł postępowania, prezentacji wzajemnych stanowisk stron oraz uzgodnienia punktów spornych, proponowanie sposobu rozwiązania konfliktu, a w przypadku gdy propozycja taka nie zostanie zaakceptowana przez stronę lub strony, poszukiwanie innych możliwości zażegnania konfliktu, sporządzanie notatek z poszczególnych etapów prowadzenia sprawy, zwłaszcza ze spotkań ze stronami oraz innymi osobami, zorganizowanie spotkania końcowego ze stronami w celu polubownego rozwiązania konfliktu

zaakceptowanego przez obie strony – jeśli takie spotkanie jest celowe), przekazywanie Rektorowi UKW sprawozdania z podjętych czynności w sprawie rozwiązania konfliktu po zakończeniu tych czynności z podaniem rezultatu (stwierdzenie rozwiązania konfliktu, stwierdzenie niemożności rozwiązania konfliktu z podaniem ewentualnych powodów oraz zaleceń co do dalszych działań oraz rozwiązań systemowych, które pomogą uniknąć podobnych konfliktów w przyszłości). Szczegółowy zakres obowiązków został opisany w zarządzeniu nr 11/2022/2023 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 7 grudnia 2022 r. (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13124/11_Pe%C5%82nomocnik.pdf).

W sytuacjach trudnych oraz konfliktowych swoje wsparcie oferuje także Pełnomocnik ds. Pomocy Psychologicznej - dr Kamilla Komorowska. Pani Doktor oferuje swoje wsparcie w formie konsultacji psychologicznych, bierze udział w spotkaniach pracowniczych na prośbę Dziekanów/Prodziekanów, czy jeśli zajdzie taka potrzeba, uczestniczy przy rozwiązywaniu konfliktów. Dodatkowo wspiera sprawy toczące się w komisjach dyscyplinarnych, jeśli Przewodniczący Komisji wraz z Komisją Dyscyplinarną wyrażą taką prośbę. Pełnomocniczka została powołana zarządzeniem nr 26/2017/2018 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 1 marca 2018 r. https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9514/26_Pe%C5%82nomocnik_ds._Pomocy_psychologicznej.pdf

Ponadto 6 września 2023 r. Rektor UKW powołał Pełnomocnika ds. równości płci – dr hab. Renatę Tomaszewską, prof. uczelni. Do zadań Pani Pełnomocnik należy m.in.: opracowanie Kodeksu Równości Płci określającego normy zachowań oraz procedury wspierające równość ze względu na płeć; opracowanie ścieżki postępowania dla osób doświadczających dyskryminacji ze względu na płeć; system wsparcia dla osób doświadczających dyskryminacji ze względu na płeć; badanie prowadzone w ramach diagnozy (nie)równości płci w społeczności uniwersyteckiej; prawidłowość procedur zapewnienia równowagi płci w procesach rekrutacyjnych; działania mające na celu wspomaganie równowagi płci w rozwoju karier naukowych; działania mające na celu zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w procesach decyzyjnych; realizacja działań promocyjnych poświęconych równości, różnorodności, inkluzywności oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji (https://www.ukw.edu.pl/aktyprawne/plik/13600/99_zarz%C4%85dzenie_pe%C5%82nomocnik_r%C3%B3wno%C5%9Bci_p%C5%82ci.pdf). W celu zwalczania wszelkich form dyskryminacji przyjęto Plan Równości Płci. https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13516/90_wprowadzenie_planu_r%C3%B3wno%C5%9Bci_p%C5%82ci.pdf Warto zaznaczyć, że dr Agnieszka Wedeł-Domaradzka, prof. uczelni pracująca na WPIE brała czynny udział w przygotowaniu Planu Równości Płci. Z kolei mgr Miłosz Chruściel, który również jest zatrudniony na WPIE jest członkiem Rektorskiej Komisji ds. równości płci.

Z kolei wsparcie osobom z niepełnosprawnościami oferuje Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami (DON). Działalność DON skierowana jest do osób w rozumieniu definicji osób niepełnosprawnych zawartej w art. 1 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. i ratyfikowanej przez Polskę ustawą z dnia 15 czerwca 2012 r.

Wśród działań DON skierowanych do pracowników UKW należą m.in.: podstawowa obsługa i pomoc pracownikom z niepełnosprawnościami, inicjowanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych na terenie uczelni, wybór nowych rozwiązań technicznych w kształceniu studentów i doktorantów, wypożyczanie sprzętu specjalistycznego pracownikom z niepełnosprawnościami, współpraca z pracownikami dydaktycznymi, badawczymi oraz badawczo-dydaktycznymi uczącymi niepełnosprawnych studentów i doktorantów, organizacja wsparcia psychologicznego, itp. Wszystkie te działania zostały opisane w zarządzeniu nr 15/2021/2022 Rektora

Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 14 grudnia 2021 r. Dodać należy, iż Kierownikiem Działu jest Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych - mgr Radosław Cichański.

Uczelnia zapobiega również wykluczeniu cyfrowemu. W celu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu przy Dziale ds. Osób z Niepełnosprawnościami funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu. Dzięki temu możliwe jest np. wsparcie tyfloinformatyka, który dostosuje sprzęt do potrzeb wypożyczającemu, udziela on instrukcji korzystania oraz wspiera w razie wszelkich trudności. Oferta wypożyczalni jest dostępna pod linkiem: <https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/jednostka/niepelnosprawni/wypożyczalnia->

Należy nadmienić, iż osoby potrzebujące pomocy w obsłudze programów do nauczania zdalnego mogły skorzystać ze wsparcia pracownika z Działu Informatyzacji - Włodzimierza Piekuta. Ponadto została stworzona strona internetowa poświęcona zdalnemu nauczaniu (<https://zdalnenauczanie.ukw.edu.pl/jednostka/zdalne-nauczanie/ms-team>), na której można znaleźć informacje m.in. o pierwszym logowaniu, czy możliwości wykorzystania możliwości programów do pracy zdalnej do organizacji wydarzeń, w tym konferencji naukowych. Podobnie przedstawione są instrukcje do korzystania innych programów, w tym Cisco czy mPracownik. By móc przeciwdziałać wykluczeniu cyfrowemu Uczelnia w czasie pracy zdalnej dawała możliwość korzystania z sal dydaktycznych pracownikom, którzy z różnych względów nie mogli pracować w warunkach domowych. Ponadto w okresie rozliczeń podatkowych na holu w Budynku Głównym był usytuowany komputer, przez który pracownicy mogli pobrać swój PIT z programu mPracownik. W tym zakresie pracowników wspierali : Dział Informatyzacji oraz Dział Kadr i Szkoleń UKW.

Nie można pominąć także faktu, iż w dniu 7 lutego 2023 r. Rektor UKW powołał Pełnomocnika ds. Dostępności Cyfrowej UKW- mgr Sebastiana Nowaka. Zadaniem Pełnomocnika jest rozwijanie dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych UKW. Natomiast dostępność cyfrowa została określona zarządzeniem Rektora nr 70/2022/2023 z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie zasad dostępności cyfrowej na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13435/70_wytyczne_dost%C4%99pno%C5%9Bci.pdf).

Wspieranie rozwoju kadry

Na szczególną uwagę zasługuje znaczący wzrost zatrudnienia pracowników na Wydziale zaangażowanych w dydaktykę na kierunku kryminologia. Pracowników naukowo-dydaktycznych charakteryzuje przy tym ambicja i stały rozwój, czego efektem są uzyskiwane stopnie naukowe doktorów czy doktorów habilitowanych, publikowane rezultaty badań naukowych w prawniczych periodykach czy monografiach lub ich rozdziałach, jak też aktywność w postaci grantów badawczych i współpracy międzynarodowej. Właśnie w przeważającej mierze młoda i ambitna kadra pracowników, zorientowana na stały i systematyczny rozwój naukowo-badawczy i dydaktyczny oraz zdolność etatowych samodzielnych pracowników badawczych do kształcenia kadry naukowej wywodzącej się z absolwentów Wydziału jest dużym atutem Wydziału Prawa i Ekonomii UKW, co jest gwarantem wysokiego poziomu nauczania i prawidłowego kształtowania sylwetki absolwenta kierunku kryminologia.

W roku akademickim 2022/2023 WPIe złożył wniosek, który był częścią wniosku Uczelnianego o dofinansowanie projektu "Dydaktyka z pasją" w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, zakres interwencji: wsparcie na rzecz szkolnictwa wyższego (nr naboru: FERS.01.05-IP.08-002/23). Wśród zaproponowanych szkoleń pracownicy mogli wybrać te dotyczące nowych technologii zastosowanych we współczesnej dydaktyce, podniesienia kompetencji z zakresu języków

obcych, kompetencji miękkich, jak również mogli sami zaproponować kierunki rozwoju, które byłyby gwarantem podniesienia kompetencji dydaktycznych. Wniosek w dalszym ciągu jest rozpatrywany.

Wspieraniu studentów w procesie uczenia się służy również aktywność pracowników Wydziału. W okresie od 1 października 2018 r. do 28 lutego 2022 roku nauczyciele akademicy brali udział w projekcie "Nowoczesny Uniwersytet" (POWER.03.05.00-IP.08-00-PZ2/17), którego celem było m.in. podniesienie kompetencji w zakresie metodyki kształcenia zdalnego - 11 osób; skutecznej komunikacji i autoprezentacji - 6 osób (<https://nowoczesnyuniwersytet.ukw.edu.pl/jednostka/nawoczesny-uniwersytet>).

Podniesienie kompetencji dydaktycznych kadr uczelni poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach oraz zagranicznych stażach dydaktycznych to cele realizowanego od kwietnia 2019 do marca 2023 projektu „Stawiamy na rozwój UKW” (<https://stawiamynarozwoj.ukw.edu.pl/jednostka/stawiamy-na-rozwoj-ukw>). W ramach tego projektu spośród pracowników Wydziału w dwutygodniowych zagranicznych stażach dydaktycznych wzięła udział 1 osoba, w specjalistycznych szkoleniach dotyczących wykorzystania w pracy nauczyciela akademickiego języka obcego (zajęcia indywidualne z tutorem) udział wzięło 3 pracowników. Zorganizowano również 1 pobyt profesora wizytującego z Hiszpanii.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Działalność popularyzatorska

Poza działalnością dydaktyczną, organizacyjną i badawczą w ramach WPIE pracownicy włączają się również czynnie w popularyzację nauki w tym szczególnie z inicjatywy mające związek z praktycznym wymiarem badań. Działania te podejmowana się na wielu płaszczyznach i wobec zróżnicowanych odbiorców. Pracownicy Wydziału aktywnie włączają się w Bydgoski Festiwal Nauki samodzielnie lub we współpracy ze studentami lub kołami naukowymi przygotowując wystąpienia czy debaty. Są również aktywni w przygotowywaniu wydarzeń na potrzeby Wydziału takich jak chociażby spotkań z praktykami i specjalistami w danej dziedzinie czy wykładów otwartych.

Wielokrotnie wypowiedzieli się dla mediów (gazety, radio, telewizja) komentując aktualnie obowiązujące przepisy prawne lub praktyczne konsekwencje ich obowiązywania. Czynili to zarówno w kontekście organizowanych przez WPIE wydarzeń jak i w odpowiedzi na potrzeby społeczne. Wystąpienia popularyzatorskiej towarzyszyły również wydarzeniom w WPIE takim jak Światowy Dzień Własności Intelektualnej. Nauczyciele akademicy z WPIE zapraszani są również na prelekcje w ramach Uniwersytetów Trzeciego Wieku, Tygodnia Konstytucyjnego, Wieczorów dla Dorosłych (organizator Młyn Nowoczesności), Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej czy też prelekcjach dla uczniów bydgoskich techników i liceów. Uczestniczą również w konferencjach dla samorządów, izb gospodarczych, czy prelekcjach dla Aresztu Śledczego.

Część pracowników włącza się również w współpracę z samorządami prawniczymi prowadząc dla nich szkolenia, które są częścią szerszego projektu podnoszenia praktycznych umiejętności pracowników jednostek samorządu terytorialnego, z którymi Wydział na co dzień współpracuje.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Baza dydaktyczna, infrastruktura i wyposażenie

Wydział Prawa i Ekonomii mieści się przy placu Józefa Weyssenhoffa 11 w budynku dawnej placówki naukowo-badawczej powstałej na początku XX wieku w Bydgoszczy. Wzniesiony w stylu malowniczego historyzmu i w stylu Landhaus, zamyka oś widokową alei Adama Mickiewicza wpisując

się w historyczny wymiar Dzielnicy Muzycznej. W 1992 roku został on wpisany do rejestru zabytków. Jest to budynek przestronny, łączący klimat zabytku oraz naukowe tradycje z wymaganiami współczesności. Posiada wszelkie walory dla właściwego realizowania dydaktyki na prowadzonych na Wydziale kierunkach. Budynek znajduje się w bliskim sąsiedztwie głównego budynku Uniwersytetu oraz Biblioteki Głównej, z którymi współtworzy kampus akademicki. Jego otrzymanie przez Wydział było zdecydowanym krokiem ku poprawie warunków infrastrukturalnych wpisując się w zaangażowanie władz Uniwersytetu na rzecz Wydziału z jednoczesnym dostrzeżeniem jego potrzeb dydaktycznych i potencjału rozwojowego.

Wydział Prawa i Ekonomii dysponuje:

- wyremontowaną w 2020 roku aulą na 130 miejsc,
- salą wykładową na 64 miejsca,
- dwiema salami dydaktycznymi na 50 miejsc,
- czterema salami dydaktycznymi na 40 miejsc,
- dziewięcioma salami dydaktycznymi na 30 miejsc,
- pięcioma salami dydaktycznymi na 20 miejsc,
- salą seminaryjną wykorzystywaną także przez koła naukowe,
- dwiema salami komputerowymi na 20 miejsc każda,
- punktem gastronomicznym.

Szczegółowa charakterystyka wyposażenia sal i pracowni znajduje się w załączniku (ZAL_05). Łączna liczba miejsc, które one oferują to ponad 900.

W 2019 r. budynek ten, gdy został przekazany przez władze Uniwersytetu na rzecz Wydziału Prawa i Ekonomii w związku z jego intensywnym rozwojem wyrażającym się w utworzeniu kierunków prawo w biznesie, kryminologia, prawo, jak też troską o kierunki administracja i ekonomia. Budynek ten przeszedł podstawowy remont. Budynek został wówczas dostosowany do potrzeb dydaktycznych prowadzonych kierunków w zakresie, na jaki pozwał jego zabytkowy status. W 2020 r. gruntowny remont przeszła aula im. Mariana Rejewskiego, dzięki czemu stała się ona tyleż miejscem reprezentatywnym, co istotnemu polepszeniu uległy warunki realizowania zajęć dydaktycznych. W 2021 r. zaadoptowano - po gruntownym remoncie - pomieszczenia poziome „0” zyskując dzięki temu kolejne trzy sale dydaktyczne wyposażone w nowe meble. Wówczas przeniesiono także portiernię i szatnię w miejsce dla nich optymalne, gdyż umożliwiające bezkolizyjne z nich korzystanie.

Sale wyposażone są w rzutniki, projektory, tablice, w tym interaktywne, co czyni zadość współczesnym standardom dydaktycznym. Mając na względzie komfort studentów zadbano także o rolety przeciwsłoneczne.

W trosce o jak najlepsze warunki bytowe studentów wydzielono dwa odrębne pomieszczenia wyposażone w stoliki i krzesła, z których mogą oni korzystać w przerwach między zajęciami. Na korytarzach ustawiono liczne krzesła także służące studentom. W budynku działa sieć internetowa dostępna dla studentów. Nadto funkcjonuje punkt gastronomiczny oferujący ciepłe napoje, przekąski i inne produkty, z którego chętnie korzystają studenci i wykładowcy tak na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Jest też automat z napojami umiejscowiony na wyższym piętrze niż bar, jaka to dyslokacja ma korzystne znaczenie dla szybkiego dostępu do nich.

Budynek spełnia standardy dostępu dla osób z niepełnosprawnościami w tym z ograniczeniami ruchowymi. Jest tak dzięki zewnętrznej windzie (obsługa do poziomu 1) oraz usytuowanej w budynku platformie przy schodach służącej osobom niepełnosprawnym ruchowo (obsługa poziomu 2). W budynku jest również przystosowana dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami toaleta oraz

dedykowane im miejsce parkingowe. Studenci z niepełnosprawnościami korzystają także z transportu z miejsc zamieszkania na Wydział i z powrotem zapewnianego im nieodpłatnie przez Uniwersytet.

Prócz tego w budynku tym usytuowano gabinety nauczycieli akademickich - dwanaście pomieszczeń z wyraźnym podziałem na pracowników poszczególnych katedr. Są one wyposażone w przyzwoite meble biurowe oraz niezbędny sprzęt komputerowy. W budynku przy placu Józefa Weyssenhoffa 11 w Bydgoszczy mieści się także sekretariat dostępny dla studentów, jak też usytuowane są gabinety władz Wydziału. Wszystko to sprawia, że studenci mają zapewniony kompleksowy standard realizowania zajęć dydaktycznych oraz w zakresie kontaktów z wykładowcami podczas ich konsultacji dla studentów.

Budynek ten miał i ma duży potencjał dla dalszego adoptowania pomieszczeń ważnych dla jak najlepszego realizowania dydaktyki, a szerzej przebywania studentów i nauczycieli akademickich. Mianowicie na poziomie „0” - który spełnia wszelkie standardy budowlane, sanitarne i estetyczne – w 2021 r. zagospodarowano kolejne sale służące dydaktyce. Najnowszym ulepszeniem w tym zakresie jest zaadoptowanie pomieszczenia na drugim piętrze na kolejną łazienkę. Do rozważenia pozostaje zwiększenie estetyki korytarzy poprzez ich odświeżenie oraz zaadaptowanie na kolejne pomieszczenia dydaktyczne ogromnych poddaszy (to drugie łączyłoby się z dużymi kosztami i wymagało zgody konserwatora zabytków, ale potencjał taki istnieje). Nadto - w ramach możliwości finansowych Uniwersytetu oraz przychylności władz Bydgoszczy co do niezbędnych zgód w związku z ochroną drzewostanu - kolejnym krokiem ku zapewnianiu komfortu studentów i wykładowców będzie podjęcie działań w zakresie urządzenia ławek na zewnątrz budynku wkomponowanych w nowo urządzonej przestrzeni zieleni wraz z parkingami. Zaznaczenia wymaga, że aktualnie wykładowcy i studenci - po wykupieniu karty parkingowej - mają możliwości parkowania tak przy budynku przy placu Józefa Weyssenhoffa 11, jak i w innych miejscach, w szczególności na dużym placu przy ulicy Berwińskiego 4.

Wydział podejmuje u władz Uniwersytetu starania o pozyskanie kolejnych pomieszczeń w budynku przy placu Józefa Weyssenhoffa 11. Chodzi o pomieszczenia na poziomie „0”, w których można by urządzić salę rozpraw służącą przede wszystkim studentom kierunku prawo i kryminologia, jak też pracownię kryminalistyczną na rzecz studentów kryminologii i prawa wyposażoną w podstawową aparaturę kryminalistyczną, w tym w poligraf. W sumie są to cztery pomieszczenia o łącznej liczbie miejsc ponad 70.

Wydział ma także zapewniony dostęp do ogólnodostępnych auli Uniwersytetu, w szczególności usytuowanych w budynku przy ulicy Chodkiewicza 30. Są to dwie aule mieszące każda po ponad 150 studentów. Możliwe jest także korzystanie przez studentów Wydziału z innych licznych pomieszczeń w tym budynku, jak też w innych budynkach Uniwersytetu, w tym w budynku Copernicanum przy ulicy Kopernika 1 oraz w budynku przy ulicy Poniatowskiego 12. Istota planowania zajęć jest jednak taka, aby studenci musieli przemieszczać się możliwie najmniej. Aby zapewnić im bezpieczeństwo komunikacji staraniem władz Uniwersytetu na przejściu dla pieszych przy alei Powstańców Wielkopolskich zarządca drogi założył światła.

W najbliższej perspektywie czasowej - wraz z zakończeniem dobiegającego finału remontu budynku F przy ulicy Chodkiewicza 30 - Wydział uzyska do priorytetowej dyspozycji Aulę Nova na ponad 200 miejsc. Stanowić ona będzie istotne wzmocnienie potencjału powierzchniowego służącego jeszcze lepszym warunkom realizowania dydaktyki.

Do dyspozycji studentów pozostaje Biuro Obsługi Studenta mieszczące się w budynku przy ulicy Ogińskiego 16. Tam też mieści się siedziba władz Kolegium IV, które zajmuje się obsługą studentów kierunków prowadzonych na Wydziale Prawa i Ekonomii.

Ważnym elementem zapewniania jakości dydaktyki na poziomie budynków i wyposażenia jest także Biblioteka Uniwersytecka. Mieści się ona w nowoczesnym budynku, który zapewnia wolny dostęp do zbiorów i zasobów internetowych, jak też dysponuje licznymi komfortowymi miejscami odpoczynku dla studentów. Istotne jest to, że jest ona położona blisko budynku przy placu Józefa Weyssenhoffa 11. W budynku Biblioteki Uniwersyteckiej znajdują się także aule, z których korzysta Wydział Prawa i Ekonomii podczas spotkań inauguracyjnych ze studentami pierwszych roczników oraz podczas konferencji i seminariów.

Wszystkie te budynki tworzą campus uniwersytecki usytuowany w centrum Bydgoszczy, w tym w okolicach jednego z bydgoskich centrów handlowych, dworców oraz linii komunikacyjnych. Daje to perspektywę studiowania w jednym miejscu, pełnego korzystania z infrastruktury miejskiej w centrum dużego miasta, jakim jest Bydgoszcz. Chodzi w szczególności o łatwy dostęp do punktów gastronomicznych, handlowych i rozrywkowych.

Studenci kierunku kryminologia mają zapewniony dostęp do szybkiego Internetu w budynku Wydziału. W budynkach UKW dostępna jest uczelniana sieć bezprzewodowa z wydzielonym SSID dla studentów, którzy mogą korzystać z jej zasobów po wcześniejszej autoryzacji. Infrastruktura sieci bezprzewodowej włączona jest w ogólnopolski projekt EDUROAM.

Baza dydaktyczna Wydziału Prawa i Ekonomii jest ustawicznie modernizowana. W sali nr 120 znajdują się mobilny monitor interaktywny przystosowany do potrzeb osób słabowidzących. We wszystkich salach wykładowych i pracowni komputerowej znajdują się projektory z możliwością podłączenia komputera przenośnego. Dodatkowo pracownicy Wydziału mogą korzystać z rzutników mobilnych i przenośnego komputera.

Pracownie komputerowe wyposażone są w komputery PC z systemami Windows 10. W każdej pracowni znajduje się 20 stanowisk komputerowych (jednostka centralna i monitor) wyposażonych w procesory Intel Core i3 i i5 oraz 8GB pamięci RAM. Wszystkie stanowiska wpięte są do uczelnianej sieci komputerowej mającej dostęp do sieci Internet (via wysokiej klasy i o dużej przepustowości lokalne przełączniki sieciowe). Istnieje możliwość podłączenia dodatkowych jednostek (wolne miejsca w przełącznikach).

Na komputerach zainstalowane jest dedykowane oprogramowanie wykorzystywane w praktycznym procesie kształcenia (min. System Informacji Prawnej LEGALIS online, Office 365). Pracownie wyposażone są w ekrany i rzutniki multimedialne. Oprogramowanie systemowe zainstalowane w pracowni komputerowej wyposażone jest w narzędzia wspierające osoby słabowidzące.

Ponadto na czas realizacji zajęć zdalnych utworzono dwa dedykowane stanowiska do prowadzenia zajęć przez nauczycieli akademickich oraz doposażono je w kamery internetowe.

W całości warunki infrastrukturalne, jakie zapewnia Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, w tym Wydział Prawa i Ekonomii, także na rzecz studentów kierunku kryminologia, są dobre i mają potencjał dalszego ich ulepszania.

Biblioteka Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

Biblioteka UKW jest jednostką wspomagającą działalność naukowo-dydaktyczną Wydziału Prawa i Ekonomii. To największa biblioteka naukowa w Bydgoszczy, druga pod względem zasobów w województwie kujawsko-pomorskim. Nowy gmach Biblioteki został oddany do użytku 1 października 2013 r. w wyniku realizacji projektu pn. *Biblioteka Główna Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego*, sfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Powierzchnia całkowita budynku przy ul. Szymanowskiego 3 wynosi

18 000 m² i mieści scalone zbiory w liczbie blisko 800 000 jednostek. Do zasobów włączono również zbiory pięciu bibliotek filialnych, nadal jednak prężnie funkcjonuje Biblioteka Psychologiczna usytuowana w Instytucie Psychologii przy ul. Leopolda Staffa 1. W nowym budynku znajdują się nowoczesne magazyny, sale dydaktyczne, pracownie i czytelnie, jak również duży obszar z wolnym dostępem do półek, przestrzenie społeczne, pomieszczenia do pracy indywidualnej i grupowej, pracownie internetowe i multimedialne, a także przestrzenie wystawowe i dobrze wyposażona sala konferencyjna na 200 osób.

Budynek jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, które mogą korzystać z licznych udogodnień, m.in. ze specjalistycznego sprzętu i oprogramowania. Warto podkreślić, że biblioteka została doceniona w konkursie „Lodołamacze” i otrzymała pierwszą nagrodę w kategorii „Przyjazna przestrzeń”. Na wyposażeniu biblioteki znajdują się urządzenia ułatwiające studentom funkcjonowanie w społeczności akademickiej. Są to: przenośne powiększalniki, urządzenie lektorskie, powiększalnik stacjonarny, skaner ułatwiający adaptowanie materiałów do formy cyfrowej, oraz trzy zestawy komputerowe specjalnie przystosowane do obsługi przez osoby z niepełnosprawnościami. Biblioteka korzysta również z usługi tłumacza migowego w formie aplikacji wideo online.

W ramach projektu Uniwersytetu Równych Szans w Bibliotece funkcjonuje usługa asystenta bibliotecznego, którego głównym zadaniem jest pomoc studentom i pracownikom z niepełnosprawnościami w korzystaniu ze zbiorów bibliotecznych. Asystenci pełnią dyżury, w czasie których pomagają w digitalizacji i obróbce materiałów dla słabowidzących i niewidomych studentów i pracowników UKW, wyszukiwaniu literatury specjalistycznej (w ramach specjalnie stworzonego księgozbioru) oraz w korzystaniu z księgozbioru znajdującego się w Wolnym Dostępie i obsłudze sprzętu specjalistycznego.

W związku z pojawieniem się we wrześniu 2019 r. nowych wymagań Narodowego Centrum Nauki przy składaniu wniosków grantowych, przy Bibliotece UKW w 2020 r. utworzono trzyosobowy zespół, który ma na celu wsparcie naukowców w tym zadaniu i pomaga w odpowiednim przygotowaniu Planu Zarządzania Danymi. Plany te są konsultowane i weryfikowane wg wytycznych NCNu. Na stronie internetowej Biblioteki, w zakładce Plan Zarządzania Danymi <https://biblioteka.ukw.edu.pl/plan-zarzadzania-danymi/>, zamieszczono wytyczne NCN, formularz PZD oraz inne pomocne narzędzia. Konsultacje prowadzone są zarówno stacjonarnie, jak i telefonicznie oraz poprzez pocztę elektroniczną. Pierwszy plan został skonsultowany w maju 2020 r. - do chwili obecnej zrecenzowano ich **80**. Pośrednim celem działań zespołu jest również promowanie idei otwartej nauki wśród kadry naukowej.

Zgodnie z opublikowanym rozporządzeniem Rady Ministrów od 16 maja 2022 roku na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej został odwołany stan epidemii, który zastąpił stan zagrożenia epidemicznego. Nowy akt prawny nie wprowadza ograniczeń w funkcjonowaniu bibliotek. Nasza jednostka czynna jest dla użytkowników przez sześć dni tygodnia, w sumie 60 godzin tygodniowo. Daje to pełne perspektywy korzystania z jej zasobów zarówno przez studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Zasoby

GUS : Zasoby biblioteczne UKW w Bydgoszczy na dzień 31 grudnia 2022 r.

Rodzaj zbiorów/ Jednostka Biblioteki	Książki	Zbiory specjalne (nieelektroniczne)	Roczniki czasopism	Zbiory elektroniczne
Biblioteka Główna (BG)	708239	37 657	61702	1964

Biblioteka Psychologiczna	9 771	65	Inwentarz BG	57
Ogółem:	718010	37 722	61702	2021

Zasoby Biblioteki UKW na dzień 31.12.2022 obejmowały łącznie **819 455** jednostek bibliotecznych. Księgozbiór każdej z dziedzin jest systematycznie powiększany poprzez zakupy, dary i wymianę.

Biblioteka w swoich zasobach posiada ok. 44 620 woluminów z zakresu nauk prawnych, z tego 15 716 wol. przechowywanych jest w magazynach zamkniętych. W strefie Wolnego Dostępu użytkownicy mają możliwość bezpośredniego dostępu do najnowszych i najbardziej poczytnych książek. Do 31 grudnia 2022 roku zgromadzono łącznie w tym obszarze **148 481** woluminów. Zasoby pogrupowane są wg kolekcji oznaczonych kolorami, które ułatwiają czytelnikom odnajdywanie właściwych obszarów wiedzy. Literatura z zakresu nauk prawnych zaszeregowana jest w obszarze kolekcji fioletowej oznaczonej literą E, w której zgromadzono **28 904** jednostki, w tym księgozbiór z którego mogą korzystać studenci kryminologii liczy ok. **7 400** woluminów.

Z czasopism, zarówno polskich jak i zagranicznych, w wersji drukowanej można korzystać w Czytelni Oddziału Czasopism. Biblioteka posiada 87 tytułów czasopism i serii wydawniczych z zakresu nauk prawnych oraz 20 tytułów z dziedziny kryminologii. Do chwili obecnej opisy 89% zbiorów zostały włączone do systemu bibliotecznego Horizon, co umożliwia czytelnikom zamawianie ich zarówno na terenie biblioteki, jak i z dowolnego komputera podłączonego do Internetu.

Głównym źródłem informacji o zasobach biblioteki jest jej strona internetowa. W 2022 roku zarejestrowano **129579** odsłon stron jednostki.

Podkreślenia wymaga stałe uzupełnianie zasobu bibliotecznego o najnowsze książki z zakresu kryminologii, a szerzej nauk prawnych i innych obszarów ważnych z kryminologicznej perspektywy. Odbyna się to w dwojaki sposób, a mianowicie w ramach normalnych zakupów czynionych przez Bibliotekę, jak i z inicjatywy Wydziału Prawa i Ekonomii, którego pracownicy prowadzący poszczególne przedmioty inicjują zakup książek z nimi związanych. Tylko w ostatnim czasie zasoby Biblioteki w tym zakresie wzbogaciły się o kilkadziesiąt ważnych książek będących pierwszymi lub zaktualizowanymi wydaniem podręczników i innych opracowań z zakresu kryminologii.

Źródła elektroniczne

Dzięki Wirtualnej Bibliotece Nauki użytkownicy mają możliwość korzystania ze źródeł elektronicznych. W 2023 roku UKW posiada dostęp do pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych: Ebsco, Science Direct, Springer, Wiley Online Library, PsycARTICLES, Web of Science, Scopus, Legalis.

System Informacji Prawnej Legalis jest najobszerniejszą i kompleksową bazą prawa polskiego. Wszystkie typy danych w wersji Legalis on-line aktualizowane są codziennie (dni robocze). Baza zawiera m.in.: akty prawne – System Legalis oferuje najobszerniejszą bazę aktów prawnych oraz gwarantuje dostęp do kompletu ujednoliconych aktów z Dziennika Ustaw. Pełne teksty z zachowaniem wszystkich wersji czasowych umożliwiają ich porównywanie w prosty i intuicyjny sposób. W bazie Legalis znajduje się komplet aktów źródłowych od 1918 r. Akty prawne w bazie Systemu Legalis to: Dzienniki Ustaw i Monitor Polski, Dzienniki urzędowe UE L i C, prawo miejscowe, dzienniki urzędowe ministerstw i urzędów, prawo korporacyjne, projekty ustaw.

Ponadto w ramach Systemu Informacji Prawnej Legalis pracownicy i studenci UKW posiadają dostęp do pełnych tekstów 29 tytułów czasopism prawniczych oraz 2091 monografii i 2711 wyselekcjonowanych komentarzy wydawnictwa C.H.Beck, a także pełnej Bibliografii Prawniczej PAN.

Od 2022 roku Biblioteka Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy rozpoczęła współpracę z platformą książek elektronicznych IBUK Libra należąca do Wydawnictwa PWN. Czytelnicy biblioteki mają dostęp do ponad 2300 publikacji. Dostęp do zasobów elektronicznych i platformy możliwy jest ze wszystkich komputerów dostępnych w budynkach uczelnianych oraz w bibliotece. W przypadku chęci skorzystania z serwisu poza biblioteką i uczelnią konieczne jest zainstalowanie aplikacji CiscoAnyConnect umożliwiającej dostęp do sieci uczelnianej.

Dostęp do tych zasobów możliwy jest z jednego z 62 komputerów podłączonych do Internetu dostępnych w budynku Biblioteki, jak również z osobistych urządzeń użytkowników, zarówno na terenie uczelni jak i zdalnie, poza siecią UKW. W Bibliotece Oddział Informacji Naukowej prowadzi szkolenia z wyszukiwania informacji (zarówno online, jak i stacjonarnie), co znacznie ułatwia użytkownikom zgromadzenie potrzebnych danych.

Liczba czasopism – Kryminologia 2023 (stan na 15.11.2023)

Baza	Czasopisma	Książki
Ebsco	Kryminologia 56 Prawo 676	Kryminologia 19 Prawo 16
Wiley	Kryminologia 25 Prawo 45	Kryminologia 12 Prawo 5
Science Direct	34	18
Springer	Kryminologia 13 Prawo 37	Kryminologia 1142 Prawo 5167
Razem	886	5273

Academica

Poprzez Cyfrową Wypożyczalnię Publikacji Naukowych Academica (stanowisko w Czytelni Czasopism) Biblioteka UKW umożliwia również dostęp do czasopism i książek tematycznych z zasobów Repozytorium Cyfrowego Biblioteki Narodowej.

Academica (stan na 24.02.2023)

Zagadnienie	Czasopisma	Książki
Kryminologia, kryminalistyka	131	23
Prawo	43778	5287

Czasopisma – każdy numer danego tytułu liczony jest jako 1 osobny rekord.

IBUK Libra: Kryminalistyka (4 publikacje); Prawo (154 publikacje)

Informacje dodatkowe:

Oddział Informacji Naukowej Biblioteki UKW prowadzi i uzupełnia Bazę Dorobku Naukowego Pracowników UKW. Do 15.11.2023 roku do bazy wprowadzono **38 780** rekordów.

Działające od 2013 Repozytorium gromadzi i udostępnia materiały dydaktyczne oraz dorobek naukowy pracowników i doktorantów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Struktura zasobu odpowiada wydziałom i jednostkom uczelni. Głównym celem serwisu jest upowszechnianie dorobku naukowego oraz promocja badań prowadzonych na bydgoskim uniwersytecie. Do 15.11.2023 roku do repozytorium uczelnianego włączono **7509** publikacji.

Biblioteka UKW, poza podstawową działalnością związaną z gromadzeniem i opracowaniem zasobów, obsługą użytkowników, pracą naukową i dydaktyczną, włącza się aktywnie w życie Uczelni, Miasta i Regionu poprzez udział w Dniach Otwartych, Festiwalach Nauki, Tygodniach Bibliotek. W ciągu roku akademickiego odbywają się wernisaże, wystawy oraz spotkania autorskie. W 2022 roku Biblioteka zaczęła nadrabiać zaległości związane z koniecznością odwołania wystaw i imprez z powodu pandemii. Powierzchnie wystawowe powiększono o przestrzeń po dawnej wypożyczalni na parterze. Wystawy prezentowane były też w galeriach na I i II piętrze, w holu na I piętrze i pomieszczeniu Pamięci Bydgoszczan. Choć kilka imprez było transmitowanych online, większość w przeciwieństwie do poprzedniego roku odbyła się stacjonarnie. Biblioteka zorganizowała samodzielnie lub przy współpracy partnerów łącznie 13 wystaw. Ponadto w budynku organizowane są przez różne jednostki UKW spotkania, konferencje i warsztaty. W ubiegłym roku odbyły się **123** imprezy oraz 145 spotkań, w których brało udział ponad **6100** zainteresowanych. W 2022 r. naszą placówkę odwiedziło ponad 150 300 osób.

Wsparcie studentów z niepełnosprawnością

Jednostką odpowiedzialną za realizację wsparcia kształcenia studentów i doktorantów niepełnosprawnych jest Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/strona/niepelnosprawni/kontakt_osoby_niepelnosprawne.

Studentom z niepełnosprawnością uczelnia oferuje:

- wsparcie psychologiczne,
- asystentów dla osób niepełnosprawnych (dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim oraz dla osób niewidomych zgodnie ze wskazaniem w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności),
- alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego (goalball, szachy),
- digitalizację materiałów dydaktycznych dla osób niewidomych,
- indywidualne zajęcia dla osób niewidomych (np. orientacja przestrzenna, informatyka),
- możliwość korzystania ze zbiorów Akademickiej Biblioteki Cyfrowej UW,
- wsparcie logopedyczne dla osób z wadą wymowy,
- język angielski dla osób słabosłyszących,
- sekcje sportowe dla osób niepełnosprawnych (goalball, tenis stołowy),
- uczelniany transport osób niepełnosprawnych (projekt URS),
- wypożyczalnię sprzętu wraz z pomocą tyfloinformatyka (projekt URS),
- pomoc asystentów bibliotecznych (projekt URS),
- wsparcie konsultanta ds. praktyk i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych (projekt URS),
- audiodeskrypcję do materiałów edukacyjnych w formie audiowizualnej.

Uczelnia udziela pomocy finansowej studentom z niepełnosprawnością poprzez stypendia dla osób niepełnosprawnych oraz pomocy organizacyjnej przez opiniowanie wniosków o indywidualną organizację studiów, przyjmowanie wniosków o urlop zdrowotny, a także pomoc w wypełnianiu wniosków do programu PFRON "Aktywny samorząd" – Moduł II.

W Bibliotece Uniwersyteckiej zapewnione są lupy dla osób słabowidzących, urządzenie lektorskie dla osób niewidomych. W Oddziale Wypożyczeń dostępna jest usługa tłumacza języka migowego online dla osób niesłyszących i słabosłyszących. Dodatkowo w aulach znajduje się pętla indukcyjna. W bibliotece studenci mają możliwość korzystania z pomieszczeń komputerowych (które są dostosowane do osób niewidomych, słabowidzących oraz poruszających się na wózkach). Co więcej,

do ich dyspozycji jest tablica interaktywna oraz program DisplayNote dostosowany dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz wzroku (z dodatkowym nagłośnieniem dla osób słabosłyszących) oraz monitor interaktywny. Dom Studencki nr 1 dysponuje 2 pokojami dwuosobowymi oraz 4 pokojami jednoosobowymi z dostępnymi sanitariatami. W budynku zamontowana jest winda. Ponadto w akademiku mieści się gabinet psychologa, logopedy oraz konsultanta ds. praktyk i aktywizacji zawodowej.

W Centrum Edukacji Kultury Fizycznej i Sportu Uniwersytet dysponuje dostosowanym basenem oraz salą gimnastyczną z szatniami i sanitariatami. Jak wskazano powyżej, a co jest warte podkreślenia, budynek Wydziału Prawa i Ekonomii jest przystosowany do poruszania się po nim osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Jest tak dzięki windzie zewnętrznej oraz wewnętrznej platformie przy schodach. Istotnym udogodnieniem jest korzystanie przez studentów z bezpłatnego transportu.

Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami uzyskuje wiedzę, monitoruje jej aktualność oraz dzieli się nią z władzami Wydziału Prawa i Ekonomii co do liczby i szczegółowego statusu osób z niepełnosprawnościami. Takich osób studiujących na różnych kierunkach na Wydziale Prawa i Ekonomii jest 39 (studentów stacjonarnych i niestacjonarnych), w tym na kierunku kryminologia 7 osób.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej

Studenci mają możliwość wyrażania swoich opinii podczas spotkań z władzami lub opiekunami roczników w trybie bezpośrednim, jak też poprzez samorząd studencki. Należy podkreślić, że z informacji przekazywanych przez studentów wynika, że bardzo pozytywnie oceniają oni przeniesienie do nowej siedziby Wydziału. Doceniają oni, że niemal wszystkie ich zajęcia odbywają się w jednym dobrze skomunikowanym na mapie Bydgoszczy miejscu. Studenci pozytywnie oceniają również nowoczesną bibliotekę, której zasoby, w tym literatura potrzebna do prowadzenia zajęć, są corocznie uzupełniane. Ważnym dla nich udogodnieniem jest możliwość korzystania z baru.

Władze Wydziału dostrzegają potrzebę dalszego doskonalenia zasobów infrastrukturalnych, w tym utworzenia pracowni kryminalistycznej. Jest też tak, że monitorowanie ewentualnych awarii i niedoskonałości odbywa się na bieżąco w trosce o komfort i bezpieczeństwo studentów. Przykładami tego są ostatnio podjęte działania w celu wymiany na lepiej działające nagłośnienie auli, jak też lepsze oświetlenie schodów wejściowych. Nie tylko bowiem rozwiązania systemowe, ale także drobniejsze obszary powinny mieć i mają w tym względzie pozytywne znaczenie.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego

Istotnym w aspekcie funkcjonowania i rozwoju kierunku studiów kryminologia prowadzonego w ramach Wydziału Prawa i Ekonomii jest współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym. W tym zakresie Wydział upatruje duże znaczenie interesariuszy kierunku, którzy stanowią powiązanie między środowiskiem akademickim, a środowiskiem społecznym i gospodarczym. Prowadzona współpraca jest regularna i kompleksowa, a uwagi interesariuszy uwzględniane w kształtowaniu programów studiów. Interesariusze obligatoryjnie wchodzi w skład Rady Kierunku. Optymalne dostosowanie programów studiów stanowić ma podwalinę spójności wiedzy studentów z wymogami generowanymi w przyszłości przez potencjalnych pracodawców. Program studiów zawiera zarówno przedmioty z zakresu prawa, socjologii, psychologii, ale również przedmioty z zakresu nauk ścisłych,

w tym nauk biologicznych czy fizycznych. Taka kompilacja pozwala w znacznym stopniu przygotować studentów do pracy w instytucjach publicznych oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej.

Przedstawicielami instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego są również Interesariusze wchodzący w skład Rady Kierunku oraz Interesariusze współpracujący z Wydziałem. W skład Rady kierunku wchodzi – Jacek Anhalt – Komendant Straży Miejskiej w Bydgoszczy. Udział przedstawiciela Straży Miejskiej w strukturze Rady Kierunku Kryminologia, to nie tylko współpraca na gruncie lokalnym, ale również wymiana doświadczeń i obserwacji pomiędzy środowiskiem akademickim, a instytucją odpowiedzialną za ochronę porządku publicznego, która pełni szczególną rolę wobec społeczności lokalnej. Jego udział w działalności Wydziału, wsparcie i możliwość konsultacji umożliwiają upracticznienie kierunku kryminologia. Jak dotąd dokonane zostały dwie zmiany w programie studiów kierunku kryminologia, które były każdorazowo konsultowane z Interesariuszem. Jego rolę uznaje się więc za kluczową.

Interesariusze są na bieżąco informowani o wydarzeniach na Wydziale Prawa i Ekonomii. Zachęca się ich również do śledzenia mediów społecznościowych Wydziału oraz strony www, gdzie publikowanych jest wiele bieżących informacji. Zwyczajowo przesyłane są im również życzenia świąteczne od Dziekana Wydziału, celem utrzymania i pielęgnowania relacji. Obecność pozostałych Interesariuszy stanowi wartość dodaną dla Wydziału, ponieważ otwiera możliwość indywidualnych spotkań przedstawicieli Wydziału z Interesariuszami, podczas których wymieniają się doświadczeniami, konsultują bieżące problemy i omawiają wątpliwości. Ma to bezpośrednie przełożenie na poziom upracticznienia kierunku.

Bardzo ważną formą wpływu otoczenia społeczno-gospodarczego na rozwój kierunku jest udział praktyków w spotkaniach ze studentami. Pandemia COVID-19 i konieczność adaptacji do zmieniających się warunków sprawiły, że spotkania z praktykami z wyłącznie formy stacjonarnej przekształciły się również w formę zdalną, otwierając ogromne możliwości uczestniczenia większej liczby studentów oraz osób z zewnątrz. Potencjał formy zdalnej został przez Wydział wykorzystany w celu zwiększenia możliwości organizacyjnych i zasięgu wydarzeń. Na Wydziale Prawa i Ekonomii w każdego roku przeprowadza się kilkadziesiąt spotkań z praktykami, z czego wiele jest adresowanych tematycznie wyłącznie do studentów kierunku kryminologia. Przedstawiciele zawodów prawniczych, funkcjonariusze instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego oraz inni specjaliści prezentowali studentom kulisy swojej pracy zawodowej i praktyczne zagadnienia związane z danym obszarem.

Spotkania skierowane były zarówno do studentów wszystkich kierunków Wydziału jak i do osób z zewnątrz. Otwartość tych wydarzeń stanowiła wsparcie lokalnej społeczności i instytucji publicznych w dostępności do aktualnej wiedzy i trendów w danym obszarze. Ma to bez wątpienia charakter oddziaływania na otoczenie społeczno-gospodarcze poprzez propagowanie wiedzy i jej transfer. Przyjęta przez Wydział formuła jest rozwiązaniem oryginalnym. Spotkania cechowała bardzo duża różnorodność tematów prelekcji, prelegenci reprezentowali wiele instytucji, podmiotów gospodarczych czy samorządowych tworząc – jako całość – bardzo atrakcyjną wykładową ofertę dla studentów WPIE. Wyrazem atrakcyjności był w dużej mierze znaczący udział studentów, którzy byli aktywni i wchodzili w interakcję z praktykami. Dla celów sprawniejszej organizacji wydarzeń oraz koordynacji zagadnień poruszanych podczas prelekcji powołany został na Wydziale Pełnomocnik do spraw współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i spotkań z praktykami oraz opracowano Instrukcję organizacji wydarzeń w WPIE. Funkcję tę pełni dr Magdalena Szczepańska, która poprzez koordynację spotkań z praktykami umacnia zakres współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Poniżej znajduje się wykaz wybranych – dedykowanych dla kierunku kryminologia - spotkań z praktykami.

Imię i nazwisko prelegenta	Reprezentowana Instytucja	Temat wystąpienia
dr komandor Robert Mroczek	Morski Oddział Straży Granicznej	Wykład z okazji Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi
mecenas Anna Wochowska-Petrykowska	Krajowy Ośrodek Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym w Gostyninie	Kto przebywa w ośrodku dla "bestii"? Perspektywa adwokata reprezentującego pacjentów Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym w Gostyninie
Justyna Mazur-Kudelska	Reporterska, autorka podcastów, m.in. Pięte: nie zabijaj	Podcast jako forma publikacji treści true crime
nadkomisarz Marek Grabowicz	Komenda Miejska w Bydgoszczy, Wydział Techniki Kryminalistycznej	Technika kryminalistyczna w pracy policjanta
dr Mateusz Drózdź	Kancelaria Radcy Prawnego Mateusz Drózdź, Uczestnik komisji oraz podkomisji sejmowych do spraw zmian ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych	Klub sportowy a organizacja i bezpieczeństwo imprez masowych
Kurator Aleksandra Bełc oraz kurator sądowa Anna Heller	Ośrodek Kuratorski nr 2 w Bydgoszczy	Cel i zasady funkcjonowania ośrodków kuratorskich oraz ich organizacja
adw. Karolina Wilamowska	Wilamowscy Adwokaci Spółka Partnerska	Mediacja w sprawach nieletnich – analiza przypadków mediacji w sprawach nieletnich oraz narzędzi wspierających rozwiązywanie takich sporów
prof. UR, dr hab. Patryk Pleskot	historyk, politolog, profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego, naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Warszawie	Proces Eligiusza Niewiadomskiego zabójcy prezydenta Gabriela Narutowicza

Bartosz Kehl	Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom	Zadania Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami
Magdalena Nowak-Szafranek, Paweł Szafranek, Jarosław Tomaszewski	Fundacja Cooperatio	Ofiary przestępstw komunikacyjnych. Aspekty praktyczne rekonstrukcji zdarzeń drogowych
mł. asp. Adrian Cieślewicz	Kierownik Ogniw Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii KP Bydgoszcz - Śródmieście	Obraz przestępczości nieletnich na terenie Bydgoszczy. Stosowanie ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich z perspektywy funkcjonariuszy policji
dr hab. Marcin Katduński	Urząd Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej	Czym tak naprawdę jest Prokuratura Generalna RP? Ścieżka rozwoju zawodowego w PGRP
nadkom. Anna Frencl	Pełnomocniczka Komendanta Wojewódzkiego Policji w Bydgoszczy	Działania kujawsko-pomorskiej Policji na rzecz ochrony praw człowieka
Julia Balcerzak, Julita Cholewińska	Polizeirevier Guben	Praca policjanta w mieszanym polsko-niemieckim zespole
dr Magdalena Trojankiewicz	Wydział Nauk Biologicznych, Katedra Genetyki UKW	Badania DNA w kryminalistyce
Robert Damski	Komornik Sądowy przy SR w Lipnie	Po co nam komornik?
dr Michał Dubiel	asesor komorniczy, Izba Komornicza w Gdańsku	Praca komornika sądowego oraz kontrola sądów, które takową nad komornikami sprawują
adwokat Piotr Pawłowski	własna kancelaria	Adwokat - przedsiębiorca czy zawód zaufania publicznego
Michał Fajbusiewicz	dziennikarz telewizyjny, scenarzysta i realizator filmowy	Magazyn kryminalny 997
Profesor Marek Hill	Prowadzi praktykę adwokacką w Londynie, specjalizując się w prawie kościelnym i wolności religijnej	Współczesne wyzwania dotyczące ochrony wolności religii
Jakub Zabielski	Kancelaria Senatu Rzeczypospolitej	Proces legislacyjny, współpraca izb ustawodawczych oraz praktyka pracy legislatora

Przedstawiciele Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	Aplikacja do służby
Waldemar Dąbrowski	Założyciel i prezes Stowarzyszenia Profilaktyki i Resocjalizacji "Mateusz"	Działalność Ośrodka Readaptacyjnego Mateusz
podinsp. Tomasz Kosiarski	ekspert Zespołu ds. Specjalistycznych Uzbrojonych Formacji Ochronnych Wydziału Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy	Ochrona osób i mienia w Polsce
nadkom. Tomasz Gołdyn	Kierownik Sekcji Pozwoleń na Broń Wydziału Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy	Prawne aspekty dostępu do broni w Polsce
podinsp. Marcin Zmudziński	Ekspert Zespołu ds. Doboru i Rezerwy Kadrowej Wydziału Kadr i szkolenia KWP w Bydgoszczy	Procedura doboru do służby w Policji - postępowanie kwalifikacyjne dla kandydatów ubiegających się o pracę w Policji
dr Leszek Stępka	Adiunkt w Katedrze Postępowania Karnego i Kryminalistyki na Wydziale Prawa i Administracji UMK w Toruniu	Dostęp do broni palnej w Polsce
dr Derya Tekin	İstanbul Medeniyet University w Turcji	The Development of Criminological Theories: From Classic School to Posivist School
mgr Damian Aptowicz	Aplikant radcowski III roku przy OIRP w Bydgoszczy, pracownik Zespołu Prawnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy	Nadużycia w systemie ubezpieczeń społecznych
Jolanta Bożyk	mjr Służby Ochrony Państwa	Chronić i służyć - misja i przywilej
Justyna Poznańska	Psycholog śledczy i profiler z wieloletnim doświadczeniem.	Profilowanie sprawców przestępstw
Ludmiła Anannikova	Reporterka "Dużego Formatu" Gazety Wyborczej, laureatka nagrody Newsweeka im. Teresy Torańskiej, dwukrotnie nominowana do nagrody Grand Press	Niesłusznie skazani. Historie tych, o których państwo nie pamięta

Magdalena Moskal		Problematyka mobbingu w hiszpańskim prawie pracy
Piotr Pawłowski		Dostęp do broni palnej w Polsce na tle innych krajów europejskich - analiza unormowań prawnych
prof. Fernando Simón Yarza		The Increasing Confusion in Human Rights Speech
Damian Aptowicz	Aplikant radcowski II roku przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Bydgoszczy, pracownik zespołu prawnego organu pomocy społecznej	Kilka słów o prawie pomocy społecznej w praktyce
prof. nadzw. dr hab. Jacek Patyk	Radca prawny, doktor habilitowany nauk prawnych, profesor nadzwyczajny Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu w Katedrze Finansów i Bankowości	Zbrodnie Vatowska jako następstwo karuzeli podatkowej
Beata Lorkowska	Adwokat, członek Okręgowej Rady Adwokackiej w Bydgoszczy	Postępowanie dowodowe w polskim procesie karnym-zagadnienia praktyczne
Marcin Wąsik-Wiszniewski	Regionalny Dyrektor Programów Edukacji Ekonomicznej w Programie Nowoczesne Zarządzanie Biznesem	Wiarygodność i (cyber)bezpieczeństwo finansowe - co możesz zyskać?
dr Ewa Sygit-Kowalkowska	Pracownik naukowo-dydaktyczny w Katedrze Psychologii Pracy i Organizacji Wydziału Psychologii UKW w Bydgoszczy	Radzenie sobie ze stresem i zdrowie psychiczne
Robert Lubrant	Certyfikowany specjalista ds. przeciwdziałania przemocy	Działalność Stowarzyszenia Bezpieczeństwo Dziecka w ramach pomocy ofiarom przemocy domowej
dr Agnieszka Wedeł-Domaradzka	UKW Bydgoszcz	Go International - wkład Polski w rozwój międzynarodowej idei i ochrony praw dziecka
prof. dra hab. Adam Bodnar	Rzecznik Praw Obywatelskich	Prawa obywatelskie w dobie pandemii
Monika Sławecka	pisarka, scenarzystka oraz filmoznawczyni	Porwania. O zjawisku, które wypieramy, że może spotkać każdego z nas
Marcin Wąsik-Wiszniewski	Regionalny Dyrektor Programów Edukacji Ekonomicznej - Programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem	Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni
Mgr inż. Grzegorz		Pieniądze ze świata całego

Grosskreutz		
Anną Walewicz-Kuc	Specjalistka z zakresu badań wariograficznych z Instytutu Badań Wariograficznych	Badania poligraficzne
Rachmistrz SCS Artur Urbański, Młodszy Aspirant SCS Robert Sadowski oraz dr Ewa Dziawgo	Służba Celno-Skarbowa	Cykl wykładów dot. rynku gier hazardowych
Młodszy inspektor Romuald Kapłanowski	Naczelnik Wydziału do Zwalczania Zorganizowanej Przestępczości Kryminalnej w Zarządzie Centralnego Biura Śledczego Policji w Bydgoszczy	Rola CBŚP w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej
Jakub Markiewicz	Zakład Karny Bydgoszcz-Fordon	Struktura więziennictwa polskiego
Profesor Nauk Prawnych i Kryminologii Maria Angeles Ruiz Cuadrado	Uniwersytet w Granadzie	Gender based violence Criminal Law – Biological Threatens
dr inż. Piotr Bojar	Dyrektor ds. Sprzedaży i Marketingu w Tramwajach Fordon Sp. z o.o. Bydgoszcz	Bezpieczeństwo w transporcie miejskim
sierż. Patryk Theuss	Komisariat Policji Bydgoszcz-Śródmieście	Posiadanie narkotyków w polskim prawie karnym

Wydział brał również udział w inicjatywach ogólnoswiatowych. Przykładem są:

- obchody Międzynarodowego Dnia Własności Intelektualnej organizowanego pod auspicjami Światowej Organizacji Własności Intelektualnej
- Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka
- Dzień Praw Człowieka
- Cykliczny maraton pisania listów pod patronatem Amnesty International

Organizacja wykładów otwartych z praktykami wpisuje się – poprzez ogólnodostępny charakter – w misję popularyzacji nauki i transferu wiedzy. Każdorazowo informacje o tych wydarzeniach publikowane były na wszystkich platformach społecznościowych prowadzonych przez Wydział (Facebook, Instagram) oraz na stronie www.

Formą współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, jest również wspólna organizacja seminariów i warsztatów, które zapewniają nie tylko transfer wiedzy i wymianę doświadczeń, ale przynoszą nieoceniony wkład w rozwój studenta, który chętnie w takich inicjatywach uczestniczy.

Zorganizowano m.in.:

- Seminarium "Izolacja sprawców czynów zabronionych", które poprowadzili: mgr inż. Maciej Leciejewski (Dyrektor Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Koronowie), mjr. Agnieszka Busk-Kaczmarek (psycholog w Areszcie Śledczym w Bydgoszczy), mjr. Krzysztof

Sulecki (Wychowawca), płk Maciej Klimczyk (Dyrektor Zakładu Karnego w Bydgoszczy-Fordonie), kpt Daniel Guzman (Rzecznik prasowy Zakładu Karnego w Bydgoszczy-Fordonie), mł. chor. Sylwia Różycka (Młodszy wychowawca działu penitencjarnego), dr por. Agnieszka Szatkowska (Specjalista służby organizacyjno-prawnej), por. Elżbieta Kamińska (Rzecznik prasowy Zakładu Karnego Nr 1 w Grudziądzu) oraz por Marka Mikieliewicza (Wychowawca), https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/58466

- Seminarium „Etyka zawodowa w polskim procesie karnym w obliczu współczesnych wyzwań”, które poprowadzili dr Adam Bułat (UKW w Bydgoszczy) oraz dr Piotr Starzyński (UWM w Olsztynie), https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/58777
- Warsztaty „Waluty światowe”, w którym uczestniczył mgr inż. Grzegorz Grosskreutz, https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/70925/podsumowanie-warsztatow-dla-studentow-wydzialu-prawa-i-ekonomii
- Seminarium „Vim vi repellere licet (siłę wolno odeprzeć siłą). Obrona konieczna w perspektywie dogmatycznej i praktycznej”, które poprowadzili: dr Karol Siemaszko (UKW w Bydgoszczy), dr Adam Bułat (adwokat, UKW w Bydgoszczy), mgr Jarosław Wyrębski (adwokat, UKW w Bydgoszczy), dr Marcin Piotrowski (adwokat) https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/69179/seminarium-naukowe-dotyczace-obrony-koniecznej
- Projekt Adwokat na Uczelni organizowane wraz z Okręgową Radą Adwokacką w Bydgoszczy, https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/68829/spotkanie-dla-studentow-w-ramach-ogolnopolskiej-akcji-adwokat-na-uczelni-w-instytucie-prawa-i-ekonomii; https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/72707/spotkanie-dla-studentow-w-ramach-akcji-adwokat-na-uczelni
- Warsztaty dla studentów "Służba w Policji - pomagamy i chronimy" organizowane wraz z Komendą Wojewódzką Policji w Bydgoszczy, https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/71222/warsztaty-dla-studentow-sluzba-w-policji--pomagamy-i-chronimy; <https://www.radiopik.pl/2,114746,adwokatura-nie-gryzie-czlonkowie-palestry-promow>
- Seminarium: "Różne oblicza suicydologii - aspekty prawne, kryminologiczne, psychologiczne i praktyczne", relegenci: dr hab. Justyna Karaźniewicz prof. uczelni: „Prawnokarne aspekty samobójstwa”, mgr Milena Powirska-Bała: „Zachowania suicydalne w ujęciu kryminalistycznym”, mł. asp. Mateusz Wojciechowski: „Czynności procesowe na miejscu ujawnienia zwłok”, psychoterapeuta Karol Piasecki: „Myśli "S"?", dr Ewa Stępka-Tykwińska: „Zachowania suicydalne wśród młodzieży i młodych dorosłych”.

Niezwykle cennym z punktu widzenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest realizacja zajęć dydaktycznych bezpośrednio u interesariuszy. Takie zajęcia realizowane są m.in. w Zakładzie Karnym Bydgoszcz Fordon, Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy, Zakładzie Poprawczym i Schronisku dla Nieletnich w Koronowie czy Delegaturze Instytutu Pamięci Narodowej w Bydgoszczy.

Ewaluacja współpracy

Zgodnie ze strategią Wydziału Prawa i Ekonomii, zwięźczeniem relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym są podpisywane listy intencyjne i porozumienia o współpracy. W ramach wspólnych działań Wydział oraz podmioty te deklarują podejmowanie działań popularyzatorskich oraz promujących dorobek naukowy WPIE, wsparcie interesariuszy w zakresie interpretacji aktualnych regulacji prawnych, inicjowanie i prowadzenie wspólnych inicjatyw, przedsięwzięć mających na celu rozwój działań badawczo-konsultacyjnych, zaspokajanie wspólnie uzgodnionych potrzeb informacyjnych, wzajemną promocję projektów, działań i inicjatyw podejmowanych przez każdą ze stron, wsparcie w realizacji studenckich praktyk zawodowych przez studentów WPIE.

Podpisanych zostało kilka umów o współpracę, porozumień oraz listów intencyjnych, tworząc szerokie grono interesariuszy zewnętrznych WPIE, m.in.: z Rzecznikiem Finansowym, Izbą Administracji Skarbowej, Komendą Wojewódzką Policji w Bydgoszczy, Polskim Radiem – Regionalną Rozgłośnią w Bydgoszczy „Polskie Radio Pomorza i Kujaw”, Prokuraturą Okręgową w Bydgoszczy, Strażą Miejską w Bydgoszczy, Sądem Okręgowym w Bydgoszczy, Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, Okręgową Radą Adwokacką w Bydgoszczy, Nadwiślańskim Oddziałem Straży Granicznej w Warszawie im. Powstania Warszawskiego. Ponadto z lokalnymi samorządami (m.in. z Gminą Miejską Człuchów, Gminą Sępólno Krajeńskie, Gminą Szubin, Gminą Żnin, Gminą Białe Błota Gminą Nakło nad Notecią) oraz z podmiotami społeczno-gospodarczymi (m.in. Stowarzyszeniem Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza, Kujawsko-Pomorskim Funduszem Rozwoju).

Szczególnie ważnym jest aspekt istnienia studenckich kół naukowych (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/kola-naukowe-w-ipie>), których działalność dodatkowo pobudza potencjał badawczy i organizacyjny studentów. W ramach kół naukowych studenci mogą organizować liczne wydarzenia, które często dotyczą praktycznego ujęcia problemów prawnych i ich wpływu na procesy społeczne. Na Wydziale funkcjonuje czynnie dedykowane studentom kryminologii (i nie tylko) Koło Naukowe Kryminologii oraz Koło Naukowe Prawa Karnego. Więcej informacji o aktywnościach kół naukowych zawiera kryterium 8. W ramach działalności kół naukowych zorganizowano liczne konferencje zwięźczone monografiami naukowymi z pracami studentów.

W ramach swojej działalności ułatwiającej integrację studentów ze środowiskiem społeczno-gospodarczym Wydział Prawa i Ekonomii podjął również współpracę z bydgoskimi samorządami adwokatów i radców prawnych, Bydgoskim Towarzystwem Naukowym czy Kujawsko-Pomorskim Funduszem Rozwoju. Do współpracy ze środowiskiem społeczno-gospodarczym Wydziału należy także zaliczyć zapraszanie ekspertów z różnych dziedzin, w tym w ramach projektu „Kino Studenckie Paragraf”.

Innowacyjną i elastyczną formę współpracy organizowaną przez Wydział jest cykliczny Konkurs Wiedzy o Społeczeństwie dla Uczniów Szkół Średnich (https://www.ukw.edu.pl/jednostka/wiedza_o_spolecznstwie), w ramach którego Wydział współpracuje ze wszystkimi szkołami województwa kujawsko-pomorskiego. Ostatnia XII edycja konkursu to "Przyczyny przestępczości i sposoby jej zmniejszania widziane przez młodzież. Perspektywa kompleksowa z wyszczególnieniem wybranych przestępstw". Patronat nad edycją konkursu objęła Okręgowa Rada Adwokacka w Bydgoszczy, która od ponad siedemdziesięciu lat niesie dla społeczności lokalnej, przedsiębiorców, jak i osób, które nie prowadzą działalności gospodarczej pomoc prawną. W konkursie wzięli udział uczniowie szkół średnich z województwa kujawsko-pomorskiego. Obecnie – w związku z zainteresowaniem uczniów szkół średnich - planuje

się organizację kolejnej XIII edycji Konkursu Wiedzy o Społeczeństwie pt. „Miejsce sztucznej inteligencji w społeczeństwie – szanse i zagrożenia”.

Corocznym, cyklicznym wydarzeniem, które czynnie swoim potencjałem intelektualnym wspierają zarówno pracownicy oraz studenci Wydziału jest: Bydgoski Festiwal Nauki. Pracownicy Wydziału z powodzeniem biorą w nim czynny udział przygotowując wykłady i warsztaty – m.in. z zakresu prawa karnego, prawa wykroczeń, własności intelektualnej czy prowadzenia działalności gospodarczej. Wstęp na te wydarzenia był wolny i powszechny, co umożliwiała nawiązanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Mnogość obszarów działalności Wydziału i szerokich kompetencji jego pracowników daje możliwość aktywnej współpracy w prowadzeniu szkoleń, warsztatów i wykładów otwartych poza murami uczeni. Ich realny wpływ na kształtowanie środowiska społeczno-gospodarczego i prawna ocena zmian gospodarczych cieszy się zainteresowaniem mediów lokalnych oraz ogólnokrajowych. Pracownicy Wydziału Prawa i Ekonomii udzielali wywiadów m. in. Dr Anita Kubanek wypowiedziała się w dniu 23 października br. w bydgoskich Zbliżeniach w kontekście wydarzeń w Inowrocławiu - w wyniku zastosowania paralizatora przez funkcjonariuszy Policji zmarł tam 24-letni mężczyzna.

https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/57795

Współpraca społeczno-gospodarcza prowadzona w ramach działalności Wydziału Prawa i Ekonomii z założenia jest wielowymiarowa oraz kompleksowa i skutkuje przede wszystkim: dobrą integracją studentów ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, zacieśnianiem kontaktów z różnego typu instytucjami, wymiernymi efektami osiągnięcia celów określonych w programach studiów oraz sprawnemu budowaniu realnych kompetencji studentów wymaganych przez przyszłych pracodawców.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Wymiar międzynarodowy kształcenia na kierunku kryminologia

Umiędzynarodowienie działalności dydaktycznej i naukowej odgrywa istotną rolę w procesie kształcenia na kierunku kryminologia. Wynika to już z samej koncepcji tego kierunku. Do programu studiów włączono bowiem szereg przedmiotów, umożliwiających zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu transgranicznych i międzynarodowych aspektów zjawiska przestępczości oraz problematyki walki z przestępczością w wymiarze międzynarodowym. Należą do nich np.: terroryzm i konflikty zbrojne, przestępczość zorganizowana, międzynarodowe i europejskie prawo karne, cyberprzestępczość, przestępczość narkotykowa, handel ludźmi oraz przestępczość cudzoziemców. Ponadto studenci kryminologii realizują zajęcia z praw człowieka.

Wzrost umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej jako kluczowy kierunek rozwoju Wydziału Prawa i Ekonomii

Pracownicy Wydziału Prawa i Ekonomii, w tym Pełnomocnik Dziekana ds. Umiędzynarodowienia, wraz z Biurem Współpracy Międzynarodowej UKW podejmują stałe wysiłki zmierzające do pozyskiwania nowych partnerów zagranicznych, zarówno w ramach Programu Erasmus+, programu KA 107, jak i w ramach współpracy nieformalnej pomiędzy uczelniami, co prowadzi do wzrostu mobilności pracowników akademickich i studentów, a w konsekwencji do stałego wzrostu umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej Wydziału. W związku z tym w roku 2021 został przyjęty dokument: „Strategia umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej Instytutu Prawa i Ekonomii UKW” (ZAL_WPIE_04), w którym zostały określone ramy i kierunki

działań, mających na celu stały wzrost umiędzynarodowienia poszczególnych obszarów działalności Wydziału.

W obrębie wskazanych działań szczególnie pilnym wyzwaniem jest kwestia umiędzynarodowienia kierunku kryminologia. Obecnie Uniwersytet Kazimierza Wielkiego ma podpisane umowy w ramach programu Erasmus + z trzema uczelniami zagranicznymi, prowadzącymi kierunek studiów kryminologia: (Uniwersytet w Granadzie, Hiszpania, Uniwersytet w Foggia, Włochy, oraz Uniwersytet w Sassari, Włochy). Ponadto trwa postępowanie w sprawie podpisania umowy pomiędzy UKW z Ludovika University of Public Service w Budapeszcie. Oceniając stopień umiędzynarodowienia kierunku kryminologia należy także uwzględnić umowy partnerskie zawarte pomiędzy UKW a uczelniami zagranicznymi prowadzącymi studia prawa (obecnie 12 umów) oraz studiów administracji, w tym programy kształcenia kandydatów do pracy w policji oraz służby więziennej (16 umów).

Pracownicy Wydziału prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku kryminologia realizują bowiem wyjazdy zagraniczne na ww. uczelniach, co istotnie wpływa na wzrost poziomu umiędzynarodowienia tego kierunku. Na przykład, w roku 2023 pracownik Wydziału przeprowadził cykl zajęć dydaktycznych z zakresu kryminalistyki na Uniwersytecie w Avila (Hiszpania). Uczelnia ta nie prowadzi wprawdzie kierunku studiów kryminologii, jednakże w ramach współpracy z hiszpańską Policją realizuje kursy, ukończenie których stanowi warunek uzyskania przez pracowników Policji awansu zawodowego.

Wykaz umów o współpracę w ramach programu Erasmus +:

1. Bahçeşehir University, Stambuł, Turcja
2. Baskent University, Ankara, Turcja
3. European-University Viadrina ,Frankfurt nad Odrą, Niemcy
4. İstanbul Medeniyet University, Stambuł, Turcja
5. Istanbul Sabahattin Zaim University, Stambuł, Turcja
6. Karamanoglu Mehmetbey University, Karaman, Turcja
7. Kocaeli University, Kocaeli, Turcja
8. Polytechnic Institute of Santarém, Santarem, Portugalia
9. University of Aveiro, Aveiro, Portugalia
10. University of Jaen, Jaen, Hiszpania
11. University of Piemonte Orientale "Amedeo Avogardo", Vercelli, Włochy
12. University of Reunion, Saint Denis, Francja
13. University of South Bohemia, Czeskie Budziejowice, Czechy
14. University of Tuscia, Viterbo, Włochy
15. University of Western Macedonia, Kozani, Grecja
16. Vilnius University of Applied Sciences, Wilno, Litwa
17. Catholic University of Ávila, Avila, Hiszpania
18. Goce Delchev University, Sztip, Macedonia Północna
19. International Telematica University Uninettuno, Rzym, Włochy
20. University of Foggia, Foggia, Włochy
21. University of Granada, Grenada, Hiszpania
22. University of Jaen, Jaen, Hiszpania
23. University of La Laguna, La Laguna, Hiszpania
24. University of Piemonte Orientale "Amedeo Avogadro", Vercelli, Włochy
25. University of Rijeka, Rijeka, Chorwacja
26. University of Sassari, Sassari, Włochy
27. University of the Balearic Islands, Palma, Hiszpania2

28. Vanvitelli University, Caserta, Włochy

Poprawie umiędzynarodowienia służy działalność informacyjna kierowana do studentów przez Biuro Współpracy Międzynarodowej UKW oraz wydziałowego Pełnomocnika Dziekana ds. Umiędzynarodowienia. Informacje o możliwościach wyjazdu na studia na uczelnię zagraniczną w ramach Programu Erasmus+ oraz o możliwościach odbycia praktyk zagranicą umieszczone są na stronie Biura Współpracy Międzynarodowej <http://www.bwm.ukw.edu.pl>, Informacje bardziej szczegółowe, dostosowane do specyfiki danego kierunku studiów, są natomiast przekazywane przez Pełnomocnika Dziekana ds. Umiędzynarodowienia w ramach organizowanych spotkań ze studentami. Na życzenie zainteresowanych studentów możliwe są także indywidualne konsultacje z Pełnomocnikiem.

Umiędzynarodowienie w zakresie procesu dydaktycznego

W ostatnich latach znacznie wzrosła liczba zajęć dydaktycznych w języku angielskim, realizowanych przez Wydział Prawa i Ekonomii dla studentów programu Erasmus+. Obecnie w ramach Wydziału oferowane są 34 przedmioty, w tym z przedmiotów istotnych z punktu widzenia interdyscyplinarnego charakteru sylwetki absolwenta kierunku kryminologia, takie jak: International Criminal Law, Introduction to Polish Criminal Law, Public Safety and Public Order Authorities in the State, Verifying Authenticity of a Testament, a także przedmioty z zakresu praw człowieka. Zgodnie ze strategią umiędzynarodowienia UKW wskazane zajęcia adresowane są do wszystkich studentów zagranicznych studiujących na UKW w ramach programu Erasmus +. Określony przedmiot jest realizowany, gdy w danym semestrze wybierze go choćby jeden student, niezależnie od kierunku studiów na UKW.

W związku z istotnym wzrostem liczby oferowanych zajęć w języku angielskim oraz częstotliwości ich faktycznej realizacji obecnie podejmowane są prace mające na celu umożliwienie uczestniczenia w tych zajęciach studentom polskim, w tym studentom kryminologii. W szczególności przedmiotem wskazanych prac jest sformułowanie zasad uznawania tych przedmiotów w ramach programów kierunków studiów prowadzonych na Wydziale oraz kwestia dostosowania oferty kursów w ramach Erasmus + do oferty dydaktycznej Wydziału.

Istotnym elementem umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego jest również włączanie w ten proces nauczycieli akademickich wizytujących z zagranicznych ośrodków akademickich. W kontekście umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego na kierunku kryminologia warto podkreślić cykl wykładów prof. M. Angeles Cuadrado (Hiszpania) dotyczący problematyki przestępczości i przemocy wobec kobiet, zrealizowany w dniach 29.11 - 14.12.2019 r. w ramach grantu POWER. Wskazana forma umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest obecnie sukcesywnie rozwijana.

Ponadto dnia 12 czerwca 2023 odbyło się spotkanie (wykład i dyskusja) Koła Naukowego Studentów Kryminologii z dr Tihanyi Miklós oraz dr Marty Takács-Miklósi (Uniwersytet w Budapeszcie) na temat problemów dotyczących wykonywania kary pozbawienia wolności w Polsce i na Węgrzech.

Od roku akademickiego 2020/2021 na Wydziale Prawa i Ekonomii realizowane są wykłady otwarte prelegentów zagranicznych w formie zdalnej. Wykłady te adresowane są do studentów wszystkich kierunków studiów prowadzonych przez Wydział. Wskazana forma umiędzynarodowienia dydaktyki miała na celu umożliwienie realizacji współpracy międzynarodowej w warunkach ograniczeń w funkcjonowaniu uczelni wprowadzonych w związku z pandemią Covid-19. Niemniej jednak ze względu na pozytywne doświadczenia w zakresie realizacji zajęć zdalnych z udziałem prelegentów zagranicznych poczynione przez Wydział, zajęcia tego rodzaju są organizowane także po ustaniu pandemii. W ramach zajęć w formie zdalnej dla studentów kryminologii 25 kwietnia 2022 odbył się

wykład dr Derya Tekin z Medeniyet University w Stambule pt. The Development of Criminological Theories: From Classic School to Posivist School.

W celu podniesienia kompetencji pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych UKW w zakresie prowadzenia zajęć w języku angielskim Biuro Współpracy Międzynarodowej oferuje zindywidualizowany tutoring. W zajęciach tych uczestniczą także wykładowcy na kierunku kryminologia (warunkiem wzięcia udziału w tutoringach jest zgłoszenie przez każdego uczestnika zajęć dla studentów zagranicznych przynajmniej z jednego przedmiotu). Indywidualne zajęcia z tutorem pozwalają na rozwijanie kompetencji językowych niezbędnych do prawidłowego prowadzenia zajęć w języku angielskim oraz na doskonalenie znajomości terminologii właściwej dla danej dziedziny nauki.

Umiejdzynarodowienie w zakresie mobilności

Realizacją mobilności pracowników oraz studentów UKW zajmuje się Biuro Współpracy Międzynarodowej, mające charakter administracyjny oraz informacyjno - doradczy. Biuro rozwija kontakty zagraniczne a tym samym przyczynia się do budowania polityki międzynarodowej Uczelni. Wyjazdy zagraniczne pracowników Wydziału realizowane są zarówno w ramach programu Erasmus+, jak i w ramach innych programów oraz staży dydaktycznych, a także nieformalnej współpracy między uczelniami.

Wyjazdy te są łatwo dostępne dla wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału i cieszą się z ich strony coraz większym zainteresowaniem. Na przykład w latach 2020-2023 zrealizowano 10 wyjazdów zagranicznych nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus +. Umożliwiają one nie tylko rozwinięcie umiejętności prowadzenia zajęć dydaktycznych w językach obcych, ale również zapoznanie się z metodami dydaktycznymi stosowanymi w uczelniach zagranicznych, które następnie mogą zostać wykorzystane na miejscu.

Mimo działań promujących mobilność podejmowanych przez Biuro Współpracy Międzynarodowej oraz wydziałowego Pełnomocnika Dziekana ds. Umiejdzynarodowienia takich jak: spotkania informacyjne, informacje przekazywane za pośrednictwem mediów elektronicznych, a także istniejących ułatwień, zwłaszcza możliwość dofinansowania kursów językowych mających na celu przygotowanie studentów do wyjazdu zagranicznego, korzystanie z oferty programu Erasmus+ nie jest zbyt popularne wśród studentów. W latach 2019-2023 zrealizowano jedynie dwa wyjazdy zagraniczne studentów kryminologii. Powodowane jest to tym, iż wielu studentów Wydziału łączy studiowanie z wykonywaniem pracy zawodowej, z której nie chce rezygnować.

Umiejdzynarodowienie w zakresie działalności naukowej

Ważnym aspektem umiejdzynarodowienia Wydziału, w tym kierunku kryminologia jest współpraca z partnerami zagranicznymi w płaszczyźnie naukowej. W ramach niej, pracownicy Wydziału prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku kryminologia pełnią funkcję recenzentów w zagranicznych czasopismach naukowych, takich jak: „Visual Studies” (100 punktów na liście czasopism punktowanych MNiSW), „International Journal of Law and Society” oraz „Foreign Trade: Economics, Finance, Law”, oraz w czasopismach obcojęzycznych wydawanych w Polsce, takich jak.: The Polish Political Science Yearbook, Polish Yearbook of Environmental Law oraz Review of European and Comparative Law. Pracownik Instytutu jest jednym z redaktorów naczelnych czasopisma „Santander Art & Culture Law Review (indeksowanego m.in. w bazach: CEEOL, CEJSH, ERIH Plus, ICI Journals Master List 2018, SCOPUS, SCImago). Pracownik Wydziału jest redaktorem naukowym czasopisma Agora International Journal of Juridical Sciences.

Pracownicy Wydziału są także członkami międzynarodowych towarzystw naukowych oraz grup badawczych: International Law Association, Grupo de Investigación de Derecho, Hiszpania). Ponadto w ramach współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauki Wydział publikuje prace naukowe pracowników zagranicznych uczelni partnerskich w wydawanych przez siebie monografiach. W proces umiędzynarodowienia wpisują się również publikacje obcojęzyczne pracowników Wydziału w czasopiśmie naukowych i monografiach wydawanych w Polsce i na świecie.

Ewaluacja umiędzynarodowienia

Koordinator uczelniany programu Erasmus+ co roku analizuje ankiety stypendystów, w szczególności raporty studentów, nauczycieli i pracowników administracji wyjeżdżających z UKW. Wnioski z ankiet szczegółowo opisywane są w dorocznych raportach końcowych przedkładanych Agencji Narodowej Programu Erasmus+ oraz przedstawiane koordinatorom programu Erasmus + poszczególnych jednostek Uczelni, w tym wydziałowemu Pełnomocnikowi Dziekana ds. Umiędzynarodowienia. Kwestie dotyczące umiędzynarodowienia prezentowane są także w dorocznych sprawozdaniach z działalności: pełnomocników Rektora, jednostek (w tym WPiE, BWM) oraz (zbiorczo) w sprawozdaniu z działalności Rektora. Analiza danych objętych zakresem wskazanych sprawozdań pozwala określać wytyczne dotyczące doskonalenia działań sprzyjających umiędzynarodowieniu uczelni, np. zachęcanie do zwiększenia skali mobilności na kierunkach słabo reprezentowanych w programie Erasmus+, pomoc BWM w zwiększeniu liczby umów dwustronnych, spotkania informacyjne i szkoleniowe, rozpowszechnianie informacji o programie poprzez różnorodne media.

Ponadto UKW co roku składa raport w bazie POLon, w którym wykazywane są m.in. dane dotyczące skali mobilności międzynarodowych. Wnioski płynące z tego raportu pozwalają obserwować ogólne trendy dotyczące mobilności międzynarodowej studentów i nauczycieli akademickich na uczelni (malejąca liczba wyjazdów studentów, zwłaszcza w czasie zaostrzenia się sytuacji migracyjnej w Europie i w dobie pandemii, rosnąca liczba przyjazdów na studia na UKW, zwiększony ruch nauczycieli akademickich). Trendy te widoczne są także w mobilności Wydziału.

Dodatkowo Rektor otrzymuje coroczne sprawozdanie z działalności Wydziału Prawa i Ekonomii, w którym przedstawiane są także zagadnienia dotyczące umiędzynarodowienia, m.in. współpraca naukowa i dydaktyczna z zagranicznymi jednostkami, udział pracowników wydziału w zagranicznych konferencjach naukowych, udział zagranicznych naukowców w seminariach naukowych Wydziału itp.

Wydział Prawa i Ekonomii ściśle współpracuje z BWM (za pośrednictwem wydziałowego Pełnomocnika ds. Umiędzynarodowienia oraz uczelnianego Koordynatora). W ramach tej współpracy prowadzi działalność informacyjną i promocyjną kierunku kryminologia oraz jego potencjału anglojęzycznego. Monitoring rezultatów umiędzynarodowienia UKW, w tym Wydziału Prawa i Ekonomii, ma realny wpływ na działania władz Wydziału związane z odnawianiem oferty dydaktycznej jednostki.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów

W Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zwraca się szczególną uwagę na zapewnienie studentom odpowiedniego wsparcia w zakresie kształcenia, działalności naukowej, warunków społeczno-bytowych, a także rozwoju różnorodnych zainteresowań i aktywności. System wsparcia realizowany na Wydziale Prawa i Ekonomii jest dostosowany do potrzeb poszczególnych

grup studentów, w szczególności takich jak: studenci z niepełnosprawnościami, studenci rozpoczynający studia na kierunku kryminologia, studenci mający trudną sytuację materialną lub życiową, studenci wykonujący pracę w trakcie studiów, studenci z Ukrainy, studenci szczególnie uzdolnieni, studenci wykazujący zainteresowania naukowe czy studenci uprawiający sport na poziomie wyczynowym.

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego podejmuje szereg działań ukierunkowanych na stwarzanie warunków pełnego udziału studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami w procesie kształcenia oraz umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami podjęcie studiów niezależnie od stopnia niepełnosprawności oraz zapewnienie im odpowiednich warunków ich odbywania. Zadania w zakresie dostosowania systemu wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami w skali Uczelni realizuje specjalnie do tego powołany Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami (informacje na temat działalności tego Działu można znaleźć na stronie: <https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/jednostka/niepelnosprawni>). Dział podejmuje działania mające na celu zlikwidowanie przeszkód i barier, również tych architektonicznych i organizacyjnych.

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego oferuje studentom z niepełnosprawnościami wiele różnych form wsparcia, między innymi pomoc asystentów osób niepełnosprawnych, pomoc finansową (w postaci stypendium dla osób niepełnosprawnych), organizacyjną (np. indywidualną organizację studiów), psychologiczną, logopedyczną, prawną, usługi ułatwiające studiowanie (np. digitalizację materiałów dydaktycznych dla osób niewidomych), pokoje dla osób niepełnosprawnych w domach studenckich, o czym w dalszej części Raportu. Strona internetowa Działu ds. Osób z niepełnosprawnościami jest bardzo czytelna, intuicyjna, a wiele załądek zostało również przetłumaczonych na język ukraiński, dając tym samym wyraz gotowości pomocy ukraińskim studentom z niepełnosprawnościami.

W Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego działa Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych, którego celem jest dbanie o dobro niepełnosprawnych studentów, doktorantów i absolwentów szkół wyższych na płaszczyźnie uczelnianej, lokalnej, regionalnej, ogólnopolskiej oraz międzynarodowej. Zrzeszenie prowadzi działalność mającą na celu integrację studentów i doktorantów UKW z niepełnosprawnościami, aktywizację społeczną i zawodową, naukową, kulturową, sportową, turystyczną oraz gospodarczą (szczegółowo cele i zadania zrzeszenia określa jego statut: <https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/download/21338/Statut-Zrzeszenia-Studentów-Niepełnosprawnych-UKW-15.04.2015.pdf>).

Dział ds. Osób z niepełnosprawnościami współpracuje także z Centrum Edukacji Kultury Fizycznej i Sportu proponując osobom z niepełnosprawnościami aktywność w zakresie sekcji tenisa stołowego osób niepełnosprawnych i jako pierwszy Uniwersytet w Polsce od 2014 roku jako formę alternatywnych zajęć wychowania fizycznego proponuje goalball dla studentów niewidomych i słabowidzących. Zajęcia te są prowadzone we współpracy ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabowidzącej i Niewidomej w Bydgoszczy oraz Fundacją Alumno. Współpraca ta pokazuje dzieciom i młodzieży z Ośrodka, że mają możliwość studiowania na UKW w przyszłości, oraz że Uniwersytet jest otwarty i przygotowany na studentów z niepełnosprawnościami. Od 2016 roku Ośrodek i Uniwersytet wystawiają bydgoską drużynę w Mistrzostwach Polski w Goalball, a w 2023 roku drużyna ta zdołała wywalczyć awans do I ligi rozgrywek. Przy Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego funkcjonuje Stowarzyszenie Bydgoski Klub Goalball, którego drużyna juniorska jest Mistrzem Polski do lat 21.

Obiekty dydaktyczne, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne i pokoje nauczycieli akademickich, są wyposażone we wszystkie niezbędne urządzenia wspomagające osoby z

niepełnosprawnościami (windy, podjazdy, specjalne nagłośnienie dla osób niedosłyszących, toalety, specjalnie oznakowane miejsca parkingowe).

W ciągu ostatnich lat Uniwersytet Kazimierza Wielkiego pozytywnie wyróżnia się wśród szkół wyższych, gdy chodzi o podejmowanie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, czego potwierdzeniem jest uzyskanie nagrody w kategorii specjalnej „SUPER LODOŁAMACZ 2020” – dla najlepszego z najlepszych. W 2022 Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zajął drugie miejsce XVII edycji konkursu Lodołamacze 2022 w kategorii Instytucja.

Podkreślić należy, że Uniwersytet Kazimierza Wielkiego uzyskał w ramach konkursu „Uczelnia dostępna” ponad 3,5 mln zł dotacji na projekt „Uniwersytet Równych Szans”, który od 2019 r. był realizowany na Uniwersytecie (więcej na temat tego projektu: <https://uniwersytetrownychszans.ukw.edu.pl/jednostka/uniwersytet-rownych-szans/o-projekcie>)

W ramach projektu „Uniwersytet Równych Szans” organizowane były sesje tutorskie, skierowane do osób z niepełnosprawnościami. Celem całego projektu była poprawa dostępności uczelni dla osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie zmian organizacyjnych, podniesienie świadomości i kompetencji kadry UKW z zakresu niepełnosprawności oraz poprawa dostępności uczelni dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Projekt był realizowany od 1 czerwca 2020 r. do 30 września 2023 r. Celem tutoringu było wsparcie w ramach sesji studentów Wydziału Prawa i Ekonomii UKW.

Certyfikowani tutorzy, będący pracownikami Wydziału Prawa i Ekonomii, pracują tą techniką z podopiecznymi – zrekrutowanymi przez Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami studentami, wymagającymi wsparcia. Dodatkowo, w ramach omawianego projektu, pracownicy Wydziału wzięli udział w szkoleniach, które miały zwiększyć ich wiedzę na temat niepełnosprawności, najczęstszych jednostek chorobowych i mechanizmów postępowania z osobami z niepełnosprawnością.

Na Wydziale Prawa i Ekonomii szczególną troską otacza się studentów, którzy rozpoczynają naukę. Dla tej grupy przygotowywane jest uroczyste powitanie połączone ze spotkaniem informacyjnym. Podstawowe informacje dotyczące kwestii organizacyjnych umieszczane są też na stronie Wydziału, koncie na Facebooku czy na kanale YouTube Wydziału. Źródłem wiedzy o Wydziale może być również stworzony przez studentów i wykładowców e-book o jednostce, co dla wielu młodych ludzi jest wygodną, trafną i nowoczesną formą przekazywania informacji (ZAL_WPIE_08).

Studenci pierwszych roczników odbywają również spotkania z opiekunami roku, podczas których opiekunowie przyjmują ślubowanie studentów, przekazują im legitymacje, omawiają strukturę organizacyjną Uniwersytetu, strategię i historię Wydziału oraz jego organizację, źródła i rodzaj informacji, jakie studenci mogą znaleźć w kanałach komunikacji. Zapoznają także studentów z osobami pełniącymi określone funkcje na Wydziale, w tym Pełnomocnikami. Przekazywane są im też informacje na temat pomocy psychologicznej czy materialnej. Spotkania te są niezwykle ważne z perspektywy wsparcia studentów pierwszych roczników, budowania ich świadomości i zniwelowania barier wynikających z adaptacji. Opiekun wspomaga również proces wyłonienia starosty i utrzymuje z nim ścisły kontakt, aby na bieżąco monitorować sytuację na roku. Spotkania te mają wymiar wprowadzający studentów, ale dzięki kontynuacji i cykliczności stanowią stałą formę wsparcia studentów. Dodatkowo, Pełnomocnicy Dziekana (np. ds. Kierunku, ds. Praktyk) oraz Prodziekan ds. Kształcenia również inicjują spotkania ze studentami pierwszych roczników, przybliżając najważniejsze kwestie i odpowiadając na nurtujące studentów pytania.

Analogiczną opieką otacza się studentów, którzy realizują praktyki studenckie. Osobą odpowiedzialną za ten obszar jest opiekun praktyk. Więcej informacji w kryterium 2.

System wsparcia realizowany w UKW obejmuje również studentów mających trudną sytuację materialną lub życiową. Ta grupa studentów może ubiegać się o pomoc materialną w postaci

stypendiów socjalnych oraz stypendiów specjalnych (zasady przyznawania stypendiów reguluje Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego” Zarządzenie Nr 95/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 20 września 2021 r. w sprawie Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego rozpoczynających studia przed rokiem akademickim 2021/2022 (ze zmianą: Zarządzenie Nr 34/2021/2022 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 25 lutego 2022 r.). Regulamin dostępny jest na stronie:

- <https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12474/Regulamin-%C5%9Bwiadcz%C5%84-wrzesie%C5%84-2021.pdf>,
- zmiana: https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12727/34_Regulamin_%C5%9Bwiadcz%C5%84_-_zmiany.pdf.

Formą wsparcia niematerialnego w trudnych sytuacjach życiowych jest możliwość skorzystania przez studentów z pomocy psychologicznej - świadczonej przez pracowników Uczelni (<https://pomocpsychologiczna.ukw.edu.pl/jednostka/pomoc-psychologiczna>) jak również pomocy ogólnopolskiej, o której studenci mogą dowiedzieć się ze strony www Uczelni (<https://pomocpsychologiczna.ukw.edu.pl/jednostka/pomoc-psychologiczna/telefon-zaufania>).

W Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego został ustanowiony Pełnomocnik ds. Pomocy Psychologicznej (obecnie dr Kamilla Komorowska), który pełni dyżury i świadczy pomoc psychologiczną. Studenci mają możliwość umówienia się na indywidualne spotkanie z psychologiem i uzyskanie pomocy.

Studenci mający trudną sytuację rodzinną, a także studenci pracujący podczas trwania nauki, mogą studiować w trybie indywidualnej organizacji studiów.

Formy wsparcia studentów realizowane na Wydziale Prawa i Ekonomii dostosowane są również do potrzeb studentów szczególnie uzdolnionych oraz wykazujących zainteresowania naukowe. Mogą oni ubiegać się o stypendia Rektora UKW dla najlepszych studentów oraz o stypendia ministra. Ponadto, studenci Ci mają możliwość uczestniczenia w konferencjach naukowych organizowanych na Wydziale oraz poza nim, korzystania z pomocy pracowników Wydziału przy opracowywaniu i publikowaniu referatów, rozpraw i artykułów naukowych. Więcej informacji o konferencjach w dalszej części kryterium 8.

Swoje zainteresowania naukowe studenci kierunku kryminologia mogą realizować w ramach kół naukowych działających na Wydziale (wykaz kół naukowych: <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/kola-naukowe-w-ipie>).

Więcej informacji o aktywnościach Kół znajduje się w dalszej części raportu.

Rozwijaniu zainteresowań naukowych służy też przewidziana Regulaminem Studiów indywidualizacja kształcenia polegająca na umożliwianiu studentom wyboru przedmiotów w ramach modułu, wybory kształcenia językowego, a także wyboru promotora, pod kierunkiem którego powstaje praca dyplomowa.

Wsparciem objęci są również studenci podejmujący aktywność sportową. Mogą oni ubiegać się o stypendia za wybitne osiągnięcia sportowe oraz korzystać z innych form wsparcia ich rozwoju, o których mowa w dalszej części tego Kryterium. Na poziomie Uczelni wszechstronnego wsparcia studentom w zakresie rozwoju ich aktywności sportowej udziela Pełnomocnik ds. Sportu.

Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Strategia nauczania na kierunku kryminologia nastawiona jest na kompleksowe i trwałe przyswojenie przez studentów przekazywanej im wiedzy, a także na nabywanie umiejętności praktycznego wykorzystania pozyskanego wykształcenia. Dla zwiększenia efektywności procesu dydaktycznego prowadzona jest świadoma polityka doboru form i metod dydaktycznych. Te z kolei uzależnione są od rodzaju prowadzonych zajęć, ujętych w planie studiów. Zgodnie z zasadami dydaktyki praca ze studentami przyjmuje różne formy. Metody i środki dydaktyczne dostosowane są do specyfiki każdego z przedmiotów oraz uwarunkowane bazą materialną, w tym wyposażeniem sal wykładowych, ćwiczeniowych i laboratoryjnych w środki multimedialne. Ofertę dydaktyczną stanowią zajęcia realizowane w zróżnicowanych formach, takich jak wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, jak i e-learning.

Zajęcia dydaktyczne niebędące wykładami prowadzone są w małych grupach, których liczebność dostosowana jest do formy zajęć. Najmniejsze grupy tworzy się do prowadzenia zajęć laboratoryjnych. W okresie pandemii COVID-19 nauczyciele akademicy sprawnie wdrożyli system pracy zdalnej, przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informatycznych oraz dostępnych środków łączności. W celu ujednoczenia sposobów prowadzenia działalności dydaktycznej od roku akademickiego 2020/2021 w UKW wykorzystuje się wyłącznie dwie platformy: Microsoft Teams (w ramach uczelnianej licencji Office365) oraz Moodle.

Zarówno w przypadku prowadzenia zajęć dydaktycznych w formie bezpośredniej, jak i zdalnej, dużą wagę przywiązuje się do wykorzystywania nowoczesnych środków dydaktycznych (prezentacje multimedialne, komputerowe symulacje i wspomaganie eksperymentów myślowych). Większość wykładów, konwersatoriów i laboratoriów prowadzonych jest z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego realizowany był Projekt „Innowacyjny Dydaktyk UKW” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020; Działanie 3.4. Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego; Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju). Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu było podniesienie poziomu kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej, co z pewnością przyczyniło się do podwyższenia jakości, skuteczności i atrakcyjności prowadzonych przez pracowników zajęć dydaktycznych.

Wspieraniu studentów w procesie uczenia się służy również aktywność pracowników Wydziału w zakresie przygotowania komentarzy do ustaw, artykułów naukowych oraz innych opracowań, które stanowią pomoc dydaktyczną dla studentów kierunku kryminologia. Dodatkowo studenci mają do dyspozycji dodatkowe materiały edukacyjne, uzupełniające treści poruszane przez wykładowców na zajęciach, dostępne w formie zdalnej dzięki platformie MS Teams.

Pracownicy Wydziału Prawa i Ekonomii regularnie zgłaszają do Biblioteki UKW zapotrzebowanie dotyczące konieczności zakupu książek i podręczników niezbędnych studentom kierunku kryminologia do zdobywania wiedzy.

Ważną formą wsparcia studentów w procesie uczenia się są konsultacje indywidualne z których studenci mogą korzystać zarówno podczas zajęć dydaktycznych, jak i w godzinach dyżurów pełnionych przez pracowników Wydziału, podanych do wiadomości na stronie internetowej (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/materialy_dydaktyczne).

Poza dyżurami studenci mogą kontaktować się z pracownikami Wydziału za pomocą poczty elektronicznej, także na platformach: Microsoft Teams oraz Moodle. Co warto podkreślić, na stronie Wydziału zamieszczone zostały „sylwetki” Pracowników, co ma na celu przybliżenie studentom ich życiorysu naukowo-zawodowego, przekazanie danych kontaktowych oraz obszarów

zainteresowań naukowych. Zamysłem Władz Wydziału było należyte doinformowanie studentów oraz zwiększenie przystępności kadry (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/pracownicy-wydzialu>). Studenci dzięki temu mają możliwość przed spotkaniem z wykładowcą poznać go bliżej zapoznając się z informacjami na stronie www. Wiedza ta ma również na celu świadomy wybór promotora pracy dyplomowej i jest kluczowa z perspektywy dopasowania obszaru badawczego promotora i zainteresowań studenta.

Istotne wsparcie w procesie uczenia się zapewnia studentom Biblioteka Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, w skład której wchodzi Biblioteka Główna oraz dwie biblioteki specjalistyczne. Zbiory mają charakter uniwersalny i obejmują obecnie ponad 800 tys. jednostek. Biblioteka zapewnia również szeroki dostęp do zasobów cyfrowych, zarówno stacjonarnie, jak i online. Dodatkowo, studenci mogą korzystać z usługi skanowania materiałów bibliotecznych (instrukcja dostępna na stronie: <https://biblioteka.ukw.edu.pl/wydarzenia/97/pobierz-plik/47>). Dla podniesienia jakości usług biblioteka UKW współpracuje z bibliotekami i instytucjami regionalnymi oraz prowadzi działalność naukową, szkoleniową oraz wystawienniczą (więcej na temat działalności oraz usług Biblioteki UKW: <https://biblioteka.ukw.edu.pl>).

Ważną formą wsparcia studentów oraz motywowania ich do osiągania lepszych wyników w nauce są także formy Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Ta forma organizacji procesu kształcenia pozwala na kontynuowanie toku studiów przez studenta, którego trudna sytuacja rodzinna bądź zawodowa uniemożliwia kontynuowanie toku studiów na ogólnych zasadach. Umożliwia również studentom studiowanie dwóch kierunków w tym samym czasie. Wnioskując o przyznanie IOS, student ma możliwość zindywidualizowania planu studiów lub trybu i terminu zaliczenia przedmiotów. Szczegółowe zasady w tym zakresie określa Procedura IOS Kolegium IV (procedura IOS na stronie: https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/procedury).

Formy wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Poza swoim kierunkiem podstawowym, studenci mogą podejmować studia na innych kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego lub w innych uczelniach krajowych i zagranicznych, np. w ramach programu MOST, ERASMUS+. W ramach programu ERASMUS+ studenci kierunku kryminologia mogą wyjeżdżać do Włoch i do Hiszpanii.

Studenci kryminologii mogą liczyć na indywidualne wsparcie finansowe w programie Erasmus+, na pokrycie kosztów związanych z podróżą i pobytem za granicą. Studenci studiów niestacjonarnych mają ponadto możliwość ubiegania się o zwolnienie z opłaty czesnego bądź zredukowania jego wysokości na czas pobytu w uczelni zagranicznej. Więcej informacji na temat wsparcia mobilności studentów w ramach programu ERASMUS+ odnaleźć można na stronie: <http://www.bwm.ukw.edu.pl/index.php?m=2&id=117> oraz w kryterium 7.

Oprócz programu ERASMUS+ studenci Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy mogą korzystać w trakcie studiów, z uczestnictwa w Programie MOST (więcej informacji na ten temat: https://most.ukw.edu.pl/jednostka/most_ukw).

Prowadzenie przez studentów działalności naukowej oraz publikowanie lub prezentacja jej wyników

Studenci mają możliwość prowadzenia działalności naukowej w ramach kół naukowych działających na Wydziale (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/kola-naukowe-w-ipie>), jak również poza tymi kołami, uczestnicząc w zespołach badawczych tworzonych na Wydziale. Formą wsparcia działalności naukowej studentów jest opieka sprawowana

przez pracowników nad wspomnianymi kołami naukowymi i zespołami badawczymi. Inspiracje dla inicjatyw naukowych mają podłoże praktyczne, takie też są ich efekty.

Koła naukowe działające na Wydziale skupione są w dużej mierze wokół obszarów odpowiadających kierunkom, np. Koło Naukowe Kryminologii, Koło Naukowe Prawa Międzynarodowego i Praw Człowieka - Ius Gentium oraz od niedawna Koło Naukowe Postępowania Karnego. Koła organizują wydarzenia zarówno dla swoich członków jak i otwarte dla innych studentów, co jest z pewnością przejawem ich aktywności, w tym naukowej. Poniżej znajduje się wykaz ostatnich aktywności kół. Zwrócono szczególną uwagę na aktywność Koła Naukowego Kryminologii.

Koło Naukowe Kryminologii, opiekun koła: dr Jarosław Janikowski

- Instytutowe Forum Kół Naukowych – informacja poniżej (01.06.2022.),
- Badania naukowe w zakresie świadomości prawa wykroczeń wśród mieszkańców Bydgoszczy - <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/aktywnosc-naukowa-studentow-ip/61320/badania-naukowe-w-zakresie-swiadomosci-prawa-wykroczen-wsrod-mieszkanow-bydgoszczy>
- Spotkanie z Michałem Fajbusiewiczem (21.10.2022 r.) - znanym dziennikarzem telewizyjnym, twórcą takich programów jak "Stan krytyczny", "Dajcie znak życia". Od 1986 r. realizował "Magazyn Kryminalny 997", od 2013 rozpoczął realizację programu "997", która nawiązywała do poprzedniej produkcji. W trakcie spotkania członkowie Koła, jak również wolni słuchacze mogli posłuchać o doświadczeniach Pana Michała Fajbusiewicza, zostały im również udostępnione przez prelegenta materiały ze swoich archiwów oraz umożliwiono słuchaczom zadawanie pytań i udział w żywej dyskusji.
- 21.12.2022 Publikacja wyników badań członkiń Koła – Studentki przeprowadziły badania w zakresie tematyki pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dla kobiet w ciąży i w okresie połogu. Badanie ukazuje problematykę świadomości społeczeństwa, a zwłaszcza kobiet w ciąży, do uzyskania wsparcia psychologicznego, którego brak w określonych przypadkach, determinować może czyny przestępcze w postaci zabójstwa oraz dzieciobójstwa.
- 23.05.2023 Udział w konferencji naukowej „Współczesne wyzwania prawa procesowego – kierunki zmian postępowania cywilnego oraz karnego” członkini Koła wzięła udział jako prelegentka w III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Współczesne wyzwania prawa procesowego – kierunki zmian postępowania cywilnego oraz karnego”, organizowanej przez Koło Naukowe Prawa Procesowego wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Studentka wygłosiła referat na temat „Sprzeciwu prokuratora jako narzędzia ograniczającego rolę sądu”. Referat ten obejmował problematykę przepisów KPK umożliwiających złożenie prokuratorowi sprzeciwu co do wyłączenia jawności rozprawy, zmiany tymczasowego aresztowania na poręczenie majątkowe a także w zastosowaniu listu żelaznego.
- 25.05.2023 Udział w konferencji naukowej „OKN Nowelizacja Kodeksu Karnego” Trzy członkinie Koła wygłosiły swoje referaty na konferencji związanej z nowelizacją kodeksu karnego. Tematyka referatów poruszała problematykę zmian przepisów karnych oraz nowych wyzwań dla prawa oraz kryminologii.

Koło Naukowe Prawa Karnego; opiekun Koła: dr Agnieszka Kilińska-Pękacz

- Publikacja naukowa Norberta Michalak - Przepisy przeciwko wierzycielom wynikające z art. 302 Kodeksu karnego, [w:] Przepisowość gospodarcza w perspektywie zmieniających się realiów obrotu gospodarczego, red. A. Kilińska-Pekacz, A. Kubanek, Bydgoszcz.

- Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa pt. „Przestępczość gospodarcza” - udział brali studenci WPIE (03.04.2019).
- Badania naukowe w zakresie zagrożenia przestępczością w Bydgoszczy - <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/aktywnosc-naukowa-studentow-ip/67218/badania-naukowe-studentow-ipie-na-temat-bezpieczenstwa-po-zmroku>

Koło Naukowe Prawo&Biznes, opiekun koła: dr Anita Kubanek

- Prezentacja Koła podczas Dnia Jakości Kształcenia (15.11.2022 r.).
- Warsztaty „Złap bakcyła przedsiębiorczości (17. 11. 2022 r.).
- Instytutowe Forum Kół Naukowych (01.06.2022).
- Współorganizator Konferencji „Ekonomiczne i prawne aspekty pandemii COVID-19” (17.06.2022.).
- Współorganizator Konferencji "PRAWO - sprzymierzeniec czy wróg przedsiębiorcy?" (18.05.2022.).
- Szkolenie z programu graficznego „Canva”, które przeprowadził opiekun Koła - dr Anita Kubanek (20.11.2022.).
- „Legalne rozmówki” – rozmowy ze specjalistami. Sabina Libera - pośrednik nieruchomości na temat umowy najmu (27.05.2021.).
- Organizacja debaty studenckiej "Czy chcę prowadzić działalność gospodarczą?", której celem było pochylenie się nad realiami prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce z perspektywy młodych ludzi (8.11.2021.).
- Wsparcie w organizacji Konferencję Biznes Trendy 2021 (23.09.2021.).
- Udział w szkoleniu z zakresu wystąpień publicznych z Leną Wachowiak (16.03.2021.).
- Organizacja wykładu otwartego “Dlaczego wybrałem markę Mc Donald’s” z Wojciechem Szpila, który jest franczyzobiorcą restauracji Mc Donald’s (19.01.2021.).
- Udział w szkoleniu realizowanym w ramach unijnego projektu „Sektorowa Rada ds. Kompetencji Nowoczesnych Usług Biznesowych" przez Syntea S.A., dotyczącym pracy w sektorze usług dla biznesu (20.01.2021 r.).
- Udział w Konferencji „Media Experience” – „Media Experience Business and Educational Workshops” (05.06.2019.).
- Wizyta studyjna w firmie GLS Poland Sp. z o.o. – (07.06.2019.).
- Współpraca KN” P&B” z Organizatorem Międzynarodowego Dnia Kajakarza „KAYAKMANIA 2019”.
- Udział w Konferencji „Biznes Trendy 2019” – (22.11.2019).
- Udział w warsztatach "Rejestrowanie działalności gospodarczej” (09.12.2019.).
- Udział w warsztatach „Media Experience” pod hasłem: customer experience – (28.11.2019.)
- organizacja przez KN” P&B” cyklicznych „Spotkań czwartkowych”:
 - o Monika Sławecka – „Porwania. O zjawisku, które wypieramy, że może spotkać każdego z nas”,
 - o Ewa Wilmanowicz – „Osobista reputacja - jak pomaga w życiu i karierze?”,
 - o Lena Wachowiak – „Jak zaważyć z prokrastynacją i wygrać?”,
 - o Adrian Gorzycki – „Dlaczego YouTube może być paliwem rakiety dla Twojej kariery?
 - o

Koło Naukowe Inwestycji i Rynku Finansowego, opiekun Koła: dr Ewa Dziawgo

- Instytutowe Forum Kół Naukowych – informacja poniżej (01.06.2022.).
- Studenci Koła wystąpili na Seminarium Studenckie NZB „Szanse i zagrożenia w finansach i gospodarce w aktualnej sytuacji ekonomiczno-politycznej w Polsce, Europie i na świecie” z referatem pt. „Istota inwestycji w realiach dwucyfrowej inflacji” (31.05.2022.).
- Prelekcja na Platformie MS Teams Dyrektora Programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem Pana Krzysztofa Ostafińskiego. Dyrektor wygłosił wykład: „Oszczędzanie oraz inwestowanie długoterminowe” (22.04.2021.).
- Udział w wykładach na temat rynku gier hazardowych. Wykłady wygłosili Rachmistrz SCS Artur Urbański, Młodszy Aspirant SCS Robert Sadowski oraz dr Ewa Dziawgo. Poruszane były m.in. zagadnienia dotyczące zagrożeń i konsekwencji związanych z uzależnieniem od hazardu, wielkości rynku gier hazardowych, wirtualnych kasyn, szarej strefy (15.01.2020.).

Instytutowe Forum Kół Naukowych

Debata studencka Przedstawicieli Kół Naukowych Instytutu Prawa i Ekonomii UKW (jeszcze przed przekształceniem się Instytutu Prawa i Ekonomii w Wydział). Dyskusja toczyła wokół czterech tez zgłoszonych przez Studentów poszczególnych kół:

- Przyzwolenie społeczne na niewielkie przestępstwa korupcyjne zamazuje granicę etycznych i nieetycznych zachowań (Koło Naukowe Inwestycji i Rynku Finansowego),
- Zwyczajowe dowody wdzięczności są rodzajem łapówki (Koło Naukowe Kryminologii),
- Drobne zachowania korupcyjne nie godzą w interesy przedsiębiorców, a jedynie dają im szanse rozwoju (Koło Naukowe Prawo&Biznes),
- Korupcja ma zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki (Koło Naukowe New Generation of Financiers).

Debatę ocenił skład sędziowski reprezentowany przez Przedstawicieli Wydziału do Walki z Korupcją Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.

Studenci kierunku kryminologia swoją aktywność przejawiają również w wydarzeniach naukowych zarówno na Wydziale Prawa i Ekonomii UKW jak i poza Uniwersytetem, afiliując wystąpienia WPIE. Wśród tych aktywności wspomnieć należy:

- Konferencję Media Experience 2022 (koło Naukowe “Prawo&Biznes).
- Konferencję “Współczesne wyzwania prawa procesowego – kierunki zmian postępowania cywilnego oraz karnego” 23.05.2023 r. (Koło Naukowe Kryminologii).
- Konferencję “OKN Nowelizacja Kodeksu Karnego” 25.05.2023 r. (Koło Naukowe Kryminologii).

Na Wydziale tworzone są celowe zespoły badawcze, w skład których wchodzi studenci oraz opiekunowie, którzy wspierają proces pozyskiwania danych, ich analizy i opracowania. Studenci, w tym kierunku kryminologia, brali udział m.in. w badaniach naukowych inspirowanych czy też mających wpływ na praktykę:

- SMART CITY.
- Wpływ epidemii COVID-19 na zmianę sposobu świadczenia pracy wśród studentów i osób z ich otoczenia wykonujących pracę zawodową.
- Poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych w urzędach miast i gmin województwa kujawsko-pomorskiego.
- Badania w zakresie tematyki pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dla kobiet w ciąży i w okresie połogu, które ukazuje problematykę świadomości społeczeństwa, a zwłaszcza kobiet w ciąży, do uzyskania wsparcia psychologicznego, którego brak w określonych przypadkach determinować może czyny przestępcze w postaci zabójstwa oraz dzieciobójstwa.

Co ważne, aktywność naukowa studentów kierunku kryminologia jest w dużym stopniu determinowana praktyką i zdobywaniem doświadczenia w tym zakresie. Wyniki swoich badań studenci prezentują na licznych konferencjach naukowych organizowanych na Wydziale wspólnie przez studentów i pracowników Wydziału, przygotowują raporty z badań (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/aktywnosc-naukowa-studentow-ie>), a także publikują w monografiach pokonferencyjnych.

Formy wsparcia wchodzenia na rynek pracy lub kontynuowania edukacji

Wydział Prawa i Ekonomii współpracuje z Biurem Karier działającym w ramach Uniwersytetu, które zajmuje się szkoleniami, doradztwem zawodowym, w tym także w zakresie wchodzenia absolwentów Uniwersytetu na rynek pracy. Kluczowy projekt, który realizowało biuro to program „Biuro Karier pomostem do kariery”, na który Uczelnia otrzymała ponad 1,1 mln zł. (więcej informacji na temat działalności Biura Karier odnaleźć można na stronie: http://www.biurokarier.ukw.edu.pl/cms/studenci_i_absolwenci). Na stronie znajdują się również oferty pracy, staży czy praktyk od lokalnych podmiotów jak również bieżące informacje o inicjatywach i wydarzeniach stanowiących wsparcie dla studentów.

Istotnym elementem wsparcia studentów kryminologia we wchodzeniu na rynek pracy oraz zdobywaniu umiejętności praktycznych jest kierowanie ich na praktyki realizowane przez Biuro Karier lub w ramach współpracy Wydziału z interesariuszami. Kluczową rolę pełni w tym zakresie również opiekun kierunkowy praktyk oraz Pełnomocnik Dziekana WPIE ds. praktyk studenckich. Znaczenie w tym zakresie mają podpisanie porozumienia i listy intencyjne, do których można zaliczyć m.in.:

- umowę o współpracy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- list intencyjny ze Stowarzyszeniem Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza,
- list intencyjny z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Rozwoju.
- Umowę o współpracy z Komendą Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy

Dzięki podpisaniu tych deklaracji możliwa jest szeroka współpraca obejmująca m.in.: organizację konferencji i seminariów, realizację wspólnych projektów badawczo-rozwojowych, organizację praktyk i staży dla studentów i absolwentów UKW czy możliwość publikacji dla pracowników UKW w branżowych wydawnictwach. Warto zaznaczyć, że wielu studentów po odbytych praktykach w instytucji otrzymuje w niej pracę - np. Na Komisariacie Bydgoszcz-Śródmieście, w Służbie Więziennej czy w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy.

Ważną formą wsparcia studentów kryminologii we wchodzeniu na rynek pracy jest organizowanie na Wydziale spotkań, paneli, seminariów, odczytów z udziałem praktyków z zakresu nauk prawnych i instytucji ochrony prawa – funkcjonariuszy mundurowych, prokuratorów, sędziów, radców prawnych itp. (więcej informacji na temat tych wydarzeń zamieszczono w kryterium 6.).

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego jako organizator ofert współpracuje również z organizatorami Targów Pracy “OfferTY” i zachęca studentów do wzięcia udziału w tym wydarzeniu. Ostatnie targi pracy miały miejsce 23.11.2023 (<https://www.ukw.edu.pl/strona/aktualnosci/aktualnosci/72642/targi-pracy-offerty-2023>)

Wydział oferuje absolwentom kryminologii możliwość kontynuowania edukacji na studiach magisterskich na kierunkach administracja (moduł: administracja gospodarcza), jednolitych studiach magisterskich na kierunku prawo oraz studiach podyplomowych umożliwiających zdobycie wiedzy specjalistycznej.

Aktywność studentów

Studenci kryminologii są aktywni na polu sportowym, artystycznym, organizacyjnym. Powyższe możliwe jest dzięki zapewnieniu im perspektyw rozwoju swoich zainteresowań. Wskazać należy na poszczególne elementy aktywności studentów, w tym:

- aktywność sportowa – obok zajęć wpisanych w do planu studiów, studenci mogą swoje pasje sportowe rozwijać w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Klubie Uniwersyteckim AZS UKW. Jednostki te oferują wiele sekcji sportowych, a co za tym idzie każdy ze studentów znajdzie w jego ofercie coś dla siebie (więcej: https://azs.ukw.edu.pl/jednostka/azs_ukw). Studenci korzystają również z oferty sportowej klubów miasta, trenując tam w wybranych sekcjach.
- aktywność artystyczna – rozwój studentów w ramach działalności artystycznej jest realizowany w głównej mierze przez Chór Akademicki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, do którego permanentnie prowadzony jest nabór studentów, którzy mają odpowiednie predyspozycje (<https://chor.ukw.edu.pl/jednostka/chor>). Dodatkowo, studenci zainteresowani pracą w radiu mogą aplikować do radia uniwersyteckiego (więcej: <https://www.radiouniwersytet.pl>).
- aktywność organizacyjna – oprócz działalności w kołach naukowych studenci mogą również korzystać z oferty innych struktur uczelnianych w tym Akademickiego Centrum Wolontariatu (więcej: https://acw.ukw.edu.pl/jednostka/akademickie_centrum_wolontariatu)
- Pozostałe formy aktywności - studenci kierunku kryminologia są autorami podcastów m.in. o trudnych do wyjaśnienia sprawach z przeszłości (np. <https://www.youtube.com/watch?v=-U0WAFZ9k>), które będą systematycznie uzupełniane - o tej aktywności wspominały także lokalne media (radio PiK - <https://www.radiopik.pl/6,110490,dlaczego-morduja-jakie-sa-ich-motywy-studenci-ukw>); studentka ocenianego kierunku zainicjowała sesję zdjęciową dotyczącą zjawiska handlu ludźmi (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/aktywnosc-naukowa-studentow-ie/62147/studentka-ii-roku-kryminologii--aleksandra-paczkowska---inicjatorka-sesji-zdjeciowej-o-handlu-ludzmi>)
- Studenci mają możliwość uczestniczenia w organizowanych przez pracowników Wydziału spotkaniach z praktykami tak w formie stacjonarnej jak i zdalnej.
- 6.11. 2023 odbyło się wirtualne spotkanie z popularną podcasterką Panią Justyną Mazur-Kudelską, autorką lubianego przez studentów kanału “Piąte - nie zabijaj”, na którym porusza interesujące studentów treści, zgodne z wybranym przez nich kierunkiem studiów.

Poza działalnością sportową, artystyczną, organizacyjną i naukową studenci aktywni są również w zakresie działalności popularyzatorskiej i społecznej.

Formy wsparcia postaw przedsiębiorczych wśród studentów

Warto podkreślić, że aktywnością, która w bardzo dużym stopniu kreuje przedsiębiorcze postawy jest udział studentów we wspomnianym już projekcie „Nowoczesny Uniwersytet”, który ma zdecydowanie wymiar praktyczny. Zagadnienia i tematy projektów dotyczyły obszarów funkcjonowania przedsiębiorstw, bieżących ich aktywności i potrzeb m.in.: stworzenia procedury rekrutacji ze szczególnym uwzględnieniem pokolenia Z, przygotowanie strategii rozwoju stowarzyszenia zrzeszającego przedsiębiorców, opracowanie strategii sprzedażowo-marketingowej aplikacji do zgłaszania naruszeń prawa. Jest to przykład kolejnej z aktywności, która w bardzo dużym stopniu upraktycznia kierunek i czyni go dopasowanym do aktualnych realiów gospodarczo-społecznych.

Pracownicy Wydziału podczas zajęć dydaktycznych bardzo często odwołują się do praktyki, aby przekazywane treści miały wymiar zarówno teoretyczny jak i praktyczny. Dzieje się tak również dzięki temu, że część kadry dydaktycznej to praktycy, którzy są aktywnymi przedsiębiorcami, radcami prawnym, funkcjonariuszami służb mundurowych lub pracują w przedsiębiorstwach. Ich wiedza jest zatem w tym kontekście bardzo aktualna. Są to specjaliści, których misją jest przekazywanie wiedzy studentom, ukazywanie im realiów zastosowania nauk prawnych w praktyce oraz bazowanie na *case-study* przypadków, których doświadczyli. Studenci nie raz podkreślają, że bardzo ważny jest dla nich ten praktyczny wymiar zajęć dydaktycznych.

Wcześniej wielokrotnie wspomniane spotkania z praktykami (wykłady otwarte) w bardzo dużym stopniu determinują postawy przedsiębiorcze wśród studentów. Obszary tematyczne, które podejmuje specjaliści zapraszani w roli prelegentów dotyczą kierunku kryminologia, ale wychodzą znacznie szerzej czyniąc te wydarzenia interdyscyplinarnymi, co jest zgodne z charakterem kierunku. Studenci poszukują w takich osobach wzorców do naśladowania i niekiedy wzorując się na nich wytyczają swoje ścieżki zawodowe. Kontakt z takimi ekspertami, możliwość zadania im pytań stanowi dla studentów bardzo dużą wartość i inspirację.

System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Elementem systemu motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce jest możliwość otrzymania stypendiów: stypendium rektora dla najlepszych studentów, stypendium ministra za osiągnięcia w nauce. Ponadto organizowane są konferencje podczas których Studenci referują swoje osiągnięcia naukowe, które są publikowane w opracowaniach pokonferencyjnych.

Do Konferencji Studencko-Doktoranckich lub konferencji z udziałem studentów i doktorantów zorganizowanych ostatnim czasie w ramach Wydziału Prawa i Ekonomii zaliczyć należy w szczególności:

- Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa „Przestępczość gospodarcza”, 3 kwietnia 2019 r.,
- Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa „Cyberprzestępczość”, 20 października 2020 r.,
- Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa pt. „Ekonomiczne i prawne aspekty pandemii COVID-19”, 17 czerwca 2021 r.,
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „PRAWO - sprzymierzeniec czy wróg przedsiębiorcy?”, 18 maja 2021 r.,
- Ogólnopolska Konferencja „Przestępczość wobec dzieci w Polsce i na świecie” 26 kwietnia 2022 r.,

Przykładem motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce w ramach kół naukowych są organizowane wizyty studyjne, udział w konferencjach biznesowych czy spotkania z przedstawicielami instytucji ochrony prawa. Dodatkowo należy wspomnieć o konkursach organizowanych dla najlepszych studentów, absolwentów i autorów prac dyplomowych, które organizowane są na poziomie Kolegium IV https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/konkursy Najlepsi studenci i absolwenci mogą być na dalszym etapie nominowani do nagrody Rektora.

Sposób informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Wszelkie informacje Studenci pozyskują z czytelnej strony internetowej <https://www.ukw.edu.pl> oraz od pracowników Uczelni (administracyjnych oraz dydaktycznych). Komunikacja odbywa się za

pośrednictwem e-mail, telefonicznie lub w biurach pracowników. W zakresie przyznawania pomocy materialnej wszelkie informacje udostępnia Dział Rekrutacji i Spraw Studenckich (https://stypendia.ukw.edu.pl/strona/sprawy_socjalne/stypendia). Wydział włącza się w promocję informacji o aktualnych naborach wniosków poprzez swoje media społecznościowe.

Dodatkowo Wydział Prawa i Ekonomii korzysta z możliwości informowania studentów o systemie wsparcia za pomocą mediów społecznościowych, tj.:

- Facebook: <https://www.facebook.com/instytutprawaiekonomii>,
- Instagram: https://www.instagram.com/instytut_prawa_i_ekonomii_ukw,
- Strona internetowa WPIE: <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii>
- Strona internetowa samorządu studenckiego <http://samorzad.bydgoszcz.pl/> oraz portal społecznościowy samorządu <https://www.facebook.com/samorzadukw> (na zasadzie udostępnienia informacji).
- Kanał YouTube <https://www.youtube.com/@wydzialprawaiekonomiikw9374>

Takie sposoby komunikowania się ze studentami, pozwalają na utrzymanie stałego kontaktu z pracownikami Uniwersytetu, Wydziału, praktykami oraz przekazywania im informacji istotnych dla wspólnoty akademickiej oraz rozwoju ich zainteresowań i pasji.

Sposób rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Studenci Wydziału mogą zgłaszać skargi i wnioski do Władz Wydziału, nauczycieli akademickich, opiekunów roku, jak również w sekretariacie. Skargi i wnioski mogą być wnoszone w dowolny sposób, np. w formie pisemnej, ustnie, za pomocą poczty elektronicznej oraz mediów społecznościowych.

Studenci mają możliwość osobistej rozmowy z Dziekanem Wydziału, Prodziekan do spraw kształcenia, nauczycielami akademickimi oraz pracownikami administracyjnymi Wydziału. Prowadzone są dyżury Władz Wydziału, z których studenci mogą skorzystać w celu uzyskania porady czy zgłoszenia skarg. Harmonogram dyżurów jest opublikowany na stronie Wydziału (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/skargi-i-wnioski->)

W głównej mierze pierwszy kontakt dotyczący ewentualnego problemu ma miejsce na poziomie Opiekuna roku. Opiekun rozstrzyga sprawę samodzielnie lub w porozumieniu z Prodziekan. Na poziomie IV Kolegium studenci mogą składać skargi i wnioski do władz tego Kolegium, a na szczeblu uczelni – do Pełnomocnika Rektora ds. Praw Studenckich oraz Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. Warto podkreślić, że Pełnomocnikiem Rektora ds. Praw Studenckich jest dr Tomasz Knepek – pracownik Wydziału Prawa i Ekonomii. Dzięki temu studenci mają zapewniony szybki i bezpośredni kontakt w zakresie rozwiązywania ewentualnych problemów.

Dotychczasowy sposób wnoszenia i rozpatrywania skarg i wniosków przyjęty na Wydziale można ocenić jako w pełni skuteczny. Studenci mają nieograniczoną możliwość wnoszenia skarg i wniosków. Są one bez zbędnej zwłoki rozpatrywane i załatwiane, doświadczenia wskazują, że są to zazwyczaj dość proste do rozpatrzenia skargi i wnioski. Jednakże z uwagi na możliwość wystąpienia poważniejszych problemów wzorem innych uczelni wprowadzono bardziej sformalizowaną procedurę wnoszenia i rozpatrywania skarg i wniosków zgłaszanych do Dziekana Wydziału Prawa i Ekonomii. Została ona uregulowana Zarządzeniem Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii nr 1/11/2020 z 16 listopada 2020 w sprawie skarg i wniosków

https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/download/58592/16_11.2020_z_dnia_11.03.2020_ZD_Skargi_i_wnioski.pdf

Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia

Obsługą administracyjną studentów zajmuje się Biuro Obsługi Studenta Kolegium IV (BOS), znajdujące się przy ul. Ogińskiego 16. W BOS zatrudnione są kierownik BOS oraz trzy osoby zajmujące się bezpośrednią obsługą studentów. Osoby te dysponują odpowiednim wykształceniem, doświadczeniem zawodowym oraz umiejętnościami praktycznymi w zakresie obsługi administracyjnej studentów. Pracownicy BOS są dostępni dla studentów od wtorku do piątku oraz w soboty w ramach zjazdów studiów w trybie niestacjonarnym. Strona internetowa Kolegium IV w ramach którego funkcjonuje BOS, obok podstawowych informacji, numerów telefonów i maili do pracowników BOS, zawiera także wzory dokumentów do pobrania (więcej: https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/biuro-obslugi-studentow).

Obsługę administracyjną studentów wspierają również pracownicy sekretariatu Wydziału. Istotne znaczenie dla zapewnienia sprawnej obsługi administracyjnej studentów ma Uniwersytecki System Obsługi Studentów (USOS).

Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Wydział prowadzi działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów. Informacje w tym zakresie przekazywane są studentom już w momencie rozpoczęcia studiów na spotkaniach inauguracyjnych oraz na bieżąco w ramach spotkań opiekuna roku.

Ponadto na bieżąco podawane są do wiadomości studentów informacje o wszelkich zagrożeniach w formie ogłoszeń umieszczanych w budynku Wydziału, na stronach internetowych, w mediach społecznościowych, a w razie potrzeby za pomocą poczty elektronicznej. Dotychczas w ramach żadnej z procedur oraz sposobów komunikacji nie były zgłaszane sytuacje dotyczące dyskryminacji i przemocy. Jednakże, Uczelnia zapewnia pomoc psychologiczną dla Studentów, którzy przeżywają chwilowe trudności. Studenci mogą skorzystać z pomocy, która w szczególności polega na zapewnieniu im poczucia bezpieczeństwa. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie: <https://pomocpsychologiczna.ukw.edu.pl/jednostka/pomoc-psychologiczna/informacje>. Dodatkowo, zgodnie z [Zarządzeniem Nr 96/2020/2021 Rektora UKW z dnia 20 września 2021 r. w sprawie organizacji zajęć wprowadzających dla studentów pierwszych roczników](#) wprowadzono obowiązkowe zajęcia wprowadzające dla studentów w wymiarze łącznym 15 godzin, obejmujące: zajęcia dotyczące organizacji uczelni i etykiety akademickiej (2 godz. – realizowane przez opiekuna rocznika); szkolenia: BHP (4 godz.), biblioteczne (1 godz. – realizowane przez nauczycieli akademickich Biblioteki UKW), z praw i obowiązków studenta (2 godz. – realizowane przez Samorząd studencki UKW), antydyskryminacyjnego (1 godz. – realizowane przez Pełnomocnika Rektora ds. pomocy psychologicznej) oraz z zakresu planowania kariery zawodowej (5 godz. – realizowane przez pracowników Biura Karier UKW).

Oprócz tego Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy dołączył do grona polskich Uczelni, na których funkcjonują regulacje wspierające zasadę równości członków wspólnoty akademickiej. W ostatnich miesiącach przyjęto Plan Równowagi Płci na UKW, który zgodny jest z przekonaniem przedstawicieli społeczności akademickiej, że każda osoba, bez względu na płeć postrzeganą/odczuwaną, czy też biologiczną, ma prawo do rozwoju i nabywania nowych

kompetencji, rozwoju zawodowego, naukowego i osobistego. Na podstawie zarządzenia powołano Pełnomocniczkę Rektora ds. Równości Płci (dr hab. Renata Tomaszewska, prof. uczelni: https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13600/99_zarz%C4%85dzenie_pe%C5%82nomocnik_r%C3%B3wno%C5%9Bci_p%C5%82ci.pdf). Do zadań Pani Pełnomocnik należy m.in.: opracowanie Kodeksu Równości Płci określającego normy zachowań oraz procedury wspierające równość ze względu na płeć; opracowanie ścieżki postępowania dla osób doświadczających dyskryminacji ze względu na płeć; system wsparcia dla osób doświadczających dyskryminacji ze względu na płeć; badanie prowadzone w ramach diagnozy (nie)równości płci w społeczności uniwersyteckiej; prawidłowość procedur zapewnienia równowagi płci w procesach rekrutacyjnych; działania mające na celu wspomaganie równowagi płci w rozwoju karier naukowych; działanie mające na celu zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w procesach decyzyjnych; realizacja działań promocyjnych poświęconych równości, różnorodności, inkluzywności oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji. Wprowadzone działania zostały szeroko opisane i zakomunikowane społeczności akademickiej, m.in. na stronie Uczelni (więcej na: <https://www.ukw.edu.pl/strona/aktualnosci/aktualnosci/72640/kultura-rownosci-ukw>).

Pracownicy Wydziału Prawa i Ekonomii również mieli aktywny udział we wdrożeniu polityki równości - dr Agnieszka Wedeł-Domaradzka, prof. uczelni jest członkinią Zespołu powołanego przez Rektora UKW, który opracował Plan Równości Płci dla Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, a Pan mgr Miłosz Chruściel jest członkiem Rektorskiej Komisji ds. Równości Płci.

Po rozpoczęciu wojny w Ukrainie, Uniwersytet aktywnie zaangażował się w pomoc studentom i ich rodzinom pochodzącym z Ukrainy. Wdrożone zostały działania w ramach akcji "Solidarni z Ukrainą", przeprowadzane są zbiórki niezbędnych artykułów, wiele ogłoszeń w budynkach Uniwersytetu napisanych jest także w języku ukraińskim, prowadzone są lekcje języka polskiego jako języka obcego dla studentów z Ukrainy. Na Wydziale Prawa i Ekonomii studiuje wielu studentów pochodzenia ukraińskiego. Przyznają, iż nie doświadczają żadnych przejawów dyskryminacji czy nierównego traktowania ze względu na swoje pochodzenie.

Uniwersytet oferuje także pomoc psychologiczną dla społeczności akademickiej z Ukrainy, Białorusi i Rosji oraz wszystkich osób potrzebujących wsparcia w związku z wojną w Ukrainie. Władze Uczelni w roku akademickim 2021/2022 wdrożyły konkretne działania dotyczące pomocy materialnej dla studentów, studentek, doktorantów i doktorantek, których bezpośrednio lub pośrednio dotknęła sytuacja wojny w Ukrainie (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/66306/). Uruchomiona została również strona <https://humanitarni.ukw.edu.pl/> na której umieszczane są aktualne informacje dotyczące form udzielenia i uzyskania pomocy oraz kolejnych działań Uniwersytetu.

Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Samorząd studencki jest partnerem dla nauczycieli akademickich, jak i łącznikiem pomiędzy studentami a nauczycielami akademickimi. Samorząd studencki działa zarówno na poziomie Uczelni, a jego przedstawiciele wchodzi w skład Senatu oraz Uniwersyteckiej Rady Kształcenia (<https://www.facebook.com/samorzadukw>). Samorząd reprezentuje studentów podstawowej jednostki organizacyjnej UKW wobec organów podstawowej jednostki organizacyjnej UKW i podejmuje wszelkie decyzje dotyczące studentów podstawowej jednostki organizacyjnej. Ponadto do jego kompetencji należy wyrażenie pisemnej opinii kandydatury na Dyrektora Kolegium IV, czy delegowanie przedstawicieli studenckich do Uczelnianej Komisji Stypendialnej, wyrażanie opinii na

temat programu kształcenia, współuczestnictwo w monitorowaniu zachodzących zmian w programach nauczania (więcej: <http://samorząd.bydgoszcz.pl>).

W UKW prowadzi działalność Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych oraz Niezależne Zrzeszenie Studentów

(https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/strona/niepelnosprawni/studenci_niepelnosprawni_ukw).

Sposoby, częstość i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Działania polegające na monitorowaniu i doskonaleniu systemu wsparcia, jak i motywowania studentów są permanentnie prowadzone przez Władze Wydziału. Na poziomie Kolegium IV działania te realizują władze Kolegium, a na szczeblu uczelni – władze rektorskie, komisje senackie oraz komisje samorządu studentów.

Studenci Wydziału biorą udział w ocenie kadry prowadzącej proces kształcenia głównie przez wypełnianie ankiet po zakończeniu zajęć z danego przedmiotu, a także zgłaszając wnioski i uwagi dotyczące prowadzonych zajęć do władz Wydziału oraz Kolegium IV. Ponadto wykładowcy prowadzący zajęcia są systematycznie hospitowani przez kierowników katedr lub osoby wyznaczone przez Dziekana Wydziału.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

Wsparcie studentów przez doskonalenie kadry

W ramach projektu „Innowacyjny Dydaktyk” pracownicy Wydziału wzięli udział w szkoleniu z tutoringu akademickiego i uzyskali certyfikat tutora II stopnia. Dzięki temu mogli wziąć udział w projekcie „Uniwersytet Równych Szans” i prowadzić sesje tutorskie z osobami z niepełnosprawnościami. Co warto podkreślić, tutoring rozwojowy prowadzony był również dla studentów w ramach oddolnej aktywności tutorów. Jedną z tuterek – dr Anita Kubanek – zrekrutowała dwóch studentów, z którymi przeprowadziła sesje tutorskie (rekrutacja: https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/instytut-prawa-ekonomii/prawo_aktualnosci/62840).

Ich celem było wsparcie studentów w ich rozwoju osobistym i ustalaniu celów zawodowo-naukowych. Zarządzeniem Rektora UKW nr 31/2020/2021 z dnia 1 grudnia 2020 r. zostało powołane Centrum Dydaktyki Akademickiej, którego celem jest m.in. działalność szkoleniowa w zakresie wspierania kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich, tworzenie przestrzeni wymiany doświadczeń w zakresie działalności dydaktycznej, rozwoju kompetencji społecznych niezbędnych w edukacji akademickiej oraz rozwijanie programów pracy tutorskiej.

Celem lepszej odpowiedzi na potrzeby osób z niepełnosprawnościami UKW rozpoczęło realizację projektu „Uniwersytet Równych Szans” dofinansowanego w ramach konkursu POWR.03.05.00-IP.08-00-DOS/19 „Uczelnia Dostępna”, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Wśród szerokiego katalogu zadań zaplanowano ponadto szereg szkoleń dla kadry akademickiej podnoszących kompetencje w zakresie pracy ze studentami z niepełnosprawnościami (m.in.: szkolenia dot. pracy ze studentem z niepełnosprawnością: narządu ruchu, narządu wzroku, narządu słuchu i mowy, choroby psychicznej i autyzmu). Projekt realizowany był od czerwca 2020 do września

2023 r. Realizacja szkoleń rozpoczęła się w roku akademickim 2020/2021 (<https://uniwersytetrownychszans.ukw.edu.pl/jednostka/uniwersytet-rownych-szans>).

Innowacje dydaktyczne

Wartym podkreślenia elementem wsparcia studentów w procesie uczenia się i podniesienia jakości dydaktyki jest oddolna inicjatywa polegająca na stworzeniu nieformalnej grupy pracowników różnych jednostek Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego „Innowacyjni Dydaktycy UKW”. Inicjatorem grupy i jednocześnie jej administratorem jest pracownik Wydziału dr Anita Kubanek. Jest to nieformalne miejsce wymiany doświadczeń, dzielenia się pomysłami na temat kreatywnych form dydaktycznych, wsparcia w sytuacjach trudnych i problematycznych. Dla celów komunikacyjnych utworzona została grupa na Facebooku (<https://www.facebook.com/groups/445033436051605>). Członkami grupy są wykładowcy Uczelni, którzy brali udział w szkoleniach w ramach projektu „Innowacyjny Dydaktyk”.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców

Publiczny dostęp do informacji jest zapewniany dla jak najszerszego grona odbiorców i różnych grup interesariuszy, zarówno kandydatów na studia, jak i studentów, absolwentów oraz pracowników. Informacje są prezentowane w sposób, który ma zapewnić łatwość zapoznania się z nimi, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, a także w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie, także przez osoby z niepełnosprawnością.

Publiczny dostęp do informacji jest realizowany za pośrednictwem kilku ogólnodostępnych stron internetowych, niewymagających logowania, dostępnych w jednakowym stopniu z poziomu urządzeń stacjonarnych i mobilnych, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem oraz używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Są to:

- strona internetowa Uczelni: www.ukw.edu.pl
- Biuletyn Informacji Publicznej: <https://bip.ukw.edu.pl/jednostka/biuletyn-informacji-publicznej>
- strona internetowa Kolegium IV: https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv
- strona internetowa Wydziału Prawa i Ekonomii: <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl>
- portal rekrutacyjny: <https://rekrutacja.ukw.edu.pl>

Publiczny dostęp do wszelkich wydziałowych procedur, regulaminów, harmonogramów oraz inicjatyw podejmowanych na Wydziale, a także informacje o zajęciach znajdują się na stronie głównej Wydziału: <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl>.

Publiczny dostęp do informacji realizowany jest także przez Dział Jakości i Organizacji Kształcenia, do którego zadań należy prowadzenie całokształtu spraw związanych z organizacją procesu dydaktycznego w Uniwersytecie. Informacje zawarte są pod adresem https://www.ukw.edu.pl/jednostka/dzial_jakosci_ksztalcenia%20dzial_dydaktyki.

Publiczny dostęp do informacji dla przyszłych studentów Uczelnia zapewnia także za pomocą portalu rekrutacyjnego: <https://rekrutacja.ukw.edu.pl>. Na stronach internetowych tego portalu zawarte są kompleksowe informacje dotyczące studiów, kierunku i listy przedmiotów dla tego kierunku. Zainteresowani mogą znaleźć tu szczegółowe informacje o zasadach rekrutacji, w tym między innymi terminarze procesu przyjmowania na studia, wykaz wymaganych dokumentów, informacje o sposobie naliczania punktów dla różnych typów matur, informacje dla

niepełnosprawnych kandydatów na studia i niepełnosprawnych studentów, zasady przyjmowania na określone kierunki absolwentów studiów I i II stopnia, zasady przyjmowania cudzoziemców, dane o wysokości opłat za studia niestacjonarne i podyplomowe, odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania. Najważniejsze informacje dla obcokrajowców-kandydatów na studentów są udostępniane w języku angielskim.

W portalu rekrutacyjnym znajdują się także dane o przedmiotach prowadzonych na kierunku. Informacje tej samej treści znajdują się na stronie Wydziału w zakładce Oferta:

<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/kryminologia>

Programy studiów oraz treści programowe znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej UKW w zakładce Publikacje/Studia i studenci/Programy studiów (nazwy od A do K): <https://bip.ukw.edu.pl/jednostka/biuletyn-informacji-publicznej/programy-studiow-nazwy-od-a-do>

W tej samej zakładce można odnaleźć także wewnętrzne akty prawne dotyczące organizacji kształcenia. Dodatkowe informacje o programie i treściach programowych znajdują się w zakładce Archiwum/Studia-studenci/Programy studiów (nazwy od A do K) https://bip.ukw.edu.pl/jednostka/biuletyn-informacji-publicznej/studia_studenci/56455

Regulamin studiów dostępny jest w językach: polskim, angielskim, niemieckim i rosyjskim pod adresem: <https://www.ukw.edu.pl/jednostka/studenci/regulaminy>.

Dostęp do informacji realizuje również szereg pakietów systemu USOS (USOSweb, archiwum prac dyplomowych APD, system Ankieter, system rejestracji na zajęcia, portal rekrutacyjny, katalog przedmiotów, jednostek, pracowników, dorobku publikacyjnego itp.): <https://usosweb.ukw.edu.pl>. Studenci i pracownicy UKW mogą korzystać z aplikacji Mobilny USOS. Aplikacja jest darmowa i możliwa do pobrania za pośrednictwem Google Play i AppStore. Jest to usługa kompatybilna z serwisem USOSweb, uzupełniająca go oraz usprawniająca dotarcie do kluczowych danych. System USOSweb jest dostępny także w języku angielskim.

Informacje na temat bieżącej działalności Wydziału znajdują się na stronie internetowej Wydziału w zakładce Aktualności. Studenci znajdą tam informacje o aktualnych wydarzeniach na Wydziale, osiągnięciach studentów i nauczycieli akademickich, konferencjach, spotkaniach kół naukowych, konkursach, dodatkowych wykładach. W zakładce Student znajdują się tu również informacje na temat bieżących istotnych spraw dotyczących funkcjonowania Wydziału, lista opiekunów roczników, terminy i miejsca dyżurów kadry dydaktycznej.

Dużym ułatwieniem dla studentów i kandydatów na studia jest zamieszczenie na wymienionych stronach internetowych wszelkich formularzy, a także mappek obrazujących umiejscowienie poszczególnych obiektów Uczelni i danych kontaktowych pracowników, z którymi w razie potrzeby można się skonsultować.

Na wymienionych stronach internetowych udostępniane są również takie informacje jak wykaz przedmiotów realizowanych w danym cyklu kształcenia, informacje o możliwościach wyjazdów za granicę w ramach programu Erasmus+, dane o wsparciu finansowym dla studentów (w postaci stypendiów, dofinansowania do nauki, wsparcia dla studentów wyróżniających się szczególnymi osiągnięciami, dopłat do mieszkania, zapomóg), różnorodne inne informacje przydatne dla studentów i kandydatów na studia. Są to nie tylko informacje bezpośrednio związane ze studiami (jak opisy wszelkich procedur, w tym procedury dyplomowania czy procedury związanej z indywidualną organizacją studiów, terminy dyżurów pracowników, bieżące modyfikacje w planach zajęć, działalność kół naukowych, relacje i zdjęcia z aktualnych wydarzeń), ale również takie, które ułatwiają studentom, zwłaszcza nowym, bieżące funkcjonowanie na Uczelni, na przykład dotyczące możliwości zjedzenia posiłku.

Ponadto informacje te kandydaci i studenci mogą znaleźć na portalach społecznościowych:

- Facebook: https://facebook.com/instytutprawaiekonomii/?locale=pl_PL
- YouTube: https://www.youtube.com/channel/UCOMNodUpoWqUwZBJDT_IMZg,
- Instagram: https://www.instagram.com/wydzial_prawa_i_ekonomii_ukw/

Niepełnosprawni kandydaci na studia mogą skorzystać z pomocy Działu ds. Osób z Niepełnosprawnościami UKW. Dział ten udziela wsparcia także studentom niepełnosprawnym w celu stworzenia im możliwości pełnego udziału w procesie kształcenia. Szczegółowe informacje o świadczonych przez ten Dział usługach i wsparciu znajdują się pod adresem: <https://niepelnosprawni.ukw.edu.pl/jednostka/niepelnosprawni>.

Uczelniane strony WWW przystosowane są dla osób słabowidzących i niedowidzących. Strona internetowa Wydziału posiada udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością, jak np. możliwość zmiany kolorystyki lub ustawienia wysokiego kontrastu.

Dla kandydatów na studia i ich rodzin, a także innych zainteresowanych osób został przygotowany e-book, zawierający podstawowe informacje o Wydziale (m.in. o prowadzonych kierunkach studiów, studiach podyplomowych, kołach naukowych, praktykach i spotkaniach z praktykami, pracownikach i ich działalności naukowej) (ZAL_WPIE_08) . W razie potrzeby można go pobrać i wydrukować. E-book ma także służyć jako inspiracja do odwiedzania strony internetowej Wydziału oraz obserwowania jego aktywności w social mediach. Jest on dostępny pod adresem: <https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/e-book-o-wydziale->

W razie konieczności przeprowadzenia zajęć w systemie zdalnym, dla studentów i pracowników dostępne są platformy Microsoft Office 365 Ms Teams oraz Moodle UKW. W czasie pandemii Covid 19 zostały one przyjęte na Uczelni jako aplikacje do odbywania zajęć zdalnych, przeprowadzania zaliczeń oraz komunikacji i w razie potrzeby nadal mogą zostać do tych celów wykorzystane.

W trakcie studiów studenci i pracownicy mają zapewnione także wsparcie psychologiczne. Informacja o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej znajduje się na stronie: <https://pomocpsychologiczna.ukw.edu.pl/jednostka/pomoc-psychologiczna/informacje>.

Wszystkie wskazane wyżej strony internetowe są stale monitorowane i na bieżąco uaktualniane. Dzięki przedstawionym formom udostępniania informacji adresaci mogą się z nimi zapoznać w dowolnym, dogodnym dla siebie czasie i miejscu, choćby tylko korzystając z telefonu komórkowego. Osoby odpowiedzialne reagują w tych samych miejscach na interakcje studentów oraz kandydatów. Stopień zaangażowania oraz interakcji osób odwiedzających powyższe strony jest stale monitorowany z wykorzystaniem narzędzi Google Analytics oraz Google Trends.

Ponadto Wydział, przy współpracy z podmiotami zewnętrznymi, tworzy materiały promocyjne na potrzeby rekrutacji w postaci filmów (<https://youtu.be/Zvbyv56FDec>), które są szeroko dystrybuowane w sieci Internet m.in. przy udziale mediów społecznościowych.

Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji

Zakres udostępnianych informacji jest monitorowany i aktualizowany na bieżąco przez administratora stron UKW, WPIE oraz sekretariat Wydziału. Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia prowadzi weryfikację dostępności i aktualności informacji o programie i procesie kształcenia dla studentów oraz innych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach. Wyniki te wskazują, że w celu uzyskania informacji studenci chętniej korzystają z mediów społecznościowych niż stron internetowych (np. Biuletynu Informacji Publicznej). W związku z tym, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów, Wydział aktywnie działa również i w tej sferze,

udostępniając wszelkie istotne dla studentów informacje (np. dotyczące bieżącej działalności) za pomocą portali społecznościowych: Facebooka, Youtube, Instagrama. Dzięki temu informacje stają się łatwiej dostępne i szybciej docierają do adresatów. Studenci nie zgłaszają żadnych problemów dotyczących dostępności informacji.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

Identyfikacja wizualna Wydziału

W 2020 roku w ramach inicjatywy pracowników ówczesnego Instytutu Prawa i Ekonomii powołany został zespół ds. identyfikacji wizualnej. Celem zespołu było stworzenie jednolitych wzorów elementów graficznych oraz logo, które pozwalałyby jednoznacznie zidentyfikować Instytut (obecnie Wydział) oraz pochodzące od niego materiały. Elementy identyfikacji wizualnej służą również promocji Wydziału, realizowanej chociażby za pośrednictwem mediów społecznościowych zawsze wtedy, gdy ktoś udostępnia treści opublikowane przez Wydział.

Opracowano również wzorzec prezentacji wykorzystywany przez pracowników na konferencjach, wykładach praktycznych i popularyzatorskich. Wzorzec wykorzystują także studenci, gdy reprezentują Wydział na zewnątrz.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Sposób sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Jakość kształcenia jest elementem misji Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Ukierunkowane na ten cel działania tworzą w sumie System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK). System ten jest składnikiem Strategii Rozwoju Uniwersytetu, a podejmowane w jego ramach działania mają dostarczać analiz i wniosków dotyczących funkcjonowania procesu kształcenia, w tym wskazywać kierunki ewentualnych działań naprawczych. Cel strategiczny systemu to realizacja uczelnianej polityki jakości. Polityka ta obejmuje doskonalenie jakości kształcenia i doskonalenie procesów organizacyjnych umożliwiających osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia. W istocie zatem system ten obejmuje nie tylko doskonalenie jakości kształcenia, ale też doskonalenie organizacji kształcenia. W realizowaniu polityki jakości bierze udział cała społeczność uniwersytecka.

Natomiast w ujęciu organizacyjnym system ten tworzą na poziomie ogólnouczelnianym: Rektor, Senat, Prorektor ds. Studenckich i jakości Kształcenia, Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia. Na kolejnych poziomach są to równoległe jednostki organizacyjne odpowiadające za rozwój dyscyplin (w wypadku kierunku Kryminologia – Wydział Prawa i Ekonomii) i jednostki organizacyjne zaangażowane w proces kształcenia (w tym wypadku kolegium IV).

Na poziomie kolegium zadania przypisane są dyrektorowi kolegium i radzie kolegium, a na poziomie jednostki, w której prowadzony jest dany kierunek studiów, zadania wykonują określone podmioty w ramach jej struktury. Zaangażowanych w ten system jest ponadto wiele innych podmiotów tworzących strukturę organizacyjną uczelni, których szczegółowe zadania wynikają ze Statutu uczelni i jej Regulaminu Organizacyjnego (Zarządzenie Nr 70/2018/2019 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 30 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy; <https://bip.ukw.edu.pl/jednostka/biuletyn-informacji-publicznej/akty-prawne-bip/56441/regulamin-organizacyjny>).

Wewnętrznym aktem prawnym określającym politykę jakości, zadania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz podmioty wykonujące te zadania jest Zarządzenie Nr 41/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 stycznia 2021 roku w sprawie funkcjonowania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego (SZJK) w UKW (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11943/41_Polityka_Jako%C5%9Bci_wersja_ostatnia.pdf). Wcześniej było to Zarządzenie Nr 60/2017/2018 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie funkcjonowania w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/991360_wewnetrzny_system_JK.pdf).

Szczególna rola w tym systemie przypada Uniwersyteckiej Radzie ds. Kształcenia, albowiem koordynuje ona politykę jakości kształcenia w imieniu Rektora. Z postanowień regulaminu rady (wprowadzonego Zarządzeniem Nr 21/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11373/21_Regulamin_Rady_URK.pdf) wynika, że nadzoruje ona zgodność prowadzonych w Uczelni kierunków z wymogami określonymi w przepisach zewnętrznych i wewnętrznych, sposób potwierdzania efektów uczenia się, a także upowszechnianie wyników analiz jakości kształcenia; ponadto wykonuje szczegółowe zadania określone w regulaminie studiów (Uchwała nr 45/2022/2023 Senatu UKW z dnia 27 kwietnia 2023 r., w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego; (<https://www.ukw.edu.pl/download/64340/regulamin-studi%C3%B3w-2023.pdf>)).

Nadzór nad realizacją zadań i funkcjonowaniem podmiotów Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia sprawuje Prorektor ds. Studenckich i jakości Kształcenia.

Na Wydziale Prawa i Ekonomii podmiotami wykonującymi zadania w ramach Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia są: Dziekan, Prodziekan ds. kształcenia (nauki prawne), Rada Kierunku Kryminologia. Dodatkowo – od roku akademickiego 2021/2022 - Dziekan ustanowił pełnomocnika ds. kierunku kryminologia. Jednym z podstawowych celów jego powołania było objęcie specjalną troską jakości kształcenia na tym kierunku.

Dziekan Wydziału - zgodnie z Zarządzeniem Nr 39/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie organizacji procesu kształcenia (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11437>) - pełni nadzór nad przebiegiem organizacji procesu kształcenia. Z kolei szczegółowe zadania należą do Prodziekana ds. kształcenia.

W szczególności Prodziekan ds. kształcenia w uzgodnieniu z kierownikami katedr określa obsadę zajęć z uwzględnieniem kompetencji kadry pracowników naukowo-badawczych i uwarunkowań profilu praktycznego studiów. Ponadto z § 8 regulaminu studiów wynikają inne jego zadania, takie jak np. określanie zasad zapisów na zajęcia, ustalanie różnic programowych, ustalanie harmonogramów egzaminów w sesji egzaminacyjnej, powoływanie opiekunów praktyk zawodowych, dbanie o terminowe podawanie do wiadomości studentów planów studiów, rozkładów zajęć, sylabusów, wyników sesji egzaminacyjnej i zaliczeń.

Rada Kierunku Kryminologia działa na podstawie Zarządzenia Nr 19/2019/2020 Rektora UKW z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Rady Kierunku w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/download/59272/Regulamin_Rady_kierunku_Zarz%C4%85dzenie_19-2019-2020.pdf). W skład Rady wchodzi, oprócz nauczycieli akademickich, przedstawiciel studentów

oraz interesariusze zewnętrzni (<https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial-prawa-ekonomii/rady-kierunkow>).

Jej pracę nadzoruje Prodziekan ds. kształcenia. Rada Kierunku zgodnie z § 7 regulaminu studiów UKW projektuje zgodnie z wytycznymi Senatu i URK proces kształcenia, w tym m.in. przygotowuje propozycje zmian w programach studiów, określa zasady odbywania i zaliczania praktyk zawodowych (dotyczy kierunków praktycznych), szczegółowe zasady procesu dyplomowania, w tym przygotowania i oceny prac dyplomowych oraz przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

Ustanowienie pełnomocnika ds. kierunku kryminologia wiązało się z wyznaczeniem mu szczegółowego zakresu zadań, wśród których najbardziej znaczące są takie, jak współpraca z pełnomocnikiem ds. praktyk, opiekunami praktyk, pełnomocnikiem ds. promocji i wizerunku, troska o właściwy poziom prac dyplomowych.

Obsługę procesu dydaktycznego dla kierunku kryminologia zapewnia Kolegium IV. Zgodnie z regulaminem studiów dyrektor kolegium odpowiada za organizację kształcenia na poszczególnych kierunkach. Z kolei Rada Kolegium organizuje i monitoruje proces kształcenia na poszczególnych kierunkach zgodnie ze szczegółowymi postanowieniami §5 regulaminu studiów. Dalsze jej zadania wynikają z Regulaminu Rady Kolegium stanowiącego Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 20/2019/2020 Rektora UKW z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Rady Kolegium w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11372/20_Regulamin_Rady_Kolegium.pdf). Wśród tych zadań znajduje się analiza i akceptacja zbiorczego sprawozdania z funkcjonowania SZJK w Kolegium za każdy rok akademicki, a także analiza wniosków naprawczych i doskonalących jakość kształcenia.

Tworzenie, zatwierdzanie i doskonalenie programów studiów

W czasie tworzenia kierunku kryminologia obecny Wydział Prawa i Ekonomii stanowił część struktury organizacyjnej Wydziału Administracji i Nauk Społecznych. Tak więc uwarunkowania nie tylko prawne, ale też organizacyjne różniły się od obecnych.

W drodze uchwał Rady Wydziału Administracji i Nauk Społecznych nr 87/2017/2018 z 12 czerwca 2018 r. i nr 88/2017/2018 z 12 czerwca 2018 r. zatwierdzone zostały programy studiów, w tym plany studiów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych obowiązujące od roku akademickiego 2019/2020. Rada Wydziału Administracji i Nauk Społecznych przyjęła również uchwałę nr 86/2017/2018 z 12 czerwca 2018 r., w sprawie wystąpienia do Senatu z wnioskiem o określenie efektów kształcenia dla kierunku studiów Kryminologia na poziomie studiów pierwszego stopnia o praktycznym profilu programu kształcenia.

W związku z tym podjęte zostały uchwały Senatu:

- Nr 109/2017/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie utworzenia na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych kierunku studiów pierwszego stopnia kryminologia o praktycznym profilu kształcenia Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
- Nr 110/2017/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie określenia zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów kryminologia – studia pierwszego stopnia, praktyczny profil kształcenia.

Wraz z powstaniem Rady Kierunku Kryminologia proponowanie zmian w programach studiów stało się jej zadaniem. W programie uwzględnia się wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu, jak również ewentualne wnioski koordynatorów przedmiotów (np. co do zmiany efektów uczenia się, liczby godzin, punktów ECTS). W odniesieniu do praktyk za tworzenie i modyfikowanie opisu zajęć odpowiedzialny jest kierunkowy

opiekun praktyk. Programy praktyk opracowywane są przez radę kierunku i kierunkowych opiekunów praktyk (§3 regulaminu praktyk). Zmiany zaproponowane przez Radę Kierunku podlegają zaopiniowaniu przez Uniwersytecką Radę Kształcenia. W wypadku kierunku kryminologia projektowane modyfikacje były też opiniowane przez organ samorządu studenckiego, przedstawicieli studentów, interesariuszy wewnętrznych i interesariusza zewnętrznego. Zatwierdzanie programu należy do Senatu.

Obecne cykle kształcenia na kierunku objęte są Uchwałą Nr 63/2019/2020 Senatu UKW z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie ustalenia od cyklu kształcenia 2020/2021 zmian w programie studiów w zakresie modyfikacji planu studiów na kierunku kryminologia – stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11657/63_ustalenie_program%C3%B3w.pdf oraz uchwałą Nr 73/2021/2022 Senatu UKW z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia od cyklu kształcenia 2022/2023 zmian w programie studiów na kierunku kryminologia - studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia o profilu praktycznym https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12927/73_ustalenie_zmian_w_programie_studi%C3%B3w.pdf

Zmiany w programie studiów od początku powstania kierunku nie miały istotnego charakteru. Wzmianka o nich znajduje się w dalszej części opisu tego kryterium (oraz w kryterium 1).

Konstruowanie programu, w tym planu studiów, jak również dokonywanie ich modyfikacji przebiegało – oprócz oparcia się na wymaganiach ustawowych - według wytycznych zawartych w aktach wewnętrznych. Akty te zawierają zarówno określenie zadań wraz z przebiegiem czynności, jak i wzory dokumentów wymagających przygotowania i sporządzenia. Kolejno w okresie od początków tworzenia kierunku kryminologia przez poszczególne lata prowadzenia kierunku zastosowanie miały w tym zakresie:

- Uchwała Senatu Nr 45/2016/2017 z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich projektowanych zgodnie z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku akademickiego 2017/2018 (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/7460/45_Wytyczne_dla_rad_kierunki_studi%C3%B3w.pdf);
- Uchwała Senatu Nr 52/2017/2018 z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich projektowanych zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz. U. 2017, poz. 2183 z późn. zm.) oraz rozporządzenia MNiSW w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6 – 8 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1594), a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku akademickiego 2018/2019 (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9398/52_Wytyczne_dla_rad_kierunki_studi%C3%B3w.pdf);
- Uchwała Senatu Nr 62/2017/2018 z dnia 27 marca 2018 r. zmieniająca uchwałę Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 52/2017/2018 z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich projektowanych zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz. U.

2017, poz. 2183 z późn. zm.) oraz rozporządzenia MNiSW w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6 – 8 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1594), a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku akademickiego 2018/2019 (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9489/62_zmiany_do_Wytycznych.pdf).

- Uchwała Senatu Nr 6/2018/2019 z dnia 27 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia wytycznych Senatu dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku akademickiego 2019/2020 (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/10309>).

Do zmian w planie studiów miały zastosowanie kolejno Zarządzenie Nr 33/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia i stosowania w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego procedury powoływania/modyfikacji i przechowywania programów studiów (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11410/33_wytyczne.pdf), które zostało zastąpione Zarządzeniem Nr 55/2021/2022 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 23 maja 2022 r. w sprawie wprowadzenia i stosowania w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego procedury powoływania/modyfikacji i przechowywania programów studiów (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12837/55>).

Z § 7 Zarządzenia Nr 41/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 stycznia 2021 roku w sprawie funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego (SZJK) w UKW (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11943/41_Polityka_Jako%C5%9Bci_wersja_ostatnia.pdf) wynika, że modyfikacje w programach kształcenia mają prowadzić do doskonalenia procesu kształcenia.

Istotnym elementem jakości kształcenia jest jakość zajęć dydaktycznych. Rada Kierunku Kryminologia systematycznie nadzoruje proces kształcenia biorąc pod uwagę: dorobek badawczo-dydaktyczny pracowników (zgodnie z bieżącą aktualizacją danych), metodykę kształcenia (według planowej hospitacji zajęć i zgodnie z regulaminem hospitacji WPIE), wyniki ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez studentów po zakończeniu modułu. Ich analizy dokonuje Prodziekan ds. Kształcenia, a jej wyniki przedkładane są Radzie Kierunku. Ankiety są anonimowe, realizowane w systemie USOSWeb, zgodnie z ogólnouczelnianą procedurą określoną w Zarządzeniu Nr 46/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie ustalenia ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11522/46_zarzadzenie_ankietyzacja.pdf).

Rada Kierunku sprawuje również nadzór nad dokonywaną przez pracowników (zgodnie z regułami przydziału do weryfikacji) weryfikacją prawidłowości konstruowania sylabusów przedmiotów pod względem opisu efektów uczenia się, adekwatności metod ich osiągnięcia i weryfikacji. Przegląd sylabusów należy też do zadań pełnomocnika ds. kryminologii.

Pośredni wpływ na doskonalenie programów studiów ma działająca na Wydziale Rada Naukowa. Do kompetencji tego organu należy m.in. inicjowanie przedsięwzięć w sprawach naukowych Wydziału, opiniowanie wniosków Dziekana Wydziału w sprawach naukowych, opiniowanie oceny aktywności naukowej pracowników Instytutu oraz perspektywicznych kierunków ich działalności naukowej. Rada Naukowa działa na podstawie Regulaminu Rady Naukowej Instytutu Prawa i Ekonomii. Rada ta spełnia również rolę komisji wydawniczej i komisji oceniającej pracowników (https://prawoiekonomia.ukw.edu.pl/download/57360/Regulamin_RN_25.08.2022.pdf)

Monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów oraz ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się

Monitorowanie i przeglądy odnoszą się zarówno do treści uczenia się, jak i weryfikacji efektów uczenia się. Pozwala to na doskonalenie procesu kształcenia. Monitorowanie realizacji programu kształcenia odbywa się w sposób ciągły i jest realizowane przez Radę Kierunku i Radę Kolegium. Wynika to z § 6 i 7 Zarządzenia Nr 41/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 stycznia 2021 roku w sprawie funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego (SZJK) w UKW (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11943/41_Polityka_Jako%C5%9Bci_wersja_ostatnia.pdf).

Ocena programu studiów i potrzeby wprowadzenia w nim zmian opiera się na analizie:

- ewentualnych uwag koordynatorów modułów przekazywanych Prodziekan ds. kształcenia w oparciu o raport koordynatora wprowadzony Zarządzeniem Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii nr 1/01/2021 z dnia 7 stycznia 2021 w sprawie monitorowania treści uczenia się - ZAL_WPIE_02),
- ankiet ewaluacyjnych przeprowadzanych na podstawie Zarządzenia Nr 46/2019/2020 Rektora UKW z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie ustalenia ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia. (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11522/46_zarz%C4%85dzenie_ankietyzacja.pdf),
- wyników hospitacji przeprowadzanych na podstawie Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych w IPIE z dnia 15 października 2020 r. (ZAL_WPIE_05).

Podstawą tej oceny są ponadto wyniki monitorowania losów absolwentów. Analizowane są również decyzje studentów w zakresie wyboru modułów, w tym seminariów dyplomowych, a także wnioski i postulaty interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

Rada Kierunku Kryminologia w wyniku prowadzonego okresowo przeglądu programu studiów wprowadziła w roku 2020 oraz w roku 2022 nieznaczne zmiany w programie kształcenia. Podczas prac nad udoskonalaniem programu studiów Rada kierunku dokonała analizy aktualności i przydatności poszczególnych przedmiotów, liczby godzin praktyk oraz efektów kształcenia. Koncepcje te zostały zweryfikowane w toku dyskusji z Dziekanem Wydziału, Prodziekan ds. kształcenia oraz opiniowane przez organ samorządu studenckiego, przedstawicieli studentów, interesariuszy wewnętrznych i interesariusza zewnętrznego.

Podejmowane we wskazanym okresie zmiany dotyczyły wymiaru godzin praktyk, zmian w układzie przedmiotów w blokach do wyboru oraz wprowadzenia nowego przedmiotu. Liczba godzin praktyk była przedmiotem dyskusji w ramach Rady Kierunku, konsultacji ze studentami oraz z interesariuszami zewnętrznymi współpracującymi z Wydziałem Prawa i Ekonomii. W wyniku przeprowadzonych zmian liczb praktyk została zwiększona z 480 godzin do 720 na studiach stacjonarnych oraz z 480 do 540 na studiach niestacjonarnych. Zmiany zostały zatwierdzone mocą uchwały Nr 63/2019/2020 Senatu UKW z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie ustalenia od cyklu kształcenia 2020/2021 zmian w programie studiów w zakresie modyfikacji planu studiów na kierunku kryminologia – stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11657/63_ustalenie_program%C3%B3w.pdf).

Rozwój kierunku kryminologia jako obszaru interdyscyplinarnego umożliwia wprowadzanie nowych przedmiotów. Takim przedmiotem jest także wprowadzony do planów studiów przedmiot archeologia kryminalistyczna. W modułach zajęć do wyboru dokonano zmiany polegającej na

zamienia dwóch przedmiotów pomiędzy nimi. Z modułu A do modułu B przeniesiono przedmiot Przystępność kobiet, a z modułu B do modułu A przedmiot Zabójstwa. Zabieg ten miał na celu zoptymalizowanie oferty i dopasowanie jej do potrzeb studenta. Zmiany zostały zatwierdzone na mocy uchwały Nr 73/2021/2022 Senatu UKW z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia od cyklu kształcenia 2022/2023 zmian w programie studiów na kierunku kryminologia - studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia o profilu praktycznym (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12927/73_ustalenie_zmian_w_programie_studi%C3%B3w.pdf).

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się na podstawie procedur ogólnouczelnianych (Zarządzenie Nr 92/2012/2013 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 5 lipca 2013 r. w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego ogólnouczelnianej procedury weryfikacji efektów kształcenia) oraz procedur szczegółowych zatwierdzonych Uchwałą Rady Kolegium IV nr 3/2022/2023 z dnia 14 września 2023 r. w sprawie zasad i procedury dokumentowania efektów uczenia się (https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/uchwaly).

Za realizację zajęć z danego przedmiotu (modułu) odpowiedzialny jest koordynator przedmiotu. Zadaniem koordynatora jest również monitorowanie osiągania efektów uczenia się przewidzianych dla danego przedmiotu (§4 Zarządzenia Nr 57/2017/2018 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie wprowadzania opisu modułu/przedmiotu do systemu USOS i USOSweb (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/9878/57_Sylabus.pdf)). Prowadzący zajęcia powinien weryfikować efekty uczenia się zgodnie z zasadami określonymi w sylabusie. Bieżąca analiza opiera się na pracach i wytworach studentów w trakcie trwania przedmiotu (modułu) oraz wynikach zaliczeń i egzaminów. Dokonywana jest przez koordynatora przedmiotu oraz pozostałe osoby prowadzące przedmiot (moduł).

W ramach ostatniego etapu studiów, tj. dyplomowania, weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez pracę dyplomową oraz zakres zagadnień z toku studiów na egzamin dyplomowy opracowany przez Radę Kierunku. Z początkiem roku akademickiego 2023/2024 regulamin dyplomowania był przez Radę Kierunku weryfikowany, w wyniku czego wprowadzono kilka zmian.

Rola Rady Kierunku w związku z procesem dyplomowania i jego ewaluacją jest szczególna. Zgodnie z regulaminem studiów Rada określa szczegółowe zasady obowiązujące w tym zakresie, w tym dotyczące przygotowania oceny prac dyplomowych oraz przeprowadzania egzaminu dyplomowego, a zgodnie z regulaminem Rady nie tylko nadzoruje ona dobór promotorów i recenzentów i zatwierdza tematy prac, ale też kontroluje jakość tych prac.

Zasady potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów zostały określone w drodze Uchwały Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 246/2018/2019 z dnia 24 września 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11339/246_Organizacja_potwierdzenia_efekt%C3%B3w_uczenia_si%C4%99.pdf).

Za sprawdzanie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na praktykach zawodowych odpowiada kierunkowy opiekun praktyk. Dokumentami potwierdzającymi realizację praktyk są: dziennik praktyk i opinia opiekuna z ramienia pracodawców. Oba dokumenty stanowią podstawę udokumentowania działań studenta na praktyce, a tym samym stanowią formę ewaluacji pod kątem liczby odbytych godzin praktyki w poszczególnych etapach, czasu jej trwania, ewentualnych wskazań lub uwag podmiotu przyjmującego na praktykę, a także realizacji efektów uczenia się podczas praktyki. W samym dzienniku praktyk znajduje się zestawienie czynności, które student wykonywał podczas praktyki.

Każdorazowo po zakończonym etapie praktyki zawodowej kierunkowy opiekun praktyk zobowiązany jest do złożenia do Studium Praktyk zbiorczego sprawozdania przebiegu praktyki. Sprawozdanie stanowi kolejny element ewaluacji praktyki z punktu widzenia kierunkowego opiekuna praktyk. W sprawozdaniu opiekun uwzględnia uwagi studentów oraz podmiotów przyjmujących na praktykę, a także może dokonać oceny procesu organizacji praktyki. Ocena ta odbywa się we współpracy opiekuna praktyk, pełnomocnika ds. praktyk i pełnomocnika ds. kierunku kryminologia.

Studenci po odbytej praktyce również mają możliwość wyrażenia indywidualnej opinii na temat realizowanej praktyki. Dokonują tego w ankietach ewaluacyjnych w systemie USOS. Na ich podstawie po zakończonym semestrze Prodziekan ds. kształcenia przedstawia wyniki ankiet Radzie Kierunku.

Nadto corocznie Rada Kierunku - na podstawie współpracy z interesariuszami i otoczeniem gospodarczym - rekomenduje właściwe dla kierunku instytucje do odbycia praktyk. Rada Kierunku dokonuje też systematycznej oceny czy miejsca praktyk odpowiadają zakładanym celom kształcenia i efektom uczenia się.

Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na realizację i doskonalenie programu studiów

Wpływ na doskonalenie i realizację programu studiów na kierunku kryminologia mają grupy interesariuszy wewnętrznych, w tym studenci i pracownicy oraz grupy interesariuszy zewnętrznych. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 46/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie ustalenia ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11522/46_zarz%C4%85dzenie_ankietyzacja.pdf) prowadzona jest ewaluacja jakości kształcenia w oparciu o ankiety kierowane do studentów, interesariuszy zewnętrznych oraz nauczycieli akademickich.

Przedmiotem procedury ankietyzacji jest także przedkładanie informacji na temat jej wyników oraz podejmowanie działań służących poprawie jakości kształcenia w monitorowanym zakresie. Ankiety ewaluacyjne obejmujące ocenę zajęć dydaktycznych i ocenę środowiska kształcenia kierowane do studentów przeprowadzane są w systemie USOSweb. Ankiety ewaluacyjne obejmujące ocenę zajęć dotyczą: organizacji zajęć, sposobu prowadzenia zajęć, klimatu społecznego zajęć, dostrzeganych korzyści z udziału w zajęciach oraz oceny efektów uczenia się. Na poziomie Uniwersytetu Prorektor ds. Studenckich i Jakości Kształcenia nadzoruje i wdraża zadania wynikające z procedury ankietyzacji oraz wykorzystuje wyniki tych badań do poprawy jakości kształcenia. Realizację procesu ankietyzacji koordynuje na poziomie Kolegium dyrektor, w tym wypadku - Dyrektor Kolegium IV. Dyrektor przedkłada Radzie Kolegium zbiorcze wyniki ankietyzacji i przekazuje je samorządowi studentów. Wyniki ankietyzacji są też publikowane na stronie Kolegium IV. Rada Kolegium uwzględnia wnioski z ewaluacji w doskonaleniu jakości kształcenia.

Prodziekan ds. kształcenia (nauki prawne) przekazuje osobom prowadzącym zajęcia informacje o udostępnieniu w systemie USOSweb wyników ankietyzacji zajęć i przeprowadza analizę tych wyników, przekazywaną następnie Radzie Kierunku Kryminologia, a także na podstawie tych wyników prowadzi działania zmierzające do podnoszenia jakości pracy dydaktycznej i środowiska kształcenia. Wyniki ankiet ewaluacyjnych służą także podejmowaniu działań naprawczych. Szczegółowy harmonogram działań został zawarty w Załączniku nr 1 do wskazanej procedury (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11523/Za%C5%82%C4%85cznik_Nr_1_-_%20Ankietyzacja.pdf). Uwzględnia on nie tylko role i zadania wskazanych podmiotów, czas wykonywania poszczególnych działań, z podziałem przedmiotowym na trzy obszary, tj. przeprowadzanie ankiet, upowszechnianie zebranych wyników oraz doskonalenie jakości kształcenia

w oparciu o wyniki ankietyzacji, ale także faktyczną możliwość realizacji poszczególnych etapów, z uwzględnieniem organizacji roku akademickiego i celu, jakim jest efektywne wykorzystanie wyników uzyskanych w procesie ankietyzacji.

Studenci wpływają na doskonalenie i realizację programu studiów poprzez selekcję modułów do wyboru, w tym seminariów dyplomowych, ocenę realizacji procesu kształcenia w ankietach, udział w pracach Rady Kierunku Kryminologia oraz Rady Kolegium IV, a także przez korzystanie z przewidzianego w § 18 ust. 2 pkt 2 – 4 Regulaminu studiów UKW prawa oceniania procesu kształcenia i zgłaszania do władz Uniwersytetu postulatów dotyczących m.in. programu i planu studiów. Z kolei pracownicy mogą wpływać na programy poprzez zgłaszanie uwag w raportach składanych przez koordynatorów modułów, tworzenie listy propozycji modułów do wyboru, w tym seminariów oraz udział w pracach Rady Kierunku.

Podmiotami mającymi wpływ na doskonalenie i realizację programu studiów na kierunku kryminologia są członkowie Rady Kierunku oraz podmioty zrzeszone w Radzie Interesariuszy. Wykorzystują oni wiedzę z praktyki zawodowej podczas spotkań z Radą Kierunku, ale również są na bieżąco informowani o planowanych zmianach poprzez rozmowy telefoniczne i spotkania osobiste. Z uwagi na fakt, że wytyczne ogólnouczelniane przewidują stosunkowo nieliczny skład interesariuszy w radach kierunku, Wydział podjął inicjatywę powołania Rady Interesariuszy, która jest wewnętrznym organem opiniotwórczo-doradczym składającym się z interesariuszy wchodzących w skład poszczególnych rad interesariuszy Wydziału oraz osób z zewnątrz prowadzących zajęcia na kierunku. Osoby te reprezentują istotne z punktu widzenia przyszłych miejsc pracy studentów jednostki organizacyjne oraz stanowią grupę osób mającą wpływ na konieczne do osiągnięcia przez studentów kompetencje. Rada Interesariuszy rozpoczęła swoje funkcjonowanie od semestru letniego 2020/2021. Jej skład określa Zarządzenie Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia (nauki prawne) Instytutu Prawa i Ekonomii nr 1/12/2020 w sprawie Rady Interesariuszy Instytutu Prawa i Ekonomii (ZAL_WPIE_06).

Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia

Dokonuje się analizy raportów z kontroli podobnych kierunków w innych uczelniach oraz kontroli innych kierunków na UKW, sprawozdań z corocznej oceny funkcjonowania WPIE oraz Kolegium IV UKW, informacji na temat rozwiązań podejmowanych przez krajowe oraz zagraniczne instytucje szkolnictwa wyższego w dziedzinie jakości kształcenia pozyskiwanych z różnych źródeł, w tym ze stron internetowych, publikacji, spotkań i organizowanych szkoleń.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

W okresie pandemii organizacja procesu kształcenia została dostosowana do panujących warunków epidemicznych wynikających z rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2. Władze Uczelni podjęły w tym zakresie szereg inicjatyw mających na celu zapewnienie ciągłości i wysokiej jakości kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Z uwagi na dynamikę podejmowanych działań wprowadzane one były w drodze Zarządzeń Rektora UKW:

- Zarządzenie Nr 48/2019/2020 Rektora UKW z dnia 9 marca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11527/48_zapobieganie_rozprzestrzenianiu_si%C4%99_koronawirusa.pdf).
- Zarządzenie Nr 52/2019/2020 Rektora UKW z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej

Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11539/52_w_sprawie_zapobiegania_rozprzestrzeniania_si%C4%99_koronawirusa.pdf),

- Zarządzenie Nr 53/2019/2020 Rektora UKW z dnia 2 kwietnia 2020 r. zmieniające Zarządzenie Nr 52/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11555/53_w_sprawie_zapobiegania_rozprzestrzeniania_si%C4%99_koronawirusa.pdf),
- Zarządzenie Nr 55/2019/2020 Rektora UKW z dnia 8 kwietnia 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11557/55_w_sprawie_zapobiegania_koronawirusa.pdf),
- Zarządzenie Nr 58/2019/2020 Rektora UKW z dnia 7 maja 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji roku akademickiego 2019/2020 w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11576/58_dostosowanie_dydaktyka.pdf),
- Zarządzenie Nr 59/2019/2020 Rektora UKW z dnia 12 maja 2020 r. zmieniające Zarządzenie Nr 55/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 kwietnia 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARSCoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11577/59_przed%C5%82u%C5%BCenie_do_24_maja.pdf),
- Zarządzenie Nr 62/2019/2020 Rektora UKW z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11581/62_Zarz%C4%85dzenie_covid.pdf),
- Zarządzenie Nr 64/2019/2020 Rektora UKW z dnia 29 maja 2020 r. zmieniające Zarządzenie Nr 62/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11583/64_Zarz%C4%85dzenie_covid.pdf),
- Zarządzenie Nr 65/2019/2020 Rektora UKW z dnia 3 czerwca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11584/65_Covid.pdf),
- Zarządzenie Nr 66/2019/2020 Rektora UKW z dnia 9 czerwca 2020 r. zmieniające Zarządzenie Nr 65/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 czerwca 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11585/66_Zarz%C4%85dzenie_covid.pdf),
- Zarządzenie Nr 71/2019/2020 Rektora UKW z dnia 16 czerwca 2020 r. zmieniające Zarządzenie Nr 65/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 czerwca

- 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11590/71_zmiana_covid.pdf),
- Zarządzenie Nr 84/2019/2020 Rektora UKW z dnia 8 września 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11747/84_Covid.pdf),
 - Zarządzenie Nr 85/2019/2020 Rektora UKW z dnia 8 września 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji semestru zimowego roku akademickiego 2020/2021 i ogólnych zasad bezpieczeństwa sanitarnego obowiązującego w Domach Studenta w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11748/85_dydaktyka.pdf),
 - Zarządzenie Nr 8/2020/2021 Rektora UKW z dnia 21 października 2020 r. zmieniające Zarządzenie nr 85/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji semestru zimowego roku akademickiego 2020/2021 i ogólnych zasad bezpieczeństwa sanitarnego obowiązującego w Domach Studenta w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11824/Zarz%C4%85dzenie_Nr_8.pdf),
 - Zarządzenie Nr 9/2020/2021 Rektora UKW z dnia 22 października 2020 r. zmieniające Zarządzenie Nr 84/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11825/Zarz%C4%85dzenie_Rektora_Covid_-_22.10.2020r..pdf),
 - Zarządzenie Nr 10/2020/2021 Rektora UKW z dnia 24 października 2020 r. zmieniające Zarządzenie nr 85/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji semestru zimowego roku akademickiego 2020/2021 i ogólnych zasad bezpieczeństwa sanitarnego obowiązującego w Domach Studenta w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 8/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 21 października 2020 r. (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11826/Zarz%C4%85dzenie-Nr-10-v2.pdf>),
 - Zarządzenie Nr 51/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 17 lutego 2021 r. zmieniające Zarządzenie nr 85/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji semestru zimowego roku akademickiego 2020/2021 i ogólnych zasad bezpieczeństwa sanitarnego obowiązującego w Domach Studenta w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 8/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 21 października 2020 r. oraz Zarządzeniem Nr 10/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza

- Wielkiego z dnia 24 października 2020 r.) (https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/11983/51_Zarz%C4%85dzenie-3.11.2020.pdf),
- Zarządzenie Nr 59/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 29 marca 2021 r. zmieniające Zarządzenie nr 84/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12119/59>),
 - Zarządzenie Nr 63/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. zmieniające Zarządzenie nr 84/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12277/63>),
 - Zarządzenie Nr 70/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 25 maja 2021 r. zmieniające Zarządzenie Nr 85 /2019/2020 sprawie wytycznych dotyczących organizacji procesu kształcenia oraz trybu przeprowadzania i organizacji egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, a także dostosowania organizacji semestru zimowego roku akademickiego 2020/2021 i ogólnych zasad bezpieczeństwa sanitarnego obowiązującego w Domach Studenta w okresie zagrożenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12283/70>),
 - Zarządzenie Nr 100/2020/2021 Rektora UKW z dnia 27 września 2021 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-Cov2 wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12492/100>),
 - Zarządzenie Nr 13/2021/2022 Rektora UKW z dnia 7 grudnia 2021 r. w sprawie organizacji kształcenia w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022 w dniach od 18 grudnia 2021 roku do 9 stycznia 2022 roku (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12586/13>),
 - Zarządzenie Nr 28/2021/2022 Rektora UKW z dnia 25 stycznia 2022 r. zmieniające Zarządzenie Nr 100/2020/2021 Rektora UKW z dnia 27 września 2021 r. w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-Cov2 wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12636>),
 - Zarządzenie Nr 29/2021/2022 Rektora UKW z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022 w dniach od 26 stycznia 2022 roku do 20 lutego 2022 roku (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12637/29-2021-2022.pdf>),
 - Zarządzenie Nr 30/2021/2022 Rektora UKW z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia w semestrze letnim roku akademickiego 2021/2022 (<https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/12638>).

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kompleksowy i nowoczesny program kształcenia dostosowany do wymogów rynku pracy dający studentom wybór atrakcyjnych bloków przedmiotów jak też dobrze zorganizowane i zdywersyfikowane praktyki zawodowe oraz liczne spotkania z praktykami wspierające proces kształcenia. 2. Kompetentna, liczna i rozwijająca się kadra prowadzącą zajęcia zgodnie z kompetencjami związana z Uniwersytetem umowami o pracę dzięki prowadzeniu przez Wydział wielu kierunków studiów (oprócz kryminologii administracji, ekonomii, prawa i prawa w biznesie) wspierana przez specjalistów z innych jednostek oraz przez praktyków na umowy cywilnoprawne z zachowaniem właściwych w tym zakresie proporcji. 3. Stabilna, utrzymująca się na bardzo dobrym poziomie liczba studentów stacjonarnych i niestacjonarnych (na tych pierwszych liczba chętnych kilkukrotnie przewyższa limity przyjęć). 4. Siedziba Wydziału odpowiadająca potrzebom studentów kierunku kryminologia podlegająca modernizacjom, dzięki którym powierzchnie dydaktyczne ulegają zwiększeniu oraz unowocześnieniu przy jednoczesnych możliwościach korzystaniu z powierzchni dydaktycznych całego Uniwersytetu. 5. Przemysłana i konsekwentnie 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbyt duży wymiar godzinowy praktyk zawodowych zawężający przestrzenie temporalne realizacji zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i utrudniający faktyczną ich realizację, w szczególności na studiach niestacjonarnych. 2. Relatywnie niewysoka mobilność międzynarodowa pracowników badawczo-dydaktycznych oraz studentów. 3. Brak studiów drugiego stopnia na kierunku kryminologia przy ograniczonych rezultatach zachęcania absolwentów tego kierunku do podejmowania studiów drugiego stopnia na innych kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie, w szczególności na kierunku administracja. 4. Pewna trudność (choć możliwa do pokonania wraz z kolejnymi zatrudnieniami w dłuższej perspektywie czasowej) wyspecjalizowania się wykładowców w wysublimowanych obszarach kryminologicznych i w naukach związanych z kryminologią. 5. Ograniczone możliwości pozyskania przestrzeni na odpowiednio wyposażoną pracownię kryminalistyczną, salę rozpraw i inne miejsca wzmacniające potencjał dydaktyczny kierunku kryminologia.

	<p>realizowana wizja rozwoju kierunku oraz jego relacji wespół z innymi prowadzonymi na Wydziale kierunkami studiów pozwalająca na promocję kierunku poprzez rozbudowaną aktywność w social mediach oraz na stronie Wydziału.</p>	
<p>Czynniki zewnętrzne</p>	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększające się zapotrzebowanie rynku pracy dla funkcjonariuszy i innych specjalistów zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz innych patologii społecznych, co zwiększa szanse absolwentów kryminologii podjęcia zatrudnienia zgodnego z ukończonym kierunkiem studiów. 2. Utrwalająca się renoma kierunku kryminologia dzięki działaniom naukowym, promocyjnym, współpracy z interesariuszami i podmiotami, w których studenci odbywają praktyki. 3. Możliwość przekwalifikowania kierunku kryminologia z profilu praktycznego na ogólniakademicki w związku z posiadaniem kategorii naukowej B+ w dyscyplinie nauki prawne, co jest zasadne przede wszystkim w perspektywie zmniejszenia - bo nie rezygnacji w ogóle - wymiaru praktyk zawodowych. 4. Oczekiwania kandydatów i absolwentów dotyczące uruchomienia studiów drugiego stopnia na kierunku kryminologia. 5. Brak bezpośredniej konkurencji w ramach uczelni publicznych i niepublicznych regionu kujawsko-pomorskiego i szerzej, które nie proponują studiów na kierunku kryminologia. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niestabilne regulacje prawne dotyczące prowadzenia studiów, aktywności naukowej pracowników i innych obszarów dotyczących szkolnictwa wyższego. 2. Zmniejszająca się w skali krajowej liczba chętnych do studiowania w trybie niestacjonarnym, co w przyszłości może dotyczyć także kierunku kryminologia. 3. Ewentualne uruchomienie kierunku kryminologia przez inne uczelnie z regionu kujawsko-pomorskiego i związane z nimi ewentualne zmniejszenie się zainteresowania takimi studiami w Uniwersytecie. 4. Możliwe do pojawienia się przekonania absolwentów o rozbieżnościach między założeniami (nierzadko irracjonalnymi) ich przyszłości zawodowej a realiami w tym zakresie (w sensie, że każdy po kryminologii będzie znanym profilerem kryminalnym, autorem poczytnych powieści kryminalnych, czy nawet, że od razu trafi do wydziału zabójstw) mogące skutkować bezpodstawną tezą o nieatrakcyjności kierunku.

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia
(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	104	72	81	68
	II	99	66	49	63
	III	-	57	-	70
Razem;		203	195	130	201

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2021/22	123	83	62	37
	2022/23	104	73	81	35
Razem:		227	156	143	72

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6/180
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli	2430

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	98,6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	111
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	8
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	54
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30
Wymiar praktyk zawodowych ⁶	6 miesięcy – 720 h 6 miesięcy – 540 h
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./2340 60
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./1530 40

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁷

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Przestępczość i jej struktura	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	3
Podstawy wiedzy o państwie i prawie	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	3

⁵ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁶ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Prawo karne	Wykład/ Konwersatorium	60 stacjonarne/ 30 niestacjonarne	4
Komunikacja interpersonalna	Konwersatorium	30 stacjonarne/ 15 niestacjonarne	2
Organizacja i zarządzanie (przedmiot realizowany w ramach e-learningu)	Konwersatorium	15 stacjonarne/ 10 niestacjonarne	1
Postępowanie karne	Wykład/ Konwersatorium	60 stacjonarne/ 30 niestacjonarne	5
Prawo wykroczeń	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	2
Instytucje ochrony prawa	Wykład/ Konwersatorium	45 stacjonarne/ 25 niestacjonarne	3
Podstawy psychologii	Wykład/ Konwersatorium	45 stacjonarne/ 25 niestacjonarne	3
Prawa człowieka/Human Rights	Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	3
Mediacje i negocjacje	Konwersatorium	30 stacjonarne/ 15 niestacjonarne	2
Wiktymologia	Wykład/ Konwersatorium	45 stacjonarne/ 25 niestacjonarne	4
Przestępczość zorganizowana	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	3
Prawo karne skarbowe	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	3
Bezpieczeństwo imprez masowych	Wykład	15 stacjonarne/ 10 niestacjonarne	2
Cyberprzestępczość	Wykład/ laboratorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	3
Zarządzanie kryzysowe	konwersatorium	15 stacjonarne/ 10 niestacjonarne	1
Przestępczość gospodarcza	Wykład	30 stacjonarne/ 15 niestacjonarne	2
Przestępczość narkotykowa	Wykład	15 stacjonarne/ 10 niestacjonarne	1
Przestępczość seksualna	Wykład	15 stacjonarne/	1

		10 niestacjonarne	
Podstawy kryminalistyki	Wykład/ laboratorium	45 stacjonarne/ 25 niestacjonarne	2
Przestępczość nieletnich	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	2
Prawo karne wykonawcze	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	3
Bezpieczeństwo w komunikacji	Wykład	15 stacjonarne/ 10 niestacjonarne	1
Handel ludźmi	Konwersatorium	15 stacjonarne/ 10 niestacjonarne	1
Zapobieganie przestępczości	Wykład/ Konwersatorium	45 stacjonarne/ 25 niestacjonarne	4
Podstawy resocjalizacji	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	3
Dostęp do informacji i ich ochrona	Wykład	15 stacjonarne/ 10 niestacjonarne	1
Środki przymusu bezpośredniego i broń palna	Wykład	15 stacjonarne/ 10 niestacjonarne	1
Ochrona osób i mienia - moduł A	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	1
Przestępczość powrotna- moduł A	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	2
Przestępczość przeciwko mieniu - moduł A	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	2
Ochrona zwierząt i odpowiedzialność za nadużycia wobec nich- moduł A	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	2
Przestępczość przeciwko dobrom kultury - moduł A	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	2
Biometria- moduł A	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	3
Środki przymusu bezpośredniego i broń palna- moduł B	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	2
Usługi detektywistyczne (przedmiot realizowany w	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	1

ramach e-learningu) - moduł B			
Subkultury przestępcze - moduł B	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	2
Przestępczość przeciwko środowisku naturalnemu - moduł B	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	2
Prostytucja- moduł B	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	2
Przestępczość przeciwko dokumentom- moduł B	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	3
Badania wariograficzne- moduł B	Wykład/ Konwersatorium	30 stacjonarne/ 20 niestacjonarne	2
RAZEM:		2110	

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁸

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁹

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁹ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Razem:			
--------	--	--	--

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁰

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia odpowiednio z podstaw opieki pielęgniarskiej lub podstaw opieki położniczej, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:

Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:

Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.

Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.

Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/

zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

Opis doświadczenia zawodowego w powiązaniu z celami kształcenia, efektami uczenia się zakładanymi dla ocenianego kierunku oraz treściami programowymi (jeśli dotyczy).

5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy) ¹¹							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień	Tytuł/stopień	Ocena pracy	Ocena egzaminu	Ocena na dyplomie

¹¹ Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. W przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

			naukowy, imię i nazwisko opiekuna	naukowy, imię i nazwisko recenzenta		dyplomowego	
Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

7. Akceptowanymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.

8. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < > ? / \ { | } & % # (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
9. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowo wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz osiągnięć, których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom,
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy

i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

